
NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 07586446 6

Dramatiske Scener.

Af

C. Bredahl.

Anden, forkortede Udgave.

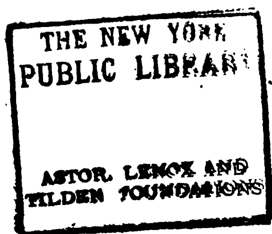
Anden Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Samfundet til den danske Litteraturs Fremme.

Thieles Bogtrykkeri.

1855.

Skuespillet i Kyblam,

eller om man vil:

Røver Thurno.

Personer.

Glomer den Tolvte, Keiser i Kyhlam.
Jordvald, hans Hofnar.
Saringo.
Firsel, hans Tjener.
Thurno, Hoved for en Røverbande.
Murmoll.
Sorrol, } i Thurnos Bande.
Rax, }
Vohlras, en Landsforræder.
Gammel Sibba.
En ung Hofdame.
En Qvaksalver.
Hans Kone.
Silva, Keiser Glomers Datter.
Sortemutter.
v. Finken.
Bolver, en ung General, Keiserens Yndling.
En Skarpretter.
Keiserens Følge. Vagt. Røvere. Tilskuere.

Scenen Kyhlam.

Første Act.

Sal i Keiserborgen.

Keiseren. Saringo.

Saringo.

I dybeste Underdanighed fremlægger jeg dernæst en Fortegnelse over Navnene paa de Personer, som have gjort sig skyldige til Straf. Først Modehandler Buhlram her af Staden. Han har talet formasteligen om det Forbud, som Eders Keiserlige Majestæt allernaadigst lod udgaae mod Indførsel af Overdaadigheds Artikler. Han har brugt Udtryk, som fornærme Majestæten...

Keiseren.

Hvis Majestæt?

Saringo.

Eders, store Keiser!

Keiseren.

Hvorfor kalder I mig „stor“, naar I tiltroer en Modehandlers Tunge saadan Magt? Hvad vilde I dømme om de Forældre, der gave deres Børn larmende Legetøi, saasom Trommer, Piber, Skalmeier, og siden straffede dem, fordi de gjorde Larm i Huset?

Saringo.

Jeg ansaae det for en hellig Pligt, allerunderdanigst at meddele Eders Majestæt mine Opdagelser.

Keiseren.

Der maatte sidde et Hverdagshjerte i mit Bryst, hvis jeg kunde fornærmes af en sqvaldrende Tunge. Nei, ikke saa! frit bruge Underdanen sin Tunge! ei formaaer dens Dadlen at fordunkle, og ei dens Roes at forhøie Ædelstenens Glands i den gyldne Krone. I kjender mig ei endnu, Saringo! Hvad er de Andres Brøde der paa Listen?

Saringo.

Det første Hundredes er tildeels af samme Natur.

Keiseren.

Lade de Godtfolk sig tælle i Hundredeviis?

Saringo.

Med sin Tunges Pest smitter den Ene den Anden.

Nye, fordærvelige Ideer, fødte i Dølgsmaal, liste sig om fra Øre til Øre.

Keiseren.

Skulde det ikke være gamle, paany opkogte Ideer, som Vindene have hidblæst tilligemed andre fremmede Moder, der komme og forsvinde?

Saringo.

Jo, i Sandhed, Eders Majestæt! Just saadanne gamle, forslidte Ideer, som med et paatrykt Viisdomsstempel gaae og gjelde for nye og dristige, findes i et Skrift, der sniger sig om i Publikum. I dette Skrift stræber man tydeligen at bevise, „at Statsroret, hvis det var i Hvermands Haand, bedre lod sig styre, end i en Enkelts“.

Keiseren.

Saa? det gjelder ei om Roret paa et Skib, og Lignelsen er dog nok hentet tilsøes. Hvo er den Viismand, der vil forstaae saa snildelig at styre Statsroret?

Saringo.

Man ymter om en viis Kurdan.

Keiseren.

Ham, der ofte, drevet af Egennytte, har bugtet sig heel ledeløs i Støvet for min Fod? Saa han vil

nu krybe hen og styre Roret? Mig faaer han ikke ombordе. Finder hans Skrift god Afsætning?

Saringo.

Utrykt og uden Navn sniger det sig om i Smug.

Keiseren.

Dermed er jo Statens Skib ligesaa lidt tjent, som Nysgjerrigheden.

Saringo.

Paa Embeds Vegne har jeg ladet Adskillige, hos hvilke Skriftet fandtes, straffe deels med Fængsel, deels med Pengebøder ...

Keiseren.

Hvorledes? straffe dem, fordi de læse hvad en Anden skriver? paa den Maade kan man nok faae sat Folk Griller i Hovedet. De Fængslede løslades, Bøderne gives tilbage! Skriftet skal trykkes; det er min Villie. I mine Riger og Lande skal Ingen snige sig om med sit Viisdomslys i en Tyvelygte. Lad en Sag, som angaaer Hvermand, komme til Hvermands Kundskab! Man bringe mig Skriftet; jeg vil forsyne det med min Anbefaling og lade det trykke paa min Bekostning. Hvad mere?

Saringo.

Jeg vover allerunderdanigst en Bøn om Naade ...

Keiseren.

Hvad har I forbrudt?

Saringo.

Intet, Himlen skee Tak! men i Eders Majestæts allerhøieste Fraværelse have nogle allernaadigst beskikkede Embedsmænd havt det Uheld, at de modtagne Oppebørseler kun findes paa Papiret. De trange Tider ...

Keiseren.

Skjændigt Underslæb! hvor stor er Kassemanglen?

Saringo.

To Millioner i det Hele, efter en løselig Overregning. De trange Tider og ...

Keiseren.

Ti med det! (Han gaaer frem og tilbage).

Saringo (affides).

Det smager ham nok bittert. Han burde forresten spurgt om Kassemanglerne; thi der er vel et Düsin Kasser og i hver Kasse en stor Mangel.

Keiseren.

To Millioner, sagde I?

Saringo.

Ja, efter en løselig Oversigt, allernaadigste Keiser!

Keiseren.

Altsaa vel flere Millioner, naar man seer nøiere til. Hvormange Tusinder have maattet trælle under trange Kaar, ja maaskee sultet, for at tilveiebringe hvad disse Skamløse have forødt! Man veed hvad man kan vente sig af en Røver; men disse Uærlige, som under Ærligheds Maske... Dem dømme Landets Love! Har I mere?

Saringo.

For Tiden er Politiets Opmærksomhed især henvendt paa Røver Thurno og hans Bande, der drive deres fule Uvæsen her i Landet og hidtil have vidst at skuffe det meest aarvaagne Politi og undgaae de Jægere, som saa ofte forgjeves have jaget efter disse fremmede Rovdyr.

Jordvald (kommer ind med to Narrehætter).

Keiseren.

Maaskee er Thurno snild og modig?

Saringo.

Rygtet veed at fortælle, hvorledes han under mange Skikkelser og paa mange Maader driver sit Haandværk mere ved List end ved Vold. I Manges Dine saaer hans skjændige Haandtering et taaleligt Udseende, fordi han hverken myrder eller brænder.

Jordvald.

Seer du, jeg har en Hætte tilovers, Faer Glomer?

Keiseren.

Hvem har havt Bud efter dig, Nar?

Jordvald.

Jeg vil ikke længer være din Nar, troer jeg.

Keiseren.

Hvorfor ikke?

Jordvald.

Du har Narre nok om dig, mig foruden. Jeg fik ellers Færten af en graadig Ulv, som jager i dine Enemærker — Nei, see engang, hvor venlig din Støver betragter mig! har du ladet ham smage Hundepidsken?

Saringo.

Jeg veed mig ikke skyldig til Straf.

Jordvald.

Om Forladelse! jeg erindrede ikke, at I var af saa fornem Familie.

Keiseren.

Narre maae have frit Sprog.

Jordvald.

Gjerne for mig!

Keiseren.

Du vil dog ikke skubbe Narren fra dig?

Jordvald.

Lad det gaae rundt, saa kan Enhver tage hvad han lyster. — Nu, velkommen hjem, Faer Glomer! I din allerhøieste Fraværelse har Ingen af os Store gjort sig allerunderdanigst fortjent til din synderlige Gunst og Naade, den gamle Roller undtagen, thi han har bragt i Orden hvad Andre havde bragt i Uorden. Derimod har En og Anden gjort hæslige Anmærkninger til en halv Snees af de ti Bud.

Keiseren.

Hvad Nyt har du, Gamle?

Jordvald.

Ei, hvad andet vel end det Gamle? Jeg saae en velmæsket Ræv, Gæssenes Bane, sidde paa sin langhalede Bag og anklage en forsulten Spurvehøg, der havde holdt sit Aftensmaaltid paa en Graaspurvs Bekostning. Ræven — hørte jeg siden — vilde selv ædt Spurven; men Høgen kom den i Forkjøbet.

Keiseren.

Hvo fortalte dig det?

Jordvald.

En Hund, sin Herre tro. Da Ræven nu havde bestukket Høgens Advocat, en grundærlig Ulv, fældte

den Dødsdom over Høgen. Man var alt isærd med at løsslippe den dødelige Piil fra Retfærdighedens Bue, da Løven, som kom fra et natligt Gjestebud, traf Ræven med en fattig Mands eneste Gaas i Munden. Som meensvorne Røvere bleve Ræven og Ulven ophængte ved Siden af hinanden. Høgen slap med Livet, men græmmede sig inderlig, fordi den i sin Dødsangst havde skriftet alle sine Synder for en sladderagtig Skade.

(Gaaer).

Keiseren.

Er her i min Fraværelse forefaldet noget, jeg ikke maa vide, Saringo?

Saringo.

Jeg har fortalt Eders Majestæt Alt, hvad jeg veed. Jeg veed mig ikke skyldig i nogen Brøde. Den pligtskyldige Iver, jeg efter Evne har udviist i det Embed, som allernaadigst blev mig betroet, har opvakt og opvækker mig mange Fjender, der lægge mig meget, hvori jeg er uskyldig, til Last, blandt andet min Datters og Sottos Død — som om min Hjertesorg ei var stor nok, hvis Bagvaskelsen ikke saarede mig med sin giftige Braad! Af faderlig Omhu for min Datters Vel satte jeg mig imod hendes Forbindelse med Sotto. At Sværmeri gjorde ham til

en Selvmorder, er ikke min Brøde. Ved den alvidende Gud, jeg er uskyldig!

Keiseren.

Noget, jeg helst vil kalde en smertelig Erindring, synes at henrive Eder, Saringo! Hvortil disse dyre Forsikkringer om Eders Uskyldighed? Fandt I nogen Opfordring til Selvforsvar i mit Spørgsmaal?

Saringo.

Næst en god Samvittighed er Haabet om Eders Majestæts allernaadigste Tilfredshed med mig det Kjereste, jeg eier. Hiin kunne mine Fiender misunde, men ikke berøve mig; dette, som ofte i Sorgens lange Timer husvaler mit blødende Hjerte, kan efter sin Natur forvandles til Tvivl, hvis mine Fiender formaae at udføre hvad de ville.

Keiseren.

Mit Øre er ikke tilfals for Øretudere. Nok herom! Bring mig Kurdans Skrift, løslad de Fængslede, giv Bøderne tilbage! Sørg for, at Thurno og hans Bande, som ventelig finder Tilløb, vorde grebne!

(Gaaer).

Saringo.

Forbud for Unaade! skrækkelige Trestavelsesord, som ryster mit Inderste, og faaer mig til at skjelve!

— Ha, hvad er det for et Papir? efterlod han sig det? Da min Formand faldt i Unaade, fandt han et Papir, hans Fald var mit Værk, dengang havde jeg Indflydelse, ha det var lykkelige Dage! — Hvad indeholder det Papir? Med koldt Blod og rolig Fatning har jeg nedskrevet mangen Forbryders Dødsdom, grundet paa anførte Lovsteders Bud; med rolig Fatning vil jeg nu læse, vil jeg gjennemstave dette Papir. (Han aabner skjelvende Papiret og læser:) „Fortegnelse over Navnene paa de Personer, som have gjort sig skyldige“ ... O dumme, utidige Frygt! En Fortegnelse, skreven med min egen Haand! Selv bragte jeg dette Papir hid! Selv vil jeg løslade de Fængslede, selv vil jeg give Pengebøderne tilbage; lad det saa hedde, at det skeer efter min Forbøn! Dernæst vil jeg lade anstille en Jagt efter Thurno og selv gaae med paa Jagten.

(Gaaer).

Skov.

Thurno (stirrende hen for sig).

Utæmmet Vildskab var min første Ungdom,
Min første Brøde Frihedssværmeri;

Den jog mig fredløs ud af Fædrelandet,
Nu er den voxet høit, nu er jeg Hoved
Og Høvding for en Røverhorde — Vee mig!
(Kort Ophold).
Jeg veed, min Straf skal være piinlig Død;
Endnu har ingen dog af mine Kugler
Sig banet blodig Vei til noget Hjerte,
Og ei min Dolk sig trængt i noget Bryst.
Vel kan én Røver vorde Morder — Vee mig!
Hvo siger god for mig? Jeg veied smaalig
Mit indre Værd, og Prisen paa mig selv
Jeg satte høit; nu sidder her en Røver,
Af Rædsel greben, pønsende paa Selvmord!
Hvi gyser jeg? mon vel det falder tyngre
At døe ved egen end ved Bødlens Hjelp?
Forøges Brøden, naar min skumle Daad
Sig i et Selvmord ender? End staaer Valget
Til Thurno —
(Murmoll ind i Baggrunden).
En af dem, som søge mig?
(Raaber:)
Træd hid og find det Søgte her!

Murmoll (kommer).

Hvad Godt?

Thurno.

Godt søger jeg hos dig, Ondt har jeg selv.

Tag denne Dolk og stød den i mit Bryst,
Jeg kan ei selv, jeg elsker dette Hjerte.
Nu, det er snart bestilt, stød til! eet Stød
Fortjener fire tusind Kroner.

Murmoll.

Thurno?

Thurno.

Læg „Røver“ til, saa faaer jeg først min Titel!
Der! stød mig ned!

Murmoll.

Vist ei!

Thurno.

Vi ere Fiender:
Jeg er en Nebuliner; Kyhlams Keiser,
Hvis Underdan du er, i blodig Strid
Med Nebuls Konge ligger.

Murmoll.

Heraf følger,
At jeg en Dolk skal støde i dit Hjerte?

Thurno.

Forskjellig er vor Tro, vort Fædreland,
En Røvers Haandværk driver jeg i dit;
Fortjen den Priis, der staaer paa dette Hoved!

Murmoll.

Dit Ansigt lyver, hvis du er en Røver;
Et Fald saa dybt — og disse ædle Træk?

Thurno.

Lod Faldets Dyb, tag Dolken hen, stød til!
Hvis ei, da søger jeg til mine Varer
En meer tjenstfærdig Kjøber.

Murmoll.

Arme Thurno!

Thurno.

Ha, lad mig ei dit Bryst til Medynk røre!
Jeg vil ei Medynk nu, men Død; stød til!
Du mangler Mod?

Murmoll.

Til Mord, ja!

Thurno.

Thurno med!
Men viid: du skal ei myrde; en Forbryder,
Priisdømt, udstødt af Menneskenes Samfund,
Til evig Flugt fra Fædrelandet dømt:
Ham skal du fælde, skille ved en Byrde
Som falder ham for tung, skal støde Dolken
Husvalende i hans fredløse Bryst;

Thi Herren sidder, fuld af Angst, i Hytten
Og græder Blod, han kan ei gjøre Regnskab!

Murmoll.

Her falder det for tungt at fælde...

Thurno.

Hm!

Murmoll.

Hvad meer end Røver?

Thurno.

Er det ei formeget?
End har jeg Ingen myrdet.

Murmoll.

End din Bande?

Thurno.

Ei heller den, saavidt mig er bekjendt.
Vi ere Landsmænd, Flygtninge tilsammen.
For Frihedssværmeri og lovløs Adfærd
Til evig Landflugt dømte, hid vi tyede,
Og betled Brødet her hos dine Landsmænd.
Vi bleve grebne som Løsgængere,
Forhørte, dømte til en ringe Straf;
Men før vi slap, faldt Kyhlams Keiser ind
Med sine Hære i vort Fødeland.
Nu bleve vi bevogtede som Fiender,

Man vilde, lod det, sultet os tildøde.
Nu fandt vi Leilighed til Flugt, og flyede.
Det var en bælmørk Nat, vi søgte Skoven,
Os Mørke, Storm og Hunger gjorde Selskab.
Vi vare Fjorten. Femten andre Landsmænd,
I Krigen fangne, rømte ud af Fængslet,
Udgjøre nu vor Bande. Mig man valgte
Til Bandens Hovedmand — hvoraf du seer,
At selv en Røverflok til Hoved trænger.
Aargammel er jeg paa mit Røversæde,
For feig til Døden dog.

Murmoll.

Maaskee for modig.
Endnu du staaer jo i dit Ungdomsblomster,
Endnu et ædelt Forsæt kan udføres;
Thi lev og kæmp og fæld din Fjende her,
Da er han fældet hisset!

Thurno.

Mig du fælde,
Da fælder du min Fjende!

Murmoll.

Du maa leve,
Hvis du vil see hans Fald.

Thurno.

Hvorledes leve?
Jeg er en fredløs Mand, og dette Hoved
En Guldklump, dine Landsmænd gribe efter.
Man søger mig i Dag i Skoven her,
Saringo selv er med.

Murmoll.

Du kjender ham?

Thurno.

Ja, hans Person, saavelsom Kyhlams Keisers.
Forklædt som Officeer jeg tvende Gange
I Kyhlams Keiserborg mig har indsneget
Af Lyst til eventyrligt Bovestykke.
Nys sad jeg i et høit og løvfuldt Træ;
Saringo selv, med nogle Jægere,
Stod under Træet, og om mig han talte.

Murmoll.

Forlod da Ordet „Naade" ei hans Læber?

Thurno.

Nei.

Murmoll.

Nu, maaskee han ikke kjender Ordet.
Det kunde i et Aandepust maaskee

Undsluppet mod hans Villie fra en Barm,
Der var sig selv bevidst om Skyld og Brøde.

Thurno.

Et Veeraab han udstødte over mig,
Og til en piinlig Død han mig fordømte.

Murmoll.

Saae du ei feil? var det Saringo selv?

Thurno.

Ham selv; jeg kjender grandt Saringos Ansigt,
Det falder skummelt til det røde Skjæg.

Murmoll.

Saa er det vant at være.

Thurno.

Han var iført
En simpel Dragt, og ingen Stjerne blinkte
Paa Hædersmandens Bryst.

Murmoll.

Saa du i Træet
Fik ei at see, hvor stor han var i Dag?
Da pleier ei den samme Hædersmand
At lade den Slags Lysning blive hjemme.

Thurno.

Mon det er saa som jeg har hørt, at Lykken

Skal have sveget Kyhlams Heltekeiser
Paa sidste Tog imod mit Fødeland?

Murmoll.

Ja. Gormall Nebuls Konge, Keiser Glar,
Kong Thurm, Kong Gylver, Havets Konge Gorgi
I Forbund sloge Kyhlams Heltekeiser.
Vor gamle Helt, kun hidtil vant at seire,
Har ondt ved, siger man, at faae i Hovdet,
At han er vorden slagen. Nu Farvel!
Haab, kæmp, vind Seir!

Thurno.

Giv Røver Thurno Haanden.

(Murmoll række ham Haanden).

Tak!

(Han trykker Murmolls Haand til sine Læber).

Murmoll.

Lad det fare, Thurno! Haanden hører
En Synder til.

Thurno.

O du forstaaer mig ei!

Murmoll.

Da er dog Murmoll Kjød og Blod, og under
En Qvindes Hjerte baaren, og har diet
En Qvindes Bryst; jeg er af Thurnos Slægt,

Saa veed du Resten. — Just i denne Skov
Har to Ulykkesbrødre, Sotto, Simber,
Tilforn omvanket.

Thurno.

Ei for længe siden
Traf jeg i denne Skov to Ynglinge,
Og hørte ubemærkt dem tale sammen.
Af det, jeg hørte, kunde jeg formode,
At Dødsstraf vented dem. Hvor gaaer det dem?

Murmoll.

Vel. Stormskjoldbulder, dengang Skovens Eier,
Skød Simber ved hiint Vandfald, Stormskjoldbulder
Blev skudt af Sotto, Sotto grebet, fængslet,
Til Døden dømt; da flyede han af Fængslet
Og døde ved sin Elskerindes Liig.
Hvad kan man fordre meer i denne Verden?
Jeg sidder ofte ved hiint Vandfald, Thurno,
Og tænker paa de ædle Hedenfarne;
Der kan vi sees i Morgen. Nu Farvel!
(Gaaer).

Thurno.

„Lev, haab og kæmp og fæld din Fjende her,
Da er han fældet hisset!" Altsaa leve,
Ei snige sig af Livet ud, ei vende
Ulykkesbrødre Ryg i Nødens Time!

Hans Øie offred Røveren en Taare;
Var den et syndigt Offer? Saa der gives
En Barm, som ynker, ei fordømmer mig?
Du, som beængstet slaaer i dette Bryst,
Siig: har du selv undfanget og udruget
Den Orm, som nager dig, mit arme Hjerte?
(Gaaer).

En anden Deel af Skoven.

Saringo (i Tanker).

Og nu hans Øiekast ved de Ord: „noget, jeg helst vil kalde en smertelig Erindring“ ... Nei, siger jeg! der foregik ingen Forandring i mine Ansigtstræk; de forraade mig ikke, thi jeg har dem, som Trælle, i min Magt. Men saa: „hvortil disse dyre Forsikkringer?“ Ha, det var et ondt Tegn! I hans Spørgsmaal burde jeg ikke fundet nogen Opfordring til Selvforsvar; jeg burde ikke, men jeg lod mig overraske af noget, der stundom foraarsager mig urolig Søvn og hæslige Drømme. Det er en Uorden i Legemet; Lægen maa give mig noget Blodrensende. — Og udstødte han ikke ethvert nogenlunde naadigt Ord, som om han for stedse vilde jaget det fra sine

Læber — ret som naar man henkaster en Naadepenge til en lurvet Tigger og siger: tag Skillingen op, men viid, at I er mig en uvelkommen Gjest? Nu, jager Narrens Tunge ikke snart sin Herre paa Porten, da vil han snart forraade Saringo. Men hvad kan han forraade? veed han ... nu, ham kan jo en Røver have qvalt; det er mere sandsynligt. Ha, hvor er jeg? (Raaber:) Firsel, Firsel! — Ha, om Thurno traf mig her! (Kalder sagte og beængstet:) Firsel, Firsel!

Murmoll (kommer).

Saringo.

Hvem er du?

Murmoll.

Saa spørger jeg just dig.

Saringo.

Jeg er en Jæger, som du seer paa min Dragt.

Murmoll.

Den er grøn, seer jeg. Er du ikke en Røver?

Saringo.

Jeg er keiserlig Jæger. Hvem er du?

Murmoll.

Hvad gjør du her med Sabel ved Siden? Træk fra Læderet! jeg vil slaaes med dig.

Saringo.

Hvorfor fordrer du mig ud? jeg vil ei slaaes med dig. Hvem er du?

Murmoll.

En Spaamand.

Saringo.

Hvad spaaer du da?

Murmoll.

Allehaande.

Saringo.

Altsaa ogsaa Løgn iblandt?

Murmoll.

Lad mig see Stregerne i din Haand!

Saringo.

Nu, hvad seer du saa?

Murmoll.

Streger!

Saringo.

Du kan dog sige sandt, hører jeg.

Murmoll.

Lutter krumme Streger!

Saringo.

Saa?

Murmoll.

Dumme Streger, onde Streger, saasom Hovmod i Medgang, Modløshed i Modgang, store Ord i Fred, Feighed i Krig, Lumskhed i at søge, Grumhed i at udøve Hevnen, Ubarmhjertighed og uforsonligt Had, onde Raad, værre Daad!

Saringo.

Eia!

Murmoll.

Ja vist er det en maadelig Lovtale, der staaer i den Haand. Lad mig nu engang see Stregerne i den anden Haand; maaskee der staaer et bedre Skudsmaal.

Saringo.

Med saadant Skudsmaal er det slet bevendt at søge Tjeneste, min Ven!

Murmoll.

Jeg føler intet til Venskab for dig.

Saringo.

Der faaer jeg finde mig i.

Murmoll.

Hvorfor skotter du saa til Siderne?

Saringo.

Traf du ikke en Jæger paa din Vei?

Murmoll.

Jeg traf en Rovfugl...

Saringo.

Thurno?

Murmoll.

Hvorfor just Thurno? Den Røver, jeg traf, er lumskere og feigere end Thurno. Dersom et ondt Hjerte trak Himmelens Lynild til sig, da maatte den slaae ned i hans Bryst, men gaae forbi Røver Thurnos. Jeg traf en Erkefjende af alt Godt, en Karl, der burde spytte sig selv i sit uærlige Ansigt.

Saringo.

Lad ham det, om han kan.

Murmoll.

Dernæst traf jeg et Gjenfærd med et hvidt og blodigt Skjæg. Dette Gjenfærd vilde opsøge den Morder, der qvalte den gamle Gormer i Harpestrængen.

Saringo.

Stakkels gamle Mand! Mistanken kan falde paa en Uskyldig; men Lovene domfælde og straffe kun den overbeviste Forbryder.

Murmoll.

Dernæst saae jeg to Skygger fare forbi; det var Sottos og Lormas.

Saringo.

Hvi fortæller du mig om dine Syner og Drømme? du er vel afsindig, Menneske!

Murmoll.

Er det sandt, som man paastaaer: at et Menneske er et fornuftigt Dyr, ophører jo en Afsindig at være Menneske. Efter denne Paastand kan Titel af „Menneske“ ei heller tilkomme en tobenet Herre, der idelig lader sig drive af sine onde Lyster, misbruger sin Magt og udbreder Jammer og Elendighed trindt om sig. Far hen og fald engang i din egen Snare!

(Gaaer).

Saringo.

Det maatte jeg høre! For at være ukjendt lod jeg de Hæderstegn blive tilbage, som beskytte mod haanende Fornærmelser og paabyde Ærefrygt! Det maatte jeg høre, Luften qvalte ikke hans Ord i Fødselen! O gid hans Tunge maatte raadne!

Firsel (pustende).

Jeg har søgt Eder, naadige Herre —

Saringo.

Forbandelse ramme dig, du maatte kommet før! Tag denne Vei; paa den vil du træffe en Yngling med blottet Hals, en hvælvet Pande, funklende Øine,

røde Kinder, sort Skjæg. Han pønser paa ond og fordærvelig Daad; snig dig i hans Spor, og forlad ei Sporet, før du faaer at vide hvor det gaaer hen! Udforsk hvad der lader sig udforske; men ti! Hvor er min Vogn?

Firsel.

Hist, naadige Herre!

Saringo.

Afsted med Iil og ti!
(De gaae hver til sin Side).

En Hule.

Thurno. Hans Bande.

Rax (til Thurno).

Du er feig, siger jeg. „Det er bedre at trælle end at røve“, siger du; det er Løgn, siger jeg!

Thurno.

Jeg veed, du lyder helst Sproget af min Klinge.
(Han fugtler Rax).

Rogle.

Hvi har du forbudt os at røve? skal vi omkomme af Sult?

Andre.

Lad os hugge ham ned!

Sorroll.

Hvem vil I hugge ned, I?
(Han slaaer dem til Jorden).

Rax.

Den onde Aand har besat ham, han vil forraade os, Murr og Fiffel ere døde af Sult!

Thurno.

Ti, eller du er Dødsens! (Han slaaer ham til Jorden). Ofte deelte jeg Farer med Eder, ofte frelste jeg Eder af Forfølgernes Hænder. I havde udvidet Gabene af vore Synders Vunder og havt Uskyldiges Blod til Anklager for den alvidende Dommer histoppe, hvis jeg ikke havde været.

Rax.

Løgn! der er Ingen histoppe!

Sorroll.

Far ud og see, at du lyver!
(Han kaster Rax ud af Hulen).

Thurno.

Hidtil have mine Raad ikke forraadt Eder; hidtil vaagede jeg, naar I sov. Til Gjengjeld ville I nu

myrde mig, fordi jeg vil forsone Eder med Eder selv. Eder kan jeg undvære; men I kunne ikke undvære mig.

En af Banden.

Bliv hos os! vi ville adlyde dig.

En Anden.

Vi har intet at æde, skaf os Brød!

Thurno.

Har jeg noget selv? har I fortæret hvad der var i Fjeldhulen?

Røveren.

Hvad var der?

Thurno.

I Gaar lod jeg Murr og Fiffel bringe nogle Fødemidler did.

Røveren.

Det har ingen af dem sagt os. De har myrdet hinanden i Drukkenskab.

Thurno.

Gaaer til Hulen og æder! jeg kommer strax efter. Gaaer!

(Alle gaae, undtagen Sorroll og Thurno).

Sorroll.

Vi kaldte denne Hule „Dødens Hule" —

(Rækker ham en Pistol).

Der, Thurno! tryk den af mod Sorrolls Bryst;
Jeg trykker denne af mod Thurnos.

Thurno.

Nei!

Sorroll.

Saa du vil sulte dig tildøde?

Thurno.

Nei!

Sorroll.

Døe for en Bøddels Haand?

Thurno.

Nei!

Sorroll.

Bære Lænker
I evigt Slaveri?

Thurno.

Nei, siger jeg!

Sorroll.

Hvad vil du da?

Thurno.

Det veed jeg ei. Kom, Sorroll!
(De gaae).

Anden Act.

Dødens Hule.

Thurno. Sorroll.

Sorroll.

Nu, jeg har ogsaa drømt om Lykken, Thurno,
Men ei min Drøm saa gylden var, som din;
Min Lykke tvundet var af Hamp, og Ravnen
Min Gravsang sang.

Thurno.

Kan ei vor Nød faae Ende?

Sorroll.

Jo vel! den har jo havt Begyndelse;
Det koster mindre Tid og mindre Umag
At ende den.

(Rækker ham Pistolen).

Der! kun et sagte Tryk
Med Fingeren — og al vor Nød er endt!

Thurno.

Veed du ei anden Udvei?

Sorroll.

Ingen!

Thurno.

Denne

Staaer altid aaben for Fortvivlelsen,
Som gjør den til sin sidste Udvei, Sorroll!

Sorroll.

Først eller sidst — her intet er at haabe,
Her intet er for os at leve efter,
Men nok at døe for. Vil du længer slæbe
Paa Byrden af et Liv som dette, Thurno?
Ei vil jeg røve mere for at friste
Et usselt Liv. Forgjæves skal en Bøddel
Paa mig ved Galgen vente.

Thurno.

Var det Alt...

Sorroll.

Hvor foer din Tanke hen? fandt den en Grund,
Til Døden ei endnu at gaae imøde?

Thurno.

fandt en Dommer, intet Tankeøde.

Sorroll.

Det staaer til Gud, en Røver at benaade;
Til os, ei meer at røve for at leve.
Der!

(Rækker ham Pistolen).

Lad os falde!

Thurno (rækker ham Haanden).

Sorróll!

Sorroll.

Tak! Farvel!

Thurno.

Lev med mig til i Morgen, Sorroll! vil du?

Sorroll.

Veed du en Udvei da? hiin gyldne Drøm
Er ei saameget værd som dette Støv —

(Han sparker til Jorden).

Thurno.

Hvorfra den Klang?

Sorroll.

Klang?

Thurno.

Ja, det kom mig for,
Som om det klang i Jorden, da du sparked.

Sorroll.

En Gjenklang af din Drøm, formoder jeg.

Thurno.

Maaskee det var.

(Han søger og finder en i Jorden nedsat Krukke, fuld af Penge).

See her!

Sorroll.

Vel drømt! vel sparket!

I klang itide, I!

(Sætter Pistolen i Bæltet).

Sid I nu der!

(Til Thurno).

Hvi staaer du der og stirrer ned paa Krukken?
Her kommer ingen Aand og gjør os Brøk
I Regningen. Ryd alle dine Lommer!

(Han fylder i sine Lommer).

Thurno.

Blandt vore hærdede Ulykkesbrødre
Skal Ingen døe af Sult i første Maaned.

Sorroll.

Vi vil ei høre Knur af nogen Mave,
Med mindre den er altfor strudseagtig.
Tag flere, du! her er jo fleer tilbage.

Thurno.

Nu har vi nok; lad Resten staae i Krukken.

Sorroll.

Hvad? hvorfor det? nei, lad os tømme Krukken
Og fylde den med Jord og derhos skrive:
„Af Jord du kommen est, til Jord skal blive!"
Naar nu den gamle Gniepind, forstaaer du,
Som nedgrov Gudsvelsignelsen i Krukken,
Hidkommer luskende ved Nattetider,
Og gloer og stirrer — nu, hvad mener du?

Thurno.

Gjør hvad dig synes.

Sorroll.

Ei, saa lad den staae!
(Han dækker Krukken til med Jord).
Nu er vi ovenpaa forsaavidt.

Thurno.

Kom.
(De gaae).

Sal i et keiserligt Lystslot.

Sibba.

Nei, jeg vil ikke gruble længere over det Spørgsmaal:
hvorfor er Deres Majestæter i Hovedstaden, men Prinds-

sessen her, tre stive Mile fra Hovedstaden, omgivet af lutter forvildede unge Mennesker? I Mands Minde er sligt uhørt. O mit nydelige Toilette! der ligger endnu et Stykke af min lille søde Pommadekrukke, jeg maa trykke det til mine Læber! Hvilken Ulykke, maaskee et Forvarsel for en Revolte i Naturen! Nu kunde jeg ogsaa været med i Skoven og moret mig under Paaskud at more den tolvaarige Prindsesse! See, om ikke dog baade Damer og Cavallierer maatte følge min Idee, at klæde sig som Hyrdinder og Pilgrimme, for at give det Hele et med Tidens Smag passende Udseende, en himmelhøi Betydning og allerkjereste Effect!

En ung Dame
(styrter ind, klædt som Hyrdinde).

Hvilken Ulykke! Prindsessen er bleven borte for os i Skoven!

Sibba (ved sig).

Forsynets Fingre har væltet mit Toilette for at forhindre min Skovtour!

Den unge Dame.

Gud hjelpe os!

Sibba.

Os? nei, jeg er udenfor, jeg satte mig med Hænder og Fødder mod den Skovtour! Føre mig et

Keiserbarn ud i Skoven for at gjøre Løier! Du kjere Gud og Mand, det var fattige Løier! Det har jeg forudsagt! nu skal I høre...

Den unge Dame.

I havde jo selv været med, Frøken, dersom I ikke havde væltet Eders Natbord!

Sibba.

Ja, gid jeg havde været med, saa skulde Prindsessen været sikker nok! Men det maatte just føie sig saa underlig, at min Kammerjomfru skulde fortjene et Ørefigen, hvorved jeg havde den Malheur at vælte mit nydelige Toilette. Den Ulykke med Prindsessen har jeg forudsagt! nu skal I høre...

Den unge Dame.

Ak, min Prindsesse, min Prindsesse!

(Gaaer).

Sibba.

Ak, hendes Sludder, hendes Sladder! hun vil ikke høre Fornuftens Stemme! (Raaber og skriger:) Det har jeg forudsagt! jeg har havt et Forvarsel for en gyselig Revolte i Naturen, nemlig i Prindsessens, Hendes Keiserlige Høiheds Natur. Det har jeg forudsagt! nu skal I høre...

(Hun løber ud).

En Have.

Vohlras
(med en Dolk i Haanden).

Fra denne Side maa han komme. (Keiseren træder ind bag Vohlras, seer ham og standser). Adlyd saa din Herre, min høire Arm! lad Dolken stedes i Glomers Hjerte!

Keiseren.

Vend dig, Forræder!

(Vohlras vender sig, taber Dolken og knæler).

Dolken er for kort;
Kun Heltesværd til Heltehjerter lange!
Hvad gav min Fjende Gormall dig i Leie
Af feige Arm? hvad er din Dagløn, Træl?

(Vohlras tier skjelvende).

Fik du ei Mæle til din Udaad?

Vohlras.

Naade!
Jeg var fortvivlet, jeg er Røver Thurno...

Keiseren.

Hvi flyer du ei, Træl af min værste Fjende?

Vohlras.

Ak, stød mig ned!

Keiseren.

Det var formegen Ære.
Det sømmer ei en Drot, sit Sværd at plette
Med Trælles Blod. Du er for feig til Døden.
Kryb til din Grav, med Byrden af din Feighed
Og hver retsindig Mands Foragt belæsset;
Men prøv ei anden Gang dit Fusferi,
Og vov dig aldrig meer for mine Øine!
(Keiseren gaaer. Vohlras flyer).

Vandfald i Skoven.

Thurno.

Uhyre Svælg imellem Ondt og Godt!
Frydløse Tid, bortødslet til det Onde!
O Dag, o' Stund, i Syndens Sold forødte!
O Vægt, i Brødens Skaal letsindig kastet!
I, talte Trin paa Lastens brede Vei!
Du første Brud af Pligt, — ak mindre Brøde,
Du ringe Frøkorn til mangfoldigt Ukrud!
(Murmoll ind ubemærket).
O Tryghed, visse Forbud for vort Fald!
Ak, hvad jeg er og hvad jeg burde være!
Retvise Dommer i vort Inderste,

Du høie Varselsrøst, Anklager, Hevner,
Du Ubestikkelige, du som vaager
Naar Udaadsmanden sover, skrækker ham,
At han isøvne vandrer med sin Brøde:
Ja, du er den almægtige Guds Stemme,
Et aabenbaret Ord, forkyndt for Alle!
Løsslupne Lynild i min Brødes Nat,
Du staaer i Forbund med den Vældige,
Med ham, som rører Skyens Tordentunger!

Murmoll.

Beklemt om Hjertet, Thurno?

Thurno.

Slagen, Murmoll,
Af Himlens Sværd, tveegget, Brødens Svøbe!
Jeg har en Regning — hvo betaler den?

Murmoll.

Hvis Skyldner est du?

Thurno.

Guds og svegne Pligters!

Murmoll.

Der er jeg selv gjeldbunden, Thurno! Jorden
Ei hidtil Een iblandt vor Slægt har baaret,
Som ei tog der paa Borg; men Millioner

Den bar, og bærer end, af Skyldnere,
Som agte seent kun at betale Gjelden.
Om Henstand bede vi, og faae vi den,
Da borge vi paany; det er vor Vane,
Men Manges hele Dagværk.

Thurno.

Aar og Dag
Var det mit hele Dagværk!

Murmoll.

Ei dit sidste;
Det var din Anger, giv den større Tyngde,
End Dunets, mod din Brødes tunge Vægt!

Thurno.

O siig: et Aar, af Livet stjaalet ud,
Bortkastet slet, i Udaad kun henrundet,
Hvad veier det? Var stundom det, jeg røved,
End ranet Guld og Gods — jeg vilde trælle,
Til Blodet sprang fra mine Neglerødder,
Hvis jeg mit Rov tilbage kunde give,
Og gjøre godt hvad Ondt jeg gjorde her;
Thi kun saaledes mægter Støvets Søn,
Begangen Brøde at forsone, Murmoll!
Men gjøre godt hvad Ondt jeg gjorde her,
Mon jeg vel mægter det? det kan jeg ei!

Murmoll.

I Sandhed, hver maa frygte for sig selv,
Naar du en Røver kunde vorde, Thurno!

Thurno.

For Hjertets Guld er Modgang Prøvestenen,
Og Ingen troe, hans Brysts Metal fortjener
En Rang iblandt de ædlere Metaller,
Før det har udholdt denne haarde Prøve!
Saa troede jeg om mit, skjøndt end uprøvet.
Bag Trygheds Skjold af Spindelvæv jeg stod,
Mod Fald i egne Tanker vel betrygget,
Og pegte tidt i Løndom paa mit Bryst
Og sagde: røden Guld fik du i Eie,
Men ingen skummel Vraa til onde Tanker;
Lod haant om den, der vilde friste Livet
Ved nogen Brøde heller end forgaae.
Da faldt jeg Usle i min Hovmodsruus!
Mit Fald er Syndens Seir; men ved det Dynd,
Hvori jeg ligger nu, min drømte Kraft
Staaer hylende og dybt beskæmmet, Murmoll!
Da første Gang jeg saae dig, troede jeg,
Du søgte efter Prisen paa mit Hoved,
Og bad dig støde Dolken i mit Hjerte.
Jeg fandt hvad ei jeg ventede at finde:
Et Bryst, til Medynk med en Røver rørt;

Den Skat var dyrebar midt i min Armod.
Nu veed jeg dog, der er et Hjerte til,
Som ei foragter mig.

Murmoll.

Jeg ønsker ei
At være den, som kunde dig foragte.
Staaer ingen Vei til Flugt dig aaben, Thurno?

Thurno.

Een, Murmoll! een!

Murmoll.

Saa fly med Iil!

Thurno.

Ved Porten
Min Brøde staaer med Sværdet!

Murmoll.

Gravens Port?

Thurno.

Tre blandt min Bande rømte hid fra Baalet.
En Ret, som kalder sig den hellige,
Fordømmer Kjættere til Baalet der;
Men Navn af Kjætter faaer Enhver, som vover
At ytre anden Tro end Munketroen.

Murmoll.

Hos os indsluttes Tanker ei i Bure,

Men flyve om som Fugle, hvor de lyste,
Og synge efter Evne hver paa sin Viis.
Ildsvaader har vi, gode Brandanstalter
Og raske Brandsfolk; ingen Kjætterbaal.
Hos os vi dømme efter Mandens Daad,
Ei efter Snak og Snittet paa hans Tro,
Skjøndt stundom efter Snittet paa hans Kjole.
Vi ere, troe vi, Syndere tilsammen,
Som have Alt af Guds Barmhjertighed;
Men naar vi bede, sige vi som saa:
Indslut os Alle, Gud, i Naadens Arme!
Gjør I det bedre vel, hvor du har hjemme?

Thurno.

Der stod engang jeg Fare for at steges,
Fordi jeg knælte ei for nogle Been
Af Sanct Bigot. Sin Fader han forraadte
Og slæbte ham som Kjætter selv til Baalet.
Den Fadermorders Been var hellige,
Og Folket skulde dyrke dem som Guder.

Murmoll.

Der vilde udentvivl jeg blevet stegt.

Thurno.

Jeg sværmede om Frihed paa Papiret
Saalænge, indtil Gormall, Nebuls Konge,

Til Døden dømte mig. Han ændred Sind,
I Naade blev jeg dømt til evig Landflugt.
I Banden er en Mand, hvis Navn er Sorroll;
Stor er hans Legems Kraft, iilsindig er han
Og farlig for sin Undermand i Kræfter.
Han var Soldat; en Officeer, som traadte
End sine Børnesko, det Indfald fik
At fugtle Sorroll blot for Tidsfordriv.
Ham stødte Sorroll bort, blev dømt til Galgen,
Fordi han Glutten slog; men Sorroll flyede...

Sorroll (styrter ind).

Nyt, Nyt, besynderligt, tilforladeligt... Hvem er den gode Mand?

Thurno.

Fortæl kun, Sorroll! hvad er paafærde?

Sorroll.

Alt, hvad har Been, vil snart være paafærde for at søge om Keiserens Datter, som er bleven borte i en Skov ved et af de keiserlige Lystslotte.

Thurno.

Staaer det til at troes?

Murmoll.

Det kan falde vanskeligt nok at faae det Eventyr tillivs.

Sorroll.

Nu kan I troe saa meget af det, I vil, eller intet, om I vil. Jeg forærer Jer hvad jeg fik uden Betaling.

Thurno.

Hvorledes er det gaaet til?

Sorroll.

Det veed ikke jeg; men borte skal hun være.

Thurno.

Hvor gammel er hun, Murmoll?

Murmoll.

Tolv Aar.

Thurno.

Umuligt var det vel ikke, at et tolvaarigt Barn kunde forvildes i en Skov; men et Keiserbarn — nei, det kan jeg ikke troe. Er det et smukt Barn?

Sorroll.

Det maa en Prindsesse endelig være.

Murmoll.

Et deiligt Barn. Maaskee staaer her en Vei aaben til Frelse, Thurno!

Sorroll.

Det slaaer aldrig feil, det slaaer aldrig feil!

Siden jeg sparkede, troer jeg Alt; ja, om Nogen fortalte mig, at Sanct Bigots Øine sad som Stjerner paa Himlen, saa troede jeg det med. Naar vi nu have fundet Prindsessen, saa gaae vi til Hans Keiserlige Majestæt, falde paa Knæ og sige: „her er Eders Majestæts deilige Datter; vi søgte og fandt denne Morgendugsperle i Skoven. Vi har været Skjelmer og Røvere tilsammen, det var en uærlig Sag; men Nød og alskens Ulykke var for Døren, tilmed puffede den onde Aand os i Ryggen og sagde: røver og stjæler! — og vi røvede og stjal. Vi have fortjent Galgen og Steilen; men dersom alle de, der have fortjent det samme, bleve samlede fra alle fire Verdens Hjørner, saa kan Deres Majestæt troe, at vi bleve en stor Armee“ ...

Murmoll.

Nei, siig ikke Armee!

Sorroll.

„At vi blev en stor Flok, og hvis vi skulde straffes efter Rangen, kom mangen fornem Herre til at kjøre foran med Sluffen, thi Ære den, som Ære bør!“ — Kort, jeg skal nok tale med Hans Majestæt.

Murmoll.

Paa denne Vei kommer du ham ikke saa nær, at du faaer ham i Tale.

Sorroll.

Naar jeg kommer spadserende med hans kjere Datter under Armen? Jeg bliver budt til Taffels, skal man see, og kommer til at sidde for Bordenden ved Siden af Prindsessen. Det Værste er, at jeg ikke veed, hvorledes jeg skal tee mig i Selskab med saa store Herrer; thi jeg er en uopdragen Lømmel, der har levet al min Tid blandt Smaaskjelmer. Men der sidder Thurno med Rynker i Panden; han kan belægge sine Ord. Han faaer saa, skal man see, Prindsessen tilægte. Saa gjør han mig til sin Staldmester; dog vil jeg helst være Leverandeur, maa jeg tilstaae. Hvad grubler du nu over, Thurno? over Formælingen med Prindsessen? Lystig! Lykken har aldrig været os To huld; det er paa den høie Tid, hvis den vil gjøre os noget Godt og ikke klynge sig som et Nul om vore Halse. Op! lad os gaae ud og søge om Prindsessen!

Murmoll.

Nu stunder det jo ad Natten.

Sorroll.

Man kan jo, veed jeg, see at finde en Prindsesse i Maanskin.

Thurno.

Først maae vi vide med Vished, om det er sandt at hun er bleven borte.

Sorroll.

Imidlertid rygtes det over hele Landet, og Folk rende Halsen itu, og vi komme bag efter som tyndt Øl; nei, lad os søge strax!

Thurno.

Hvor? i hvilken Skov blev hun borte?

Sorroll.

Ja, det veed ikke jeg. Naar Nogen vilde beskrive os hende fra Top til Taa, saa skulde han have Tak for sin Umag.

Murmoll.

Finder du hende ilive, siger hun dig snart hvem hun er. Imidlertid vil jeg gjøre Jer en nøiagtig Beskrivelse over hendes Ansigt.

(De gaae).

En Stue.

(Midnat. Prindsesse Silva, i Hyrdindedragt, sovende paa en Stol).

Qvaksalver. Hans Kone.

Qvaksalver.

Godt Ord igjen, min Hønneke! det er dog muligt, at hun er Keiserens Datter.

Konen.

Skaf mig af med dette vanvittige Barn, siger jeg dig! vi har lidt Brød nok til vore egne Børn.

Qvaksalver.

Hør, min Lilievand ...

Konen.

Vil du bilde en fornuftig Kone ind, at Keiseren ikke passer bedre paa sin Dotter?

Qvaksalver.

Du hørte hende jo selv fortælle, hvorledes Alt var gaaet til. Jo mere jeg tænker over den Ting, jo mere soleklart ...

Konen.

Gaaer nogen skikkelig Mands Barn, end sige Keiserens Dotter, saaledes klædt? hun seer jo forstyrret ud i alle Maader.

Qvaksalver.

Herregud, Moer! hun er maaskee en Datter af en Underjordisk eller en Ellefrue eller en Fee eller slige Amphibier, som leve baade paa Landet og i Vandet, og bringe stor Velsignelse med sig, naar man omgaaes dem godt. Tys, jeg hører min Sandten en liflig Musik, Moer!

Konen.

Er du gaaet fra Forstanden, Jesper? Jeg faaer springe hen efter Mester Herrmann!

Qvaksalver.

Holdt! hvad skal den Qvaksalver her?

Konen.

Han skal aarelade dig.

Qvaksalver.

Ei, lad det Galskab fare, Moer! Hør, jeg har havt en forunderlig Drøm i denne Nat!

Konen.

Det har du jo hver Nat. Hvad drømte du da?

Qvaksalver (affides).

Hvad skal jeg nu finde paa i en Hast? (Høit). Jeg drømte, at jeg var bleven Doctor paa Latin, og havde faaet Forlov at slaae Folk ihjel.

Konen.

Det gjør du jo saa alligevel uden Forlov.

Qvaksalver.

Og siden drømte jeg, at der sad en Guldskrup-tudse paa Bunden af vor Smørkrukke.

Konen.

Og jeg drømte først saa, (Hun slaaer ham paa det ene Øre) og siden saa. (Hun slaaer ham paa det andet Øre). Vil du nu skaffe mig af med hende? vil du?

Qvaksalver.

Det var en forbandet Drøm! Ja, Moer, ja jeg vil! vidste jeg arme Mand bare, hvor jeg skulde bringe hende hen!

Konen.

Bring hende til en rig Mand!

Qvaksalver.

Ja, den Snak er lang nok! Ah, jeg arme Mand!

Konen.

Bring hende da til Politimesteren!

Qvaksalver.

Politi... ak, næst det medicinske Facultet er Fanden og Politimesteren mine værste Fiender! Saa troede man, at jeg havde qvaksalvet hende, og det vilde gaae mig ligesom forleden, da jeg gav vor

Smed Terpentinspiritus og Salmiak for Feberen. Jo pyt, Politimester! nei, Gu gjør jeg og Jesper ei!

Konen.

Havde der ikke været en Hestenatur i Smeden, var han nok ogsaa creperet.

Qvaksalver.

Nei, saa vil jeg putte hende i en Sæk og lægge hende paa Landeveien.

Konen.

At hun skal skrige, naar du gaaer med Sækken paa Nakken? Saa kommer du i en Ulykke, dersom...

Qvaksalver.

Hvem siger, at hun skal skrige?

Konen.

Et levende Barn?

Qvaksalver.

Hvem siger, at hun skal være levende?

Konen.

Hvad? vil du myrde Barnet?

Qvaksalver.

Hvem siger, at jeg vil myrde hende?

Konen.

Skal hun puttes død eller levende i Sækken? spørger jeg.

Qvaksalver.

Hverken steendød eller lyslevende. Nu saae det ud, var jeg ikke en Smule klogere end du!

Konen.

Nu skal hun vel have en Dvaledrik?

Qvaksalver.

Ja, fik hun ikke den, saa god Nat, Jesper! Det maa jeg forstaae! jeg gav Jørgen Bissekræmmers Qvinde en Dosis forleden, hun kunde ikke sove; men saa sov hun!

Konen.

Vaagnede hun da igjen?

Qvaksalver.

Det var ogsaa et Spørgsmaal!

Konen.

Jeg mener, om hun vaagnede meer i denne Verden?

Qvaksalver.

Og jeg mener, at hun sov kun som en Steen i tre Nætter og Dage, og da hun vaagnede, hviskede Jørgen Bissekræmmer til mig: „det var ilde, at hun

kom tillive, Hr. Doctor!" Men denne hersens skal kun have en lille Dosis, for der er Forskjel paa Jørgen Bissekræmmers og Keis— hm!

Konen.

Skal jeg banke den Keiser ud af dit Hoved?

Qvaksalver.

Naar hun har faaet sin Dosis, siger jeg, putter jeg hende i Sækken og lægger hende paa Landeveien. Lad saa Lykken træffe Manden!

Konen.

„Ulykken" vilde du vel sagt?

Qvaksalver.

Ja, min Tro, vilde jeg saa!

Konen.

Saa vil jeg svøbe hende i nogle gamle Pus, at hun ikke skal fryse; og jeg vil selv gaae med, forstaaer du!

(Gaaer).

Qvaksalver.

„Selv gaae med, forstaaer du!" det var et Tordenskrald! jeg havde Fanden ikke lagt Prindsessen eller Feen eller Underbarnet eller — Ah, ah! det var gal Mands Indfald at lægge sin timelige Lykke paa Landeveien, og altsaa kunde det aldrig falde mig ind;

men nu! jeg arme Mand! min egen ægteviede Qvinde vil ikke tillade Skjebnen at gjøre mig til en bemidlet og fornem Mand! „Fanden fare i Skræderen", tænkte jeg nys, „han maatte sat Knaphuller og ikke Hægter i min Søndagskjole!" Nu er det forbi, Mester! lad kun Hægterne sidde, min Ven! God Nat, Høihed og og Rigdom! god Nat, Jesper! Hør, hvem var det, der sagde: god Nat, Jesper? ei, det var jo Skræderen.

(Synger).

Ridder Jesper han sadler sin Ganger graa
Og rider i Keiserens Gaard.
Før monne den Mand paa Blakskindebeen gaae,
Nu er han en Herre saa bold og brav ...

Konen
(ind. med en Krabask).

Har du nu faaet den syngende Syge?
(Hun prygler ham ud).

Tredie Act.

En Landevei.

Thurno
(sidder, klædt som en Jægerofficeer, ved Veien).

Ja, selsomt har jeg tumlet om! Laan mig din Lampe i disse Irgange, du Viismand, som blev graa under Grublen! Hvad har den mægtige Erfaring lært dig om Mennesket? Det skal være et Væsen, har jeg hørt, der higer og higer, og veed stundom ei selv hvad det higer efter. For at gribe et fraværende Gode, forglemmer det jo stundom at nyde et nærværende, og gaaer derved glip baade af dette og hiint. Imedens det kjeder sig, længes og ængstes, lader sig drive af Haab og Frygt, gaaer jo Solen sin rolige Gang og viser det gjennem Sorg og Glæde, Smiil og Taarer Veien til Graven. Nu, da er den vel

saken, hvis Tanke har Erindringen om noget Godt, han øvede her paa Jorden, til Ledsagerinde. Himlen være mig naadig! jeg har gjort og lidt Uret, jeg er fredløs, mit Hoved priisdømt — og dog er der endnu i min Barm en affides Krog, hvor Haabet er flygtet hen! Vil du fordømme mig, Kyhlams Keiser? — Natten er snart henrunden, og Sorroll kommer ei; mon min Ulykkesbroder er falden?

Sorroll (bag hans Ryg).

Nei, Thurno, Sorroll staaer endnu.

Thurno.

Nu, Sorroll!

Sorroll.

Ja, jeg har faret om, en Støver liig,
Paa Foden af det unge, travle Rygte
Om Skjebnens Spil med Keiserdatteren.
I Stadens Gader, Stræder har jeg været,
Læst hver paa Hjørnerne fastklinet Lap,
Enhver Avis, hvert Dagblad, Staden eier.
I Kroer og Kipper har jeg siddet krum,
Ved Stormands Høisal stillet mig paa Luur;
Jeg saae og hørte Jilbud allevegne
Og Struber nok, som svore høit og dyrt:
„At den, som fandt den unge Keiserdatter,

Fik Guld i Mængde, eller Hæderstegn,
Ifald med dem sit Skrog han vilde smykke".
Men ei gik nogen Bivei til vor Frelse
Fra denne Landevei til Guld og Gunst;
Alt, hvad jeg hørte, læste der om „Naade,
Belønning, allerhøieste Tilfredshed",
Gjaldt kun „de troe og kjere Undersaatter" —
Blandt deres Tal er vi vel ikke regnet.

Thurno.

Paa Glomers Lystslot jeg har været, Sorroll,
Hvor Sorg og Støi og aandløs Travlhed herskeð.
Alt var i Oprør; „Skjebne, Jammerstød,
Ulykke, navnløs Qval, Forræderi"
Og flere Ord bevæged mange Tunger.
En gammel Dame raabte overlydt
Paa Varsler af en knust Pommadekrukke,
Og Himlen havde aabenbaret hende,
At Thurno havde røvet Keiserbarnet.

Sorroll.

Gid hun faae Skam! nu skal det sagtens hedde,
At vi har røvet hvad vi dog har fundet.

Thurno.

Hvad? har du fundet?

Sorroll.

Jeg har fundet Fanden;
Men giv kun Tid, vi finde nok Prindsessen!

Thurno.

Hvorfor just vi?

Sorroll.

Hvorfor? hvorfor mon Jøden
En Qvine vandt i Gaar i Lotteriet?
Hvo skulde drømt om Krukken,- du, i Morges?

Thurno.

„I Morgen", hørte jeg paa Glomers Lystslot,
„Vil Majestæten selv sin Dotter søge";
I Morgen skal den gyldne Spore blinke
Paa mangen Hæl, der ei i mange Aar
Har havt en Spore i en Gangers Side.
Vor Lykke vi forsøge maae i Morgen.

Sorroll.

Hvad har du udtænkt?

Thurno.

Pønsen nytter lidt,
Hvor Hændelsen fast ene skal bestemme.
Hvis Hændelsen vil føre Majestæten
Og Røveren tilsammen — Spillet falde
Nu som det vil!

Sorroll.

Du maa vel sige: Spillet!

Thurno.

Det gryer ad Dag. Gaa du til Vandet, Sorroll,
Og vent mig der. Nu gaaer jeg ind til Byen
At faae min Hunger stillet.

Sorroll.

Æd kun dygtig,
Og vel bekomme dig dit Davremaaltid!
(De gaae, hver til sin Side).

En anden Deel af Veien.

(Paa Veien en Sæk).

Sortemutter (ind).

Siden jeg gik glip af de tusinde Dukater, fortærer Sorg og Græmmelse mig gamle Stakkel Dag fra Dag... Ah see, Morgenstund har Guld i Mund! (Hun aabner for Sækken og kiger i den). Ja, noget Andet, grovt sagt! et dødt Pigebarn! Det var en deilig Guds Gave det! Tak for det! Jeg vil dog lade en af disse grønne Pjalter stikke ud af Sækken; vilde her saa komme en Bonde eller et andet Fæ, kunde

jeg maaskee dog fortjene mig et Par Skilling. (Hun binder for Sækken, og sætter sig ved Veien). Hist kommer En; gid han bare maatte være et Fæ, eller brav drukken! gid han maatte være starblind og drukken og trohjertig, hvilket er det samme som fjantet, — og gid han saa maatte have nogle Skillinger i Lommen!

Sorroll (ind; affides).

Er Sortemutter til endnu?

Sortemutter.

Guds Fred, min Søn!

Sorroll.

See til, at I ikke taer formeget fra Jer selv, Moer!

Sortemutter.

Jeg veed aldrig, hvor jeg skal faae den Sæk til Byen.

Sorroll.

Hvad har I i den?

Sortemutter.

Oven i Sækken er nogle gamle Klude; men paa Bunden er en Snees Alen grønt Vadmel, nyt og godt Tøi.

Sorroll.

Grønt Vadmel, siger I... Hvorfor græder I? jeg har ikke isinde at tage Sækken fra Jer.

Sortemutter.

Det var ogsaa en stor Synd! Jeg gamle Stakkel blev overfaldet i Nat af den slemme Røver Thurno.

Sorroll.

Maaskee han tog Jer med Vold, Moer?

Sortemutter.

Hvem kan vide hvad det Skarn kunde faaet isinde, dersom vor Herre ikke havde sendt mig Hjelp i betimelig Tid; men naar Nøden er størst...

Sorroll.

Hvad koster det Vadmel?

Sortemutter.

Ti Daler. Det er en spottelig Priis; men jeg veed aldrig mine levende Raad... Jeg kan gjerne vise Tøiet frem, det er nok værdt at see paa; men saa skal jeg først rive alle Kludene ud, desuden har jeg ikke for Skik at sælge Folk Katten i Sækken. For jeg skulde dog vel aldrig troe, at man havde forbyttet mig Sækken i Kroen!

Sorroll.

Jeg vil dog kige i Sækken.

(Han kiger i Sækken).

Sortemutter.

Det bæres mig for, at Sækken er forbyttet!

Sorroll (afsides).

Keiserligt Kjød og Blod i en Sæk! Alt efter Beskrivelsen! (Høit). Jo, det Øverste er hjemmegjort Tøi, seer jeg.

(Han binder for Sækken).

Sortemutter.

Det er det Nederste ligesaa. Jeg har selv spundet hver Traad og Tave; der skal snurres mange Gange om, inden...

Sorroll.

Hvad koster hele Klatten?

Sortemutter.

Tolv Daler med Sæk og Alt.

Sorroll.

Der er tolv Daler.

(Hun faaer Pengene).

Sortemutter.

Og saa Eisen, min Søn!

Sorroll.

I gier jo ingen Accise af hjemmegjort Tøi. Hvad græder I nu for?

Sortemutter.

Jeg har suurt fortjent dem!

Sorroll.

Nu har I løiet, Sortemutter, og solgt mig Keiserens Datter.

(Han gaaer med Sækken).

Sortemutter.

Nu troer det Fæ, at Nogen stjæler en Keiserdatter for at putte hende i en Sæk og lægge hende paa Alfarvei! Ægget vil lære Hønen i vore Dage. Det græmmer mig inderlig, at jeg ikke forlangte mere; men jeg er lovlig undskyldt, 'for hvem kunde troe eller tænke, at Nogen var saa trohjertig!

(Gaaer).

En Hule.

(Daglyset falder ovenfra gjennem en smal Aabning. Prindsesse Silva ligger paa et Straaleie).

Thurno. Sorroll.

Sorroll.

Forunderligt at hun ikke vaagner!

Thurno.

Den Søvn er unaturlig; hun maa have faaet en Dvaledrik.

Sorroll.

Kun at hun ikke gaaer fra Forstanden, naar hun vaagner og seer hvorledes hun er faren.

Thurno.

Ræk mig den Jagttaske hist, vi maae være Prindser, Sorroll!

Sorroll.

Da springe vi videre end over et Halmstraa. Her er Tasken, Eders Uigjennemtrængelighed!

Thurno.

Vi vil i det mindste forsøge at faae indbildt hende, at hun er kommen i Selskab med Prindser.

(Han klipper fire Stjerner af Guldpapir).

Sorroll.

Forsøge er en Kunst; gaaer det ei an, saa er det omsonst. Saa kan man dog see vor Lyst til at gjøre Forsøg.

Thurno.

Heft disse Stjerner paa dig; den ene paa høire, den anden paa venstre Side af Brystet.

(De hefte hver to Stjerner paa sig).

Sorroll.

Saa, stort skal det være! Spørger hun mig nu,

om jeg har stjaalet den Trøie, jeg har paa, saa svarer jeg: nei, jeg har faaet den af mine Undersaatter.

Thurno.

Slige Spørgsmaal gjør en Prindsesse aldrig.

Sorroll.

Ja, siig ikke det! i Bildelse kunde hun jo faae mange selsomme Indfald. Desuden har jeg engang læst om en Prindsesse, der spurgte en Prinds: „Hvorfor har I saa mange Stjerner paa Eders Bryst?"

Thurno.

Ja, saa har en Forfatter lagt hende de Ord i Munden.

Sorroll.

Det kan være. Men hvem kan vide, om der ikke er en Forfatteraand i denne Prindsesse?

Thurno.

Hvad svarte saa Prindsen?

Sorroll.

Spørgsmaalet gjorde ham forlegen, saa han kom for Skade at svare: „jeg har dem fra Fødselen". Hvorpaa den skjelmske Prindsesse spurgte: „er I da kommen til Verden med Kjolen?" Hun skulde ægte Prindsen, forstaaer du; men hun kunde ikke lide ham.

Thurno.

Nei, Prindsen svarte: „for át see alle disse Ædelstenes Glands fordunklet af Eders Skjønheds“.

Sorroll.

Lad det gaae. Er jeg nu kongelig eller keiserlig Prinds?

Thurno.

Keiserlig og min Broder.

Sorroll.

Hvor paa Lav i Maanen ligger saa vort Keiserdømme?

Thurno.

Nei, det maa dog ligge et Sted her paa Kloden, men hvor veed ikke jeg.

Sorroll.

Da maa man i Hui og Hast oprette et nyt Keiserdømme, inden Hendes Keiserlige Høihed vaagner. Tiden er noget knap, men ... Tys, nu rører hun sig, nu vaagner hun!

Thurno.

Nu, Keiserbarn! du vaagner op til Jammer.

Sorroll.

Hvad Nød er her paafærde? Vi har jo indrømmet hende vor bedste Sal. Hun vil sagtens finde

Alt en Smule anderledes her end hos den kjere Papa; men hun faaer tage tiltakke. Der er, forstaaer sig selv, en himmelhøi Forskjel paa vort og Hendes Keiserlige Høiheds Kjød og Blod; men det skader jo ikke, at hun faaer see, hvor der staaer til hos Elendigheden. Jeg vilde ønske, maa jeg sige, at den hele keiserlige Familie vilde see herind; men den Ære tør man vel ikke vente.

Thurno.

Nu vaagner hun.

Sorroll.

Hvor er vort Keiserdømme?

Silva (vaagnende).

Hent Diademet! klæder mig, Hofdamer!
Hvo er i Dag Opvartnings-Kammerherre?

Sorroll.

Et Prindsepar!

Silva.

Tænd Lys, tænd Lysekronen!

Thurno.

Den er alt tændt og hænger høit i Veiret;
Ei Keiserborgen har en bedre Lampe.

Silva.

Hvor er jeg? Ak, hvad Ondt har jeg dog gjort?

Sorroll.

Ei Ondt. Vær rolig, Barn, og uden Frygt!

Silva.

Hvad? kalder I mig Barn? jeg er Prindsesse
Og kaldes Hendes Keiserlige Høihed.
Hans Majestæt, min keiserlige Fader,
Er Verdens mægtigste og største Keiser.

Thurno.

Den mægtigste og største?

Sorroll.

Størst og mægtigst?
Forbød min høie Stand mig ei at bruge
Det Hverdagssprog, som Underdanen bruger,
Jeg havde raabt forlængst: ja pyt, sa'e Peer!
Ak, hvo har vovet, naadige Prindsesse,
At binde Eder saadan Snak paa Ærmet?

Silva.

Hvem er vel I?

Sorroll.

Ah, kun et Prindsepar!

Thurno.

Tronarvinger, Prindsesse, til et Rige,
Det største Keiserdømme, Verden eier.

Silva.

Et Keiserdømme, større end min Faders?

Sorroll.

Hans Rige er en Ert mod vort.

Silva.

En Ert?

Sorroll.

Ja, hvad en Ert, den mindste, er at regne
Mod en af Verdens vældigste Kartofler.

Silva.

Hvor ligger Eders Rige, Prinds?

Sorroll.

Bag Polen,
Langt bag ved Polen, mange tusind Mile
Hiinsides Polen.

Silva.

Nordens?

Sorroll.

Ja! de Skibe,
Som seile Nordens Pol forbi, de lande
Ved vore Kyster.

Silva.

Staaer ci dette Rige
Paa Verdenskortet?

Sorroll.

Der er ingen Plads!

Silva.

Blandt mine tre Hovmestere har Ingen
Mig sagt eet Ord om dette store Rige;
De maae dog kjende det.

Sorroll.

Ja, de har tidsnok!

Silva.

Hvad hedder Eders Keiserdømme, Prinds?

Thurno.

Det er en Verden for sig selv, Prindsesse!
Ei iler Flod, ei ruller nogen Bølge,
Ei suser nogen Storm, der saae dets Grændser,
Og derfor fik det Navnet Kimbullama*).

Silva.

Er I Tronarving, Prinds, til Kimbullama?

Thurno.

Ei ene, Eders Keiserlige Høihed!
Hos os kan Ingen vorde Eneherster,
Hvor gjerne end han vil. Med Arvinger

*) Kimbullama, et nebulsk Ord, paa Dansk: Tankeriget.

Har Himlen meget rigelig velsignet
Det store kimbullamske Keiserhuus.
Vi ere mange Prindser og Prindsesser.
Her staaer en Prinds, blandt andet, ved min Side.

Sorroll.

En Prinds af Blodet, ingen blodig Prinds.

Thurno.

Han er min Broder, øvet vel i Modgang.
Vor kimbullamske Arv vi slog tilsammen
Og leve nu i broderlig Forening.
Den Deel, vi arved, er kun saare liden,
En af de mindste.

Sorroll (afsides).

Nu, da tykkes mig,
Du kimbullamiserer ganske dygtig.

Silva.

Vi takke for den Ære af Besøget!

Thurno.

Nei, Æren, Eders Keiserlige Høihed,
Er paa vor Side.

Sorroll.

Ganske og aldeles.

(Han bukker).

Silva.

Besynderligt! hvor er Qvaksaveren?

Sorroll (afsides).

Hvad nu?

Silva.

Hans Kone kaldte mig vanvittig.
Hvorledes kom jeg hid?

Sorroll.

Fra Landeveien
Jeg hidbar Eder paa min Ryg, Prindsesse!

Silva.

Mig?

Sorroll.

Eder, ja! Der stod en tandløs Hex,
Huuløiet, skrumpen, hinkende ved Krykken,
Paa Veien ved sit kostelige Bytte.
Dybtslumrende I laa i Søvnens Arme,
Og drømte ei om Faren.

Silva.

Kjere Prinds,
Saa I har frelst mig fra den lede Hex!

Sorroll.

Jeg tyede hid i Sikkerhed, og Faren
Er nu forbi. Vil Lykken Ønsket føie,

Skal Eders Keiserlige Høihed spise
I Dag ved Eders høie Faders Taffel.

Silva.

Maaskee vi samles der?

Sorroll (afsides).

Pyt! Keiseren
Har aldrig havt saa megen Levemaade.

Thurno.

Det er en Lykke, naadige Prindsesse,
Hvis Nydelse en gammel Lov desværre
Forbyder os.

Sorroll (afsides).

Det var et Sandheds Ord!

Silva.

Jeg føler, Prinds, en vis Fornemmelse,
Som ei har Navn.

Sorroll.

Hvor?

Silva.

Her.

Sorroll.

Det er jo Maven.
Saa har en ukjendt Gjest, som kaldes Hunger

(En Plageaand for Kjød og Blod), sig meldt
I Eders Keiserlige Høiheds Tarme.

Silva.

Er det en farlig Sygdom?

Thurno.

Intet mindre,
Naar Lægemidler blot man har ved Haanden.
Jeg veed et sikkert Raad mod denne Syge.
(Han gaaer hen i Hulen).

Silva.

Det er en underlig Fornemmelse!

Sorroll.

Det knurrer vel derinde, skal man høre?

Silva.

Ak, ja!

Sorroll.

Og svier for Hjertet alt imellem?

Silva.

Ja, Prinds!

Sorroll.

Og om hèr stod et Bord med Retter
Af fremmed Mad, og den, som eied Maden,
Var altfor karrig til at byde Eder,
Saa spiste Eders Keiserlige Høihed

Alligevel, saasnart I saae Jert Sned;
Ei sandt?

Silva.

Jo, Prinds!

Sorroll (afsides).

Der har vi jo en Tyv!

(Høit).

Ja, det er denne Sygdoms Kjendetegn.
Jeg selv har havt den mange Snese Gange;
Dog er den ei saa gængse her i Landet
Som mange andre Steder.

Silva.

Er den smitsom?

Sorroll.

Nei! var den smitsom, naadige Prindsesse,
Lod mangen Mand sig smitte, før hans Kok
Fik Retterne fra Ilden. Frygt kun ikke;
Min Broders Prindseraad er her probatum.

Silva.

Ak, hvor det knurrer! — Gud! jeg er jo pjaltet!
(Hun græder).

Thurno
(med Mad og Viin).

Tag dette Pulver, drik saa denne Saft!

Silva.

Ak, jeg er pjaltet, Prinds! o fy!

Thurno.

Ei andet!

Til sligt er Folk fra Kimbullama vante.
De slemme Pjalter kan man tage bort.
(Han tager Pjalterne af hende).

Silva.

Jeg takker Eder, Prinds!

Thurno.

O see! i Sandhed,
En lille Hyrdepige; hvor er Hjorden?

Silva.

Det Hele er den gamle Sibbas Paafund.
Jeg havde mig en lille Hyrdeprinds,
Som løb omkring. Hvad seer jeg! ingen Perler,
Ei een Juveel! jeg har dog, veed jeg, nok
Af Ædelstene, Guld og Perler hjemme.

Sorroll (afsides).

Nu, det er meer, end Prindsen der kan sige.

Thurno.

Jeg med; naar til mit Fødeland jeg kommer,
Og Morgensolen stiger over Havet,

Saa træder jeg paa lutter klare Perler.
Behag at smage Draaberne, Prindsesse!
(Prindsessen æder og drikker. Medens det staaer paa, tale Prindserne afsides med hinanden).

Thurno.

Undskyld!

Silva (med Maden i Munden).

Hvorhen?

Thurno.

Et lille Eventyr
Skal Eders Tjener friste nu, Prindsesse!
Min Broder, Prindsen der, sig anbefaler
Til Eders Høiheds Tjeneste saalænge.
(Gaaer).

Silva.

Hvor gik han hen, Prinds?

Sorroll.

Til et Ridderspil.
Gik Smerten over, Eders Høihed?

Silva.

Ganske.
Men hvor er Hexen?

Sorroll.

Med en pjaltet Hob
Af stummelt Troldpak staaer hun end og lurer
Ved Landeveien ind til Hovedstaden.

Silva.

Min Fader, Prinds, har jo Soldater nok,
Som kunne slaae det skumle Troldpak, veed jeg!

Sorroll (afsides).

En Skjoldmø stikker der i Barnet, troer jeg.
(Høit).
Ja, det veed Gud, han har; men Eders Fader
Veed intet derimod om Hexens Fynter.

Silva.

Ja, det maa være. Men lad Hexen sidde
Og lure længe nok ved Landeveien;
Vi gaae en Omvei.

Sorroll.

Ah, det mærker Hexen.

Silva.

Hvorledes kan hun det?

Sorroll.

Ei, hun kan hexe!

Silva.

Kan I da ogsaa hexe, Prinds?

Sorroll.

Jeg fusker
En Smule stundom paa det samme Haandværk,

Dog kun til Tidsfordriv. Men Eders Fader
Vil, som jeg haaber, hente Eder selv.

Silva.

Saa veed han, hvor jeg er?

Sorroll.

Min Broder, Prindsen,
Vil give ham fornøden Underretning.

Silva.

Men kan man ei gaae ud fra dette Hul
For Hexen, Prinds?

Sorroll.

Jo, uden mindste Fare.
Mig tykkes ogsaa Luften qvalm herinde.

(De gaae).

Skov.

Thurno bag et Træ. Keiserens Følge kommer ind; blandt Følget:

Saringo.

Hvorfor mon Hans Majestæt stod af Hesten?

En af Følget.

Fordi hán vilde ikke ride længere.

Saringo.

Den Grund var ikke god at gjette.

Anden.

Nei, han vilde gjøre Brug af sine egne Been; derfor lod han Hestens blive tilbage. Han spilte min tykke Mave et slemt Puds!

Tredie (afsides).

Ja, du har udvidet dig i Hans Majestæts Tjeneste; andre Folk maae indskrænke sig i disse Tider.

Fjerde.

Naar Sorgen piner mit Hjerte, vil jeg gjerne have Selskab; Hans Majestæt vil derimod helst være ene med sin høie Sorg.

Femte.

Jeg troer, hans Sorg er dyb, maa jeg sige.

Tredie.

Jeg troer, den er bundløs, maa jeg sige.

Anden.

Hvordan den er eller ei, saa har den, paa min Ære, smittet os Allesammen. Jeg for min Deel er saagodtsom kjed af Livet.

Tredie.

Sorgen vil holde ilde Huus med os Alle, frygter

jeg. Hos mig er der ikke meget at tære paa; det vil snart gaae løs paa mine Ribbeen.

Fjerde.

Sorgen vil snart gjøre os Alle til Fuglefkræmsler.

Saringo.

Bedst at vi gaae tilbage til Hans Majestæt.

Anden.

Allerbedst, tykkes mig, at hvile os her med vor Sorg, indtil han kommer.

(Thurno fløiter).

Sjette.

Hvo fløiter her?

(Thurno træder frem).

Hvad est du for en Fugl?

Thurno.

En Trækfugl, Herre!

Tredie.

Hveden kommer du?

Saringo.

Hvad gjør du her?

Thurno.

Jeg fløiter Jer et Stykke.

Fjerde.

En Vildttyv!

Saringo.

Gaaer du her paa Jagt, din Skjelm?

Thurno.

Vist gjør jeg, ærlig Herre!

Anden.

„Ærlig Herre?"

Har du ei lært at give Hvermand Sit?

Thurno.

Det var mit Spøg. Blandt Eder, kan jeg tænke,
Er Ingen „ærlig Herre" slet og ret.

Femte.

Dit Spøg gaaer over Grændsen, Knegt!

Thurno.

Nei, Herre,
Mit Spøg er destoværre tvunget til
At blive, ret for Alvor, her i Landet.

Tredie.

En tølperagtig Knegt!

Anden.

En Demagog!

Saringo.

Ærbødighed, du Tølper!

Thurno.

Snak for Alting

Dog ikke hen i Veiret, Herre! Siig,
Hvordan en Tølper skulde kunne vise
Ærbødighed. — Men apropos: lyt til!

(Han fløiter, Fire af hans Bande styrte ind, Keiserens Følge flyer, Røverne sætte efter de Flygtende).

Disse Herrer kunne dog bruge Benene, seer jeg, naar Faren er dem i Hælene. Ei, der faldt den fede Herre; stakkels Mand! han fik udentvivl sin Sabel mellem Benene og faldt over den. Disse Herrer burde ikke lade Rogen hænge for Feighed. Hist kommer Majestæten; nu staaer Alt paa Spil! See, han kommer som en mørk Sky i stille Veir, den gamle Helt! Er han saadan, som Murmoll har beskrevet mig ham, da maa jeg hverken byde ham Bønner eller Taarer.

(Keiseren kommer ind, tankefuld og med Blikket heftet paa Jorden).

Staa!

Keiseren

(seer op og standser).

Du befaler?

Thurno.

Jeg! vent ei dit Følge;
Paa Flugt det jaget er, og mine Svende
Har taget det til Gidsel.

Keiseren.

Hvem er du?

Thurno.

En Høvding, uden Krone dog; en Mand,
Hvis Haandværk gjør ham elsket ei, men frygtet.
Hvorhen jeg drager, er erklæret Krig.
Naar jeg faaer Lyst til det, en Anden eier,
Er han min Fjende. Er han fredelig,
Gjør Indgreb ei i mine Rettigheder;
Da søger jeg et Paaskud flux til Strid,
Anfalder ham og kalder mig retfærdig,
Paakalder Gud og takker ham for Seiren.

Keiseren (træder nærmere).

Forvorpne Træl!

Thurno.

Jeg er saa fri som du,
Hvis du af Lidenskaber er en Slave.
Jeg er ei trællefødt, skjøndt om min Tinding
En gylden Ring ei slaaer sin røde Kreds.
Jeg myrder ei, ei brænder hos min Fjende;
Jeg bruger Trusler, List. Hvor Egennytte
Og skiden Aager dynge Skatte op,
Der kommer jeg og snapper noget væk,
Og deler ærlig Fangst med mine Mænd.

I Nød og Trang bestedt, jeg ofte røved,
Men aldrig blot for Tidsfordriv.

Keiseren
(kaster en Pung til ham).

See der!

Thurno
(sparker Pungen tilbage).

Behold dit Suul, nu er ei Hunden hungrig.

Keiseren.

Jeg veed din Dont — og Navnet?

Thurno.

Thurno.

Keiseren.

Du?

Der lyver du!

Thurno.

Nu, gid du sagde sandt!

Keiseren.

Hvor er den feige Fusker, du udsendte
I Dag til Snigmord?

Thurno.

Snigmord? og paa hvem?

Keiseren.

Paa Kyhlams Keiser, vil man vide.

Thurno.

Saa?

Hvi mon jeg selv da bringer ei tilende
Det Værk, hiin feige Fusker ei fik udført?

Keiseren.

Hvormange Mord har du og Bande øvet?

Thurno.

Hvormange har din Herskesyge myrdet?
Maaskee min gamle Fader, mine Brødre
Og Fleer, som fordum havde Thurno kjer.
Gjør først din Regning op og spørg saa mig!
Tro du kun ei, jeg priser selv min Udaad
Og giver Brøden Navn af Dyd og Storhed;
Nei, en Elendig er jeg, tungt belæsset
Med Synd og Skyld.

Keiseren.

Du staaer for Kyhlams Keiser!

Thurno.

Ei, som hans Underdan, men som hans Fjende.

Keiseren.

Gaa!

Thurno.

Du er vant at see din Fjende flye,
Og gammel Vane vil man nødig lade;

Men mærk dig, Drot: her gjelder Næveretten!
Ifølge samme Ret du ofte banked
Paa Stæders Porte med en blodig Næve;
Gik du din Vei, fordi man bød dig gaae?
(Han vinker; En af Banden kommer).
Til Sorroll iil og lad ham komme hid!
(Røveren gaaer).

Keiseren.

Hvad har du udtænkt?

Thurno.

Intet Fusterstykke!
Jeg er en Nebuliner; Nebuls Konge,
Kong Gormall, er din hadske, svorne Fjende.

Keiseren.

Og hvilken Daad, fordærvelig og fuul,
Bød Gormall dig at øve her i Landet?

Thurno.

Kong Gormall dømte mig til evig Landflugt
For Frihedssværmeri. Jeg tyede hid
Med flere Landsmænd, hist til Døden dømte;
Du kjender Tankeslaveriet hist.
Vi betled Brødet her, vi bleve grebne,
Forhørte, dømte til en ringe Straf;
Men før vi fik vor Frihed, faldt du ind

Med dine Hære i vort Fødeland.
Nu bleve vi bevogtede som Fjender,
Vi døied Sult, fik Prygl. Nybagte Eder,
Forbandelser og liderlige Skjeldsord
Udstødtes over os i Fængslets Mørke.
Vi flyede, søgte Skoven, skjulte os
For Dagens Lys, gik ud paa Rov om Natten.
Vi vare Fjorten; femten andre Landsmænd,
Krigsfanger, rømte ud og slog sig til os.

Keiseren.

Er nogen kyhlamsk Mand i Banden?

Thurno.

Nei.

Keiseren.

Og du er Bandens Hovedmand?

Thurno.

Jeg er.

Keiseren.

Og fører Titel vel af Skovens Konge?

Thurno.

Guld har jeg paa mit Hoved, om du vil:
En Priis af fire tusinde Dukater,
Uvunden hidtil; altfor høit man skatter
Mit Hoveds Værd. Men skjøndt nu intet Purpur

Slaaer sine røde Folder om mit Legem,
Har Lykken dog i Dag mig viist en Gunst,
Som Fleer end Gormall vilde mig misunde.

Keiseren.

Hvad gav hun dig?

Thurno.

En Drøm.

Keiseren.

Hvad drømte du?

Thurno.

At Kyhlams Keiser blev min Fange.

Keiseren.

Saa?

Hvad er din Bøn?

Thurno.

Jeg beder ei, jeg fordrer.

Keiseren.

Hvad fordrer du?

Thurno.

At Veien ud af Landet
Skal aaben staae for mig og for min Bande.

Keiseren.

For dig; ei for din Bande.

Thurno.

Det forkastes!

Jeg vender ei Ulykkesbrødre Ryggen,
Og sniger mig ei bort fra Eed og Løfter.

Keiseren (affides).

Hvad? fandt jeg her en Perle i en Mødding?
(Høit).
Fik du ei Led i Knæet til din Brøde?

Thurno.

Jeg knæler ei.

Keiseren.

Med Blod din Udaad stemples,
Hvis ei min Naade træder mellem Loven
Og Lovens Sværd; mærk det!

Thurno.

Mærk: smukt er Stemplet
Paa Magtens Daad; thi Magten stempler selv,
Den er sin egen Dommer. Mægtig Herre
Gjør stundom Loven til et Instrument,
Der maa sig lade spille, som han lyster;
Det tier, naar han vil. Men er du ringe,
Da bider Sværdet i din Brødes Hæl;
Skarpt er det samme Sværd og gaaer til Marven,
Der vorder sløvt imod strafskyldig Stormand,
Som om hans Rang hans Brøde kunde adle.

Keiseren.

Det siger mig en Røver?

Thurno.

Er det Sandhed,

Hvad skjeller det dig da, hvorfra den kommer?
Vent ei at høre den af dem, som krybe
Med idel Løgn og Smiger om din Trone.
Men har jeg løiet, er jeg ei den Første,
Der løi dig op i dine aabne Øine.

Keiseren.

Der sidder mig en Rovfugl paa sit Bytte
Og præker høit mod Rovbegjerlighed.

Thurno.

Løsslip ei Pilen fra din Bue, Glomer!
Den kunde træffe, hvor du nødig vilde.

Keiseren.

Nu nok herom!

(Sorroll kommer med Silva).

Thurno.

Der er din Datter, Keiser!

Silva (i Keiserens Arme).

Min Fader!

Keiseren.

Barn, du er jo vel tilmode!

(Sorroll kaster sine Stjerner).

Silva
(pegende paa Sorroll, til Keiseren).

Hans Keiserlige Høihed, Prindsen der,
Har frelst mig fra en Hex.

Sorroll.

Nu har jeg kastet
Hans Keiserlige Høihed bort, Prindsesse!

Silva (til Keiseren).

Tronarvinger de sagde sig at være,
Og deres Rige var et Keiserdømme,
Som, vidt og bredt, laa mange tusind Mile
Hiinsides Nordens Pol.

Thurno (til Silva).

Fra Røvere
Forvandled vi os hovedkulds til Prindser
Kun for at jage Eders Skræk paa Flugt.
Det værre er, Prindsesse, naar en Prinds
Forvandler sig til Røver.

Sorroll (til Keiseren).

Herre Keiser!
Jeg kjøbte Eders Datter af en Hex,
Den gamle velbekjendte Sortemutter;
Hun stod paa Landeveien ved en Sæk,

I Sækken laa Prindsessen, svøbt i Pjalter,
Jeg kjøbte Sæk og samt for tolv Rigsdaler.

Silva.

Kun tolv Rigsdaler?

Sorroll.

I Papir, at sige.

Keiseren (til Thurno).

Hvor har I Arv, Hr. Prinds?

Thurno.

I Kimbullama.

Keiseren.

Poet og Røver?

Thurno.

Rime kan jeg strax;
Maaskee du det ei mægter. Vil du høre?

Keiseren.

Riim væk! maaskee det klemmer dig for Hjertet.

Thurno.

At Kongeguld paa Fyrstens Hoved kneiser,
Er oftest Fødsels, stundom Brødes Værk,
Thi Herskelyst i blodig Pandserserk,
Af Brøden stolt, sig stundom Troner reiser!

Keiseren.

Siig, hvad betaler bedst sig nu for Tiden:
At røve eller rime?

Thurno.

Røveriet;
Men det maa døbes om for Halsens Skyld.

Keiseren.

Og hedde?

Thurno.

Lagio, uvis Indtægt, Sportler,
Disconto, Assisteren, Provideren.

Keiseren.

Det Barn faaer mange Navne.

Thurno.

Her er Raad
Til fleer endnu: Erobring, for Exempel.

Keiseren (pegende til Pungen).

Tag Guldet der for Blyet, du mig gav!

Thurno.

I fordums Tid man gav en Krone for
Et daarligt Riim, hvis Kröniken ei lyver;
Jeg fordrer ei en Krone for mit Riim,
Men ubehindret Bortgang med min Bande.

Keiseren.

Det kan ei, bør ei skee; det skeer ei heller!

Thurno.

Saa tag dit Guld. Din Datter skjenkes dig
Og dette Riim: Fred være paa din Vei!
Dit Haar er graat; men Hjertet veed det ei.
(Til Sorroll).
Viis Kyhlams Keiser Vei igjennem Skoven.
(Gaaer).

Keiseren.

Et Ord!

Thurno (kommer tilbage).

Hvad Ondt?

Keiseren.

Mød mig i Morgen aarle
Ved Kæmpefjeldet; ene skal du møde.
Der vil om Fred jeg med min Fjende tinge.

Thurno.

Giv os den her, lad os af Landet fare;
Vi have røvet her, ei brændt, ei myrdet.

Keiseren.

Og skal jeg troe en Røver paa hans Ord?

Thurno.

Og skal jeg troe en Keiser paa hans Ord,

Hvor det mit Liv og mange Fleres gjelder?
Sveg kronet Hoved aldrig Eed og Løfter?

Keiseren.

Stol paa mit Ord!

Thurno.

Jeg møder dig i Morgen.
(Gaaer).

Silva (til Keiseren).

Hvorfor blev han en Røver, ei en Prinds?
(Keiseren, Silva, Sorroll gaae).

Fjerde Act.

Kabinet i Keiserborgen.

Keiseren.

Saaledes skal det være: hos mig skal Thurno hente Fred, men ei ved Kæmpefjeldet. Høist nødig byder jeg Lovens Røst aldeles at forstumme; mæle skal den, men jeg vil mæle med. Lad dem see paa det Skuespil, jeg vil lade opføre, og give det hvad Navn de lyste! Jeg trænger til Mænd efter mit Sind, og tager dem, hvor jeg finder dem. Hvad? traf jeg ei fordum Malmer med Tiggerposen paa Ryggen og Staven i Haanden? Han satte mig Ædelstene i min Krone, og faldt i Kampen ved min Side. Det var en Mand! Der hænger hans Tiggerdragt i Krogen; den har jeg arvet. Fred med min gamle, troe Malmer! Erfaring har lært mig, ei altid at søge mine Mænd

i Hoisalene. Hvormange Smaa traf jeg blandt de saa kaldte Store! — Jo, Thurno! mit „Hjerte" veed ret vel, at mit „Haar er graat". Ingen skal vide, hvad Kyhlams graae Drot vil; men hvad han ikke vil, skulle Alle vide. Kun Bolver skal vide hvad jeg vil; thi han kan tie. Han skal udføre min Villie.

Bolver (kommer).

Vil du tale med mig, Keiser?

Keiseren.

Blandt Alle helst med dig, min Søn! Hvor staaer det sig med dine Skrammer?

Bolver.

Ret vel. Jeg takker paa Skrammernes Vegne.

Keiseren.

De ere Hæderstegn, de pryde et Ansigt!

Bolver.

Jeg kan ikke faae Speilet til at bekræfte det sidste. Men jeg har ellers Plads til nogle Stykker endnu, naar saa skal være.

Keiseren.

Nei, see mig der til Arret fra Panden over Kinden! Det Hug var tiltænkt mig; det var ei første Gang, du gjorde dit Hoved til et Skjold for mit. Han har ikke lagt Fingeren imellem.

Bolver.

Havde der ikke dengang været fire Skjelmer om to ærlige Mænd, saa havde baade din Arm og min Pande hyttet sig.

Keiseren.

Det, jeg fik i Armen, var kun et Knappenaalsstik.

Bolver.

Det vilde svie til Fleres end Spillemændenes Pung, dersom alle Knappenaale stak saaledes.

Keiseren.

Hvi saa, min Søn?

Bolver.

Saa blev der ikke saa mange Bryllupper og Barsler, mener jeg.

Keiseren.

Nu skrige Pigerne vel himmelhøit, naar du vil kysse dem?

Bolver.

Ja, indtil jeg siger dem, at jeg fik disse Rap i din Tjeneste.

Keiseren.

Hvad gjør de saa?

Bolver.

Saa kysse de mig for din Skyld.

Keiseren.

Hvem skulde troe, at Pigerne gjorde saa meget for min Skyld, Hr. Feltmarskalk?

Bolver.

Der gav du mig Staven, Keiser! men tillige et stort Ansvar og mange Misundere.

Keiseren.

Fra Malmer faldt og indtil nu har min Stav baaret Sørgeflor; nu skal den ryste det af sig i dine Hænder.

Bolver.

Jeg skal holde fast paa din Gave efter bedste Evne.

Keiseren.

Din Evne har jeg seet i tolv blodige Slag. Jeg veed, til hvem jeg betroer min Stav og mine Falke. — Vil du fange mig en Fugl, min Søn?

Bolver.

Fuglefangst er just mit Liv.

Keiseren.

Det maa jeg troe, siden du har fanget mig saa mange fjendtlige Ørne.

Bolver.

Hvor flyver Fuglen, jeg skal fange?

Keiseren.

Ved Kæmpefjeldet, dens Navn er Thurno. Det er ingen Sag af Vigtighed, men jeg kan bedst betroe den til dig.

Bolver.

Befal du; jeg skal adlyde.

Keiseren.

Ved Kæmpefjeldet møder Thurno i Morgen aarle; begiv dig did i Skjul, før Dagen gryer, med nogle af dine Mænd. Seer du nu Thurno knæle for en Mand i en gammel graa Kappe, begiv dig saa bort i al Stilhed med dine Mænd, thi knæler Thurno, lader Manden i Kappen ham ligge der i Støvet; men knæler Thurno ikke, grib ham da og før mig ham fangen til Kastellet.

Bolver.

Nu har jeg ondt ved at gjette, hvem den Kappemand skal være; du vil vel ikke røbe ham?

Keiseren.

Saalidt som du. Thurno er Dødens Mand, forstaaer du.

Bolver.

Dødsens skal han være i alle de Ører, jeg hvisker i, endskjøndt jeg kommer til at lyve, kan jeg vel forstaae.

Keiseren.

Jeg vil prøve ham paa min Viis.

Bolver.

Saa er du vant at gjøre, før du betroer Nogen et Felttegn.

Keiseren.

Og dog have nogle Skamløse solgt Pligt og Ære for mine Fienders Guld og smudsket mig mine Faner, mener du vel?

Bolver.

Disse Pletter kunne vel aftvættes. Men fordærveligere end Gorgis Guld og Nebuls forgiftede Vandsteder var den Munkesot, som paa sidste Tog smittede en Deel af dine Krigere baade paa Sjel og Legem. Ligesom Overtro og Sværmeri, snildt ledede, opflammede vore Fienders Mod, saaledes svækkede de dine Krigeres. Som et truende Spøgelse gik dette forbandede Kogleri om i Hæren, og naar vi skulde slaaes, hørte jeg vore Krigere fortælle hverandre om Jertegn og Syner i Drømme, som forbøde dem at slaae paa deres Fiender. Et Par af de feigeste Drømmere lod jeg ophænge i Galgen; men nu mumlede Resten af de Befængte, at de Ophængte hang der som Martyrer. Nu, saa gid da dette phantastiske

Uvæsen, Pestgruben for vore Krigeres Mod, og hvert Fordærvelsens Sendebud laa i sit sidste Aandedræt!

Keiseren.

Giv Tid, min Søn! og Alt kan vorde godt.

Bolver.

Det Haab deler jeg med dig. Tak for Staven! Jeg maa afsted, hvis jeg vil have mine Skildvagter udsatte ved Kæmpefjeldet, før Morgenrøden udsætter sine.

(Gaaer).

Keiseren.

Min Bolver, min Søn! Ak, at Tronarvingen var som min Bolver! Saa stor Forskjel kan der være paa Kjød og Blod!

(Gaaer).

En Vei.

Thurno. Sorroll.

Sorroll.

Endnu engang: mød ikke, Thurno! Hvad Godt kan der flyde af en Sammenkomst mellem Keiseren og dig? Han kan lade dig gribe!

Thurno.

Nei, det gjør han ikke. Var jeg en mægtig Fyrste og hans Fjende, saa vilde jeg maaskee tvivle om Freden; men hvad har han at befrygte af mig?

Sorroll.

Intet; men det veed han ikke. Her i Landet ere jo mange Misfornøiede; han maa jo formode, at vor Bande faaer daglig Tilløb. Farligt for ham kunde det vel i saadant Fald ikke vorde; men det maa dog vække hans Opmærksomhed, især da man mumler om et fjendtligt Indfald her i Landet.

Thurno.

Jeg maa friste Eventyret, Sorroll!

Sorroll.

Desuden meente han jo, sagde du, at du havde udsendt En, der skulde myrdet ham?

Thurno.

Enten vilde han duttet mig denne Forbrydelse paa, eller Nogen maa have løiet for ham, eller vel endog paa min Regning gjort Forsøg paa at myrde ham. Men da han har seet, at jeg ikke afbenyttede Leiligheden, kan han vel ikke længere have mig mistænkt. At man begaaer mange Skarnsstykker paa vor Regning, er forresten vist nok.

Sorroll.

Og da du rimede for ham, satte han ikke da et Ansigt op, som havde slaget mangen stor Herre med Skræk og Rædsel, hvis det havde været vendt imod ham? Det var fuldt af Vrede og Trusel. Mindre bister saae han dog ud, da du ikke vilde knæle; men Uveiret trak op paany, da du fortalte ham, at hans Haar var graat. Hvorfor knælte du ikke ogsaa?

Thurno.

Dersom jeg havde været ham, og Røver Thurno først havde tiltalt mig saaledes, som jeg tiltalte ham, men siden ved et Knæfald tryglet Livet af min Naade: da havde jeg anseet Thurno for en feighjertet Røver.

Sorroll.

Og dersom man kan sige om et vredt Øie, at det „lyner“, da lynede hans, dengang du spurgte, om et kronet Hoved aldrig sveg Eed og Løfter.

Thurno.

Han blev for et Øieblik Afmægtiges og Elendiges Fange i sit eget Land. Dette Puds, Hændelsen og vort Greb af Øieblikket her spilte den mægtige Hersker, gjorde ham især opbragt, lod det.

Sorroll.

Ja, er det ikke, som jeg siger?

Thurno.

Han bød mig at gaae, men jeg maatte vove at være ulydig.

Sorroll.

Men om han nu vilde gaaet sin Vei, havde du saa formeent ham det?

Thurno.

Han gaaet? nei, heller havde han staaet der endnu, end vendt mig Ryggen paa det Sted!

Sorroll.

Hvad kan han desuden have at tale om med dig?

Thurno.

Maaskee vil han høre, hvad jeg veed om hans Erkefjende, Kong Gormall.

Sorroll.

Desuden lovede han dig ikke Fred, han sagde kun, at han vilde „tinge“ om Fred med sin „Fjende“; det maa man lægge Mærke til.

Thurno.

„Stol paa mit Ord!“ sagde han.

Sorroll.

Ja, hvilket Ord?

Thurno.

Efter Talens Sammenhæng forstod jeg det saa-

ledes: at jeg maatte komme og gaae med Fred. Har han noget Godt isinde og gaaer forgjæves, hvis er saa Skaden?

Sorroll.

Jeg vil dog følge dig, det vil jeg!

Thurno.

Nei, Sorroll! jeg skal møde „ene“, sagde han.

Sorroll.

Da vil du dog have et Værge med, veed jeg?

Thurno.

Nei.

Sorroll.

Det er gal Mands Arbeid! det Hele duer ikke! Og naar du nu kommer tilbage med uforrettet Sag, hvad saa?

Thurno.

Hvad jeg har sagt dig: vi slaae os igjennem Grændsevagten; mislykkes det, lade vi vore Liig ligge paa Grændsen.

Sorroll.

Vagten skal ikke fange mig levende. Men skal vi saa tye ad Hjemmet til for at blive dømte til Døden der?

Thurno.

Vil du følge mig, da tye vi til en anden Verdensdeel. Mere herom siden. Det er over Midnat; jeg maa afsted. Snart spørger du enten Ondt eller Godt. Farvel!

(Gaaer).

Sorroll.

Hvor vil det falde ud, mons troe? Kyhlams Keiser har sat Thurno Stevne — hvad? hvorledes var det? Nu, endskjøndt Hans Majestæt vistnok har sine Luner, saavidt jeg har kunnet mærke i vort korte Bekjendtskab: vilde jeg dog ikke fortænke Nogen, som paastod at jeg løi, naar jeg fortalte om et saadant Stevne. Dette Eventyr er det forunderligste, tykkes mig; forunderligere end det med Krukken og Prindsessen, ja fast saa forunderligt, som det med Sanct Bigot og alt det andet Forunderlige.

Lux (kommer ind).

Død eller Børsen, min Ven!

Sorroll.

Du gaaer feil; jeg er ikke din Ven.

Lux.

Død eller Børsen, siger jeg!

Sorroll.

Børsen er en offentlig Bygning; den kan jeg

ikke give bort. Gaa din Vei! jeg er ikke opsat nu til at spøge.

Lux (med en Dolk).

Død eller Penge, i den store Røver Thurnos Navn!

Sorroll.

Helst Penge!

(Han slaaer Dolken fra Lux med sin Kjep, og prygler ham ud af Scenen).

Ved Kæmpefjeldet.

Thurno.

Nu staaer alt Solen høit; mon Kyhlams Keiser
Sit Løfte sover bort paa Ederdunet?

Keiseren (bag Thurno).

Han holder Ord!

Thurno.

En fælles Pligt for Alle,
Som love noget Godt.

Keiseren.

Et Dieblik,
Tilfældet gav, misbrugte du i Gaar,

Høirøstet, stiv og stædig. Ei desmindre
Et ydmygt Knæfald dig i Dag skal frelse!

Thurno.

Hvis du er ham, som var i Gaar min Fange,
Da stød mig ned i Dag; saa skal jeg knæle.
Hvi skal jeg vise dig en Villighed,
Hvortil din hele Magt mig ei kan tvinge?

Keiseren.

Vær klog, frels Livet, knæl og bed om Naade!

Thurno.

Før skal du sparke Kæmpefjeldet om!
Hvad? skal den ene Synder ved et Knæfald
Om Livet trygle af den andens Hovmod?

Keiseren.

Nei, af hans Magt! For dig har Loven Død,
Men Majestæten Naade, hvis du knæler.

Thurno.

Og om endog du skjenked bort i saa Fald
Hvad der var dit, behøver da dit Bryst
Et Knæfald, før det vil til „Naade" røres?

Keiseren.

Du knæler heller for en Bøddels Øxe
I Vidners Paasyn, end hvor Kyhlams Keiser
Er ene Vidne til dit Knæfald, Thurno?

Thurno.

Det Glimt af Dag skal ei dit Øie skue,
Der seer mig knæle for en Bøddels Øxe,
Hvis man kan stole paa dit Herreord.

Keiseren.

Og mon dit Stivsind holder ud til Enden?

Thurno.

Nu faaer det holde ud, saalænge muligt.

Keiseren.

Det undrer mig, at Gormall lod dig leve.

Thurno.

Hans Frille takker jeg, ei ham, for Livet.

Keiseren.

Det vil jeg troe. Hvad har du nu besluttet?

Thurno.

At drage bort.

Keiseren.

Hvorhen?

Thurno.

Hvor Veien fører.

Keiseren.

Til Dom og Død?

Thurno.

Som du: til Død og Dom.

Keiseren.

Du har den Fred, du faaer!

(Han vender sig og gaaer).

Thurno.

Du est ei gavmild!

(Gaaer til den anden Side).

Keiseren

(standser og seer efter ham).

Hold Prøven ud! Hvor trygt han gaaer og langsomt!
Har Gormall mange Slige at forvise,
Da er han stærkere end Kyhlams Keiser.
Var hver en Underdan af saadant Malm,
Da var ei Seir at vinde, Land at tabe,
Og ei Forræderi for Guld at skabe.
Nu er han greben! saa, nu er han min!

(Gaaer tilside).

Bolver

(som Underofficeer, og nogle Mand komme ind med Thurno).

Slaaer en Kreds om ham og venter mig her!

(Gaaer).

En af Vagten (til Thurno).

Hvem var Manden i Kappen, du talte med?

Thurno.

Kjendte du ham ikke?

Vagten.

Nei; man har ondt ved at kjende Folk med Dinene, naar man neppe faaer dem at see. Hvem er han?

Thurno.

Jeg gider ei nævne hans Navn.

Vagten.

Hvor gik Underofficeren hen, mons troe?

Anden.

Han taler vel med Manden i Kappen.

Tredie.

Den Underofficeers Mæle ligner vor Generals, synes mig.

Fjerde.

Det kan nok være. Men vor General har hverken lyst Haar eller Pidsk i Nakken eller en Snusdaase i Lommen eller Plaster paa Næsen eller en tyk Mave...

Femte.

Nei, det er, min Sjel, ikke General Volver! (Til Thurno). Hvem er du? hvad Ondt har du gjort?

Anden.

Du er nok fra Nebul, du?

Thurno.

Fra Helvede, om I vil.

Tredie.

Død og den slemme Syge, er du en Rebuliner, da sidder dit Hoved ikke paa det Sted ret længe!

Bolver (ind).

Marsch!

(De gaae).

Femte Act.

Kabinet i Keiserborgen.

Keiseren. Bolver.

Keiseren.

Nu, hvad siger man om den fangne Thurno?

Bolver.

Man spørger, man svarer bestemt, man gjetter, man gjetter feil, man vedder Ti mod Een, man benaader, man nikker, man ryster paa Hovedet, kort, man yttrer sine Tanker.

Keiseren.

Det maa man. Hvad gjør Thurno? synger han endnu den samme Vise?

Bolver.

Den Vise, han foresang mig, gik paa den gamle

Melodi. Om sig selv bekjendte han Alt; han greb dybt i sin egen Barm, og rørte det, der sidder i min. Hans Hjerte er for godt til hans Haandværk, og hans Tunge for god til at lammes af en Bøddels Øxe. Hverken Frygt for Døden, eller Haab om at frelse Livet kunde formaae ham til at forraade Nogen af hans Bande.

Keiseren.

Man formoder nu, at enten Thurno eller Nogen af hans Bande maa have mishandlet og qvalt en graaskjægget Olding, ved Navn Gormer.

Bolver.

Paa den Maade har du kun gjort en daarlig Fangst. Hvad har vakt den Formodning?

Keiseren.

Et Brev, man har fundet blandt Oldingens Papirer. I dette Brev, som hentyder paa et Forbund mellem Oldingen, Thurno, Sotto, Simber og Flere, trues Oldingen med Døden, hvis han ei udfører det, der tilfaldt ham ved Lodkastning. For at faae Lys i dette Mørke, finder man det nødvendigt, at Thurno tvinges til Bekjendelse paa Pinebænken.

Bolver.

Den ædle Sotto, Lormas Elsker og Elskte, han

som blev mishandlet for sin Kjerlighed, og mistede Livet paa Saringos Landgods? Og Simber, Sottos Ven, hvis Brøde var, at han ikke pikkede paa hos visse Folk for at sige dem behagelige Ting, men buldrede paa med Knytnæve, og lod den nøgne Sandhed plumpe hovedkulds ind ad Døren?

Keiseren.

Lad Tiden sørge for Resten! Jeg ansaae Thurno for en falden Yngling, der var isærd med at reise sig; jeg vilde rakt ham Haanden paa min Maade. Jeg troede at have fundet en uslebet Ædelsteen, min Fjende havde bortkastet; en ægte Kampens Søn. Han var, tyktes mig, ei uliig en Bølge, som, idet den maa lyde Stormens Magt, vælter sig imod en Klippe, og lader sig hellere opløse til fraadende Skum, end bøier af til Siden. De Spor af en ædel Natur, jeg fandt hos Thurno, lode mig formode, at han var vorden, hvad han er, mere ved fremmed end ved egen Brøde. Thurno er ei vorden graa i sit Haandværk, han er for ung til at kunne have myrdet en graaskjægget Olding; thi mangen Kamp maa Mennesket kæmpe, inden dets bedre Deel vorder Lasternes Trældyr. Det er intet Øiebliks Sag; ei Aar og Dag mægtede at bringe det dertil hos en Yngling som Thurno. Fortrolighed med onde Tanker og Udaad

efterlader sine skumle Spor i Udaadsmandens Ansigt; jeg saae Taarer, men intet Skjult i Thurnos aabne Ansigt. Thurno har ei myrdet en Olding.

Bolver.

For Flere end dig ligger Sandsynligheden her for langt fra Haanden.

Keiseren.

Thurno er ei min Underdan, han har ei brudt sin Eed, thi han svor mig aldrig Troskab. Staten lønnede ham aldrig, at han skulde tjene den ærligen, eller i det mindste ikke bestjæle den. Han er ei som disse feige Forbrydere, der under Ærligheds Maske øve deres Udaad og byde den straffende Retfærdighed Trods, fordi Lovene ei kunne følge dem paa deres Snigveie; men siden, naar Masken bliver dem afrevet, krybe med deres Brøde i Støvet og trygle om Livet for paany at øve deres Udaad.

Jordvald (kommer ind med en Fluesmække og en død Flue).

Keiseren.

Nu, Nar, hvad Nyt?

Jordvald.

See her, Faer, jeg har slaaet en Flue ihjel. Vil Eders Keiserlige Majestæt ikke have den Naade at gjøre den levende igjen?

Keiseren.

Hvad har du at fortælle mig?

Jordvald.

Hofnyt. Denne Flue satte sig forleden paa min Næse; jeg strøede Sukker paa Bordet, lokkede Fluen til mig, og slog saa det næsvise Kræ med min Smække.

Keiseren.

Saa jeg har strøet Sukker for Thurno, mener du?

Jordvald.

Nei, det var Thurnos Mening. Jeg paastod derimod, at din Secretair, din Famulus havde strøet Sukkeret.

Keiseren.

Hvad havde du i Thurnos Fængsel at gjøre?

Jordvald.

Nysgjerrighed drev mig did. Jeg vilde see, om du ikke havde grebet feil og faaet fat paa En af et andet Complot.

Bolver.

Hvad er det for et Complot?

Jordvald.

Et Complot af lutter store Skjelmer, min Søn! — Han, der staaer, boer godt, har baade at bide og

brænde; men han er dog en fattig Mand. Veed du Nyt, Faer Glomer?

Keiseren.

Nu?

Jordvald.

Ja, du siger nok „Nu“; men om jeg sang dig en Vise om den Fugl, Alle vilde plukke, saa fik jeg vel Spillemandspenge paa Ryggen?

Keiseren.

Den Vise har jeg hørt ofte nok.

Jordvald.

Ja, den er gammel nok desværre; dog er den ikke ældre end Gormer.

Keiseren.

Hvem er den Mand?

Jordvald.

Han var en gammel, graaskjægget Harpespiller, som blev qvalt i en Harpestræng. Han var en ærlig og brav Mand.

Keiseren.

Dog stod han i Forbund med Thurno og Flere, og blev myrdet, fordi han ikke havde udført et vist Anslag, vil man vide.

Jordvald.

Hvem har nu paany løiet for dig?

Keiseren.

Løiet?

Jordvald.

Du er ei vorden graa uden Synd, jeg ei heller, Gormer ei heller; men i de sidste tredive Aar af sit Liv var Gormer min Ven, og i den Tid har jeg kjendt ham som en ædel Mand. Men nu, saa nær sin Grav, skulde han besmittet sig ved et Forbund med Røvere og udruget onde Anslag? Hvo har vovet sig for dig med denne Løgn?

Keiseren.

Du bliver høirøstet, Gamle!

Jordvald.

Er her ei Undskyldning nok for en høirøstet Tunge? Skal jeg hviske eller tie, naar man vælter Løgne ned paa en ædel Graa i Graven? Lytter du til Snoges Hvislen?

Keiseren.

Har du intet andet Ord ved Haanden?

Jordvald.

Skjelmers, Øretuderes, logrende Hundes, om

du vil! Jeg er ikke forlegen for Ord, hvor jeg har hele Sproget for mig.

Keiseren.

Skal dette hedde Ærefrygt?

Jordvald.

Vil du have en Nar, der ei skal sige dig andet end det, du daglig hører af tusinde Narre, som beile til din Gunst med Slangerygge og smigrende Tunger, saa vælg dig en Nar blandt dem, som løb fra dig i Skoven og nu fortælle vidt og bredt om deres Heltedaad. Farvel!

(Gaaer).

Keiseren.

Var det ikke min Nar, der saa stærkt angreb sine Lunger?

Bolver.

Det var en gammel, tro Underdan, der, om over sin henfarne Vens Eftermæle, tog sin Ven i Forsvar. Det er ei at undre over, at en Erfaring, der blev graa med Jordvald, har overbeviist ham om, at Kyhlams Keiser er ligesaa høimodig som mægtig.

Keiseren.

Mig hover den Underdans Forhold, der ei altfor ofte trænger til min Høimodighed. I denne Henseende er Jordvalds Trang stundom for stor.

Bolver.

„Narre maae have frit Sprog“, har du sagt saa tidt, at Jordvald har lært det udenad. Nu troer han, at din Hukommelse staaer dig ligesaa godt bi, som hans Indfald ham, der stundom fik dig til at smile. Han veed, at en Helt, som saa ofte kom tilbage med Seir over mægtige Fjender, ikke vil lade sig overrumple af et Baghold af skjæggeløse Dverge.

Keiseren.

Hvad vilde du saa kalde disse Dverge, om du nu skulde omdøbe dem?

Bolver.

Vil du staae Fadder, kalder jeg dem Luner.

Keiseren.

Sæt dig ned, min Søn, eller bestig en Talestol, og underviis en gammel Mand lidt, der styrede et Keiserdømme, før du saae Dagens Lys! Fortæl mig først hvordan jeg er, dernæst hvordan jeg burde være; men gak saa ikke hen og gjør selv tvertimod din egen Lære! Følg mig nu og lad os høre, om de nystøbte Kartover tale ud af Skjægget.

(De gaae).

Fængsel.

Thurno (sovende paa en Brix). Murmoll (ved hans Leie). (I en Krog hænger en Dødningmaske).

Murmoll.

Saa ung, saa tryg, og dog saa nær din Død!
Aabn ei dit Øie mere, arme Thurno,
Thi naar du vaagner, vaagner du til Døden!
Ifald min Læbe kunde nu forkynde
Dig Liv og Frihed, aabned jeg dit Øre,
Som Søvnen nu for mine Ord har tillukt;
Men sov, sov Dødens Søvn! det er forbi!
(Han faaer Øie paa Dødningmasken).
See, hist i Krogen hænger Dødens Ansigt!
(Han tager Masken ned).
Saa er det, ja! det er den sidste Haand
Paa Mesterværket, Maler! Død, din Pensel
Gjør Mestertræk! Fra hvilken Malerskole
Er du udgangen? Død, du er en Kunstner!
Hér er du overflødig, Dødningmaske!
Paa Lykkehjulet, hvor et Slumpetræf
Uddeler Rollerne til sine Helte,
Giver Lykkejægeren en Rigmands Fortrin,
Hvad heller spinder ham et Reb til Halsen;
I Spillehuse, hvor et malet Blad

Behersker Aanden, den udødelige,
Voldtager ofte Mandens Pligt og Ære,
Og gjør ham til en Tyv, en Morder selv:
Der er din Plads, vildfarne Dødningmaske!
I Utugtsvraaerne, hvor Skjøgen kaster
Fodangler paa en sorgløs Ynglings Veie,
Oppuster Ungdoms Gløb, at i hans Been
Brunstflammerne faae Marven til at syde:
Der er din Plads, vildfarne Dødningmaske!

Thurno.

Hvad vil du, bistre Blodmand, med din Øxe?
(Han vaagner og farer op).
O Skræk! var det forbi!

Murmoll.

Kjend Murmoll, Thurno!

Thurno.

Du holder Dødens Billed der i Haanden?

Murmoll.

Den blege Maske hang i Krogen hist.

Thurno.

Den spaaer mig Død og Undergang! I Dag
Er Dødens Dag for Thurno! Før det mørknes,
Er jeg til Død og Grav og Dom hengivet!
Hvad sagde Kyhlams Drot, som sveg sit Løfte?

Murmoll.

„Raad har jeg til at slaae Fornærmelser,
Begangne mod mig selv, i Glemmebogen;
Men at forglemme, hvor Forbryderen
Fornærmed Andre, give ham tilbage
Hvad Loven ham retfærdigen har fradømt,
Det kan jeg ei.“ Saa sagde Kyhlams Keiser.

Thurno.

Før han ved Kæmpefjeldet lod mig gribe,
Han talte saa: „for dig har Loven Død,
„Men Majestæten Naade, hvis du knæler“;
Dengang var Loven mere nøisom, Murmoll!

Murmoll.

Og knælte du?

Thurno.

Nei.

Murmoll.

Hvorfor ikke, Thurno?

Thurno.

Mit Knæ for ham jeg ikke kunde bøiet;
Min Rolle tro; nu kan jeg mindre, Murmoll!
Min Rolle har jeg udspilt her paa Jorden.
Det er forbi!

Murmoll.

Ja, Thurno! du skal døe.

Thurno.

Saa være Gud mig naadig! Troer du, Murmoll,
At Dommeren histoppe vil fordømme?

Murmoll.

Nei, Naadens Bryst er ei saa snevert, Thurno!

Thurno.

Paa Trygheds Bolster var jeg slumret ind,
Og længe gik jeg i dens Feberdrømme;
Jeg faldt, da slog en Torden i mit Bryst,
Og vækked mig til Uro, Tvivl og Rædsel
Og Ønsket om et Tankeøde, Murmoll!
O skil min Tanke ved Erindringen
Om det, jeg her bedrev; forvandl den til
En venlig, trøstende Ledsagerinde
I Dødens Stund: saa døer jeg uden Frygt!

Murmoll.

Den meest gavmilde Synder mægter ei
At skjenke dig hvad der du beder om.

Thurno.

Det føler jeg! Den Stemme i vort Bryst,
Som høit sit Vee udraaber over Synden,

Til stadig Taushed ei kan underkjøbes.
Dyb er den Vunde, Himlens Glavind slaaer;
Har Døden Lægedom? Hvor farer, troer du,
Den Deel af mig, som Ormen ei fortærer?

Murmoll.

Didhen, hvorfra den kom: i Naadens Arme.
Din Syndeskyld er ei til Himlen voxet,
Og har det brøstet for dig her paa Jorden,
Da bøder du. Din Brøde er ei evig,
Og Himlen ei med evig Straf forfølger.
Den revser; hader ei. Men troer du, Thurno,
Den kræver Blod, da skál jo Offret falde.

Thurno.

Ei Vand, ei Blod aftvætte Synd, og Ilden
Fortærer Brøden ei med Hecatomben.

Murmoll.

Den Tid forsvandt, som havde Hecatomber
Tilovers for de vrede Guders Altre,
Og piinlig Frygt vel fyldte mangen Barm,
Som følte dybt, at Brøden var dens egen,
Men Blodet ei, som skulde sone Brøden.
Du for din Brøde døer; ei løiet Anger
Og ei forstilt Bodfærdighed du bringer
Som Offer for din Synd. Sin Offerskaal,

Med blodige og bange Taarer fyldt,
Dit Hjerte skjelvende mod Himlen rækker;
Du bringer Offret, Himlen kræver, Thurno!

Thurno.

Hvis mine Øine havde Blod som Taarer,
De skulde græde Blod!
(Klokken i Fængselstaarnet slaaer).
De dumpe Slag
Mig kalde til min Død. Jeg maa herfra,
Og Gud sig over mig forbarme!

Murmoll.

Amen!

Vagt (ind).

Nu er det Tid!

Thurno.

Ak, at det var forbi!
(De gaae).

En Vei.

Saringo
(forklædt, kigende gjennem en Kikkert ud af Scenen).

See, hvor de stimle hen til Retterstedet,
Tilfods, tilhest, tilvogns! Enhver blandt Vrimlen

Lykønsker sig, og takker Gud, det gjelder
En fremmed Hals. Nu gaaer det løs derude
Paa Sammenligning mellem Thurnos Brøde
Og — ha, de nævne mig! Paa deres Bismer
De veie Straf og Brøde mod hinanden
Og finde hiin „for stor, for græsselig";
De dømme Thurno efter „Billighed"
Til Vand og Brød to Gange fire Dage.
Blandt denne Sværm er mangen smykket Dame,
Som løber for at see det „Gyselige"
For Alvor udført gyseligere
End det, hun ei kan holde ud paa Scenen,
Hvor Folk (det veed hun dog) kun døe for Løier.
Nu, skynd dig, Thurno! giv dem et alvorligt,
Et blodigt Skuespil! Gud være naadig!
Dig har jo Loven dømt; du skulde døet
Som Røver, du, om Brevet ei var fundet
Iblandt den Gamles Sager. Nu, jeg kasted
Mistanken, falden paa mig selv, paa dig;
Hvad siger det?

(Firsel kommer ind bag Saringo).

Saa lad den døe med dig,
Og tag den med dig ned i Galgebanken!

Firsel.

Hvad staaer du der og kiger efter?

Saringo (vendende sig).

Ha!

Du, du, du her?

Firsel.

Ak Herre, naadig Herre!

Jeg kjendte Eder ikke bagfra, Herre,
I denne Dragt.

Saringo.

Jeg vil for Øieblikket
Ei kjendes enten forfra eller bagfra!
Hvorlænge har du staaet her og luret?

Firsel.

Jeg har ei luret.

Saringo.

Hvorfra kommer du?

Firsel.

Jeg kommer fra det Ærinde, I gav mig,
Dengang I jaged efter Thurno, Herre!

Saringo.

Du kunde røgtet mange Ærinder
I denne lange Tid. Hvor har du været?
Du har vel siddet i en Kro og sviret,
Og ladet Munden løbe i din Fuldskab
Og sagt blandt andet: „hvis jeg vilde tale —

Jeg veed de Ting, som — hm! men Tand for Tunge!"
Og andet sligt; det har du, Firsel!

Firsel.

Nei.

Saringo.

Dit Ansigt røber dig, du lyver, Firsel!
Samvittigheden slaaer dig.

Firsel.

Lad den det!
Jeg mærker ei til Pidsken. Dut mig ikke
Samvittighed og sligt paa, naadig Herre!
Jeg er ei bange for Samvittigheden.
Nei, jeg har løbet som den bedste Støver
Igjennem Skovens Tjørn og Krat og Moser.
I satte mig paa Sporet af en Vildmand,
Hvis Vei gik over Grøft og Gjerde, Herre!
Jeg foer afsted ...

Saringo.

Hvor foer den Vildmand hen?

Firsel.

Ind i et Huus. Jeg stod paa Luur ved Huset
Til mørke Nat, og foer saa vild i Skoven.

Saringo.

Hvi gik du ei derind?

Firsel.

Jeg frygted, Herre,
At træffe lutter Røvere og Skjelmer.
Jeg veed, hvor Huset ligger; næste Gang
Skal Alt sig føie bedre, vil jeg haabe.

Saringo.

Var du blandt Hoben hist paa Sletten?

Firsel.

Ja.

Saringo.

Hvad hørte du?

Firsel.

Jeg hørte intet, Herre!

Saringo.

Slet intet?

Firsel.

Jo, jeg hørte noget, Herre!

Saringo.

Hvad hørte du?

Firsel.

Man mumled kun og hvisked
Af Frygt for Politiet, naadig Herre!

Saringo.

Hvad hvisked man?

Firsel.

En hvisked til en Anden:
„Mon ei Retfærdigheden gaaer iblinde
Og griber feil af Thurno og…"

Saringo.

De Skurke,
Jeg trodser dem!

Firsel.

Det gjør I vel i, Herre!

Sortemutter (ind).

Mestermanden kommer saamænd snart til at bruge sin Øxe, for det klingrede i den i Nat, Klokken Tolv slet.

Firsel.

Det gjør han vel, Moer, siden Røver Thurno ret strax skal miste sit Hoved; med mindre Thurno faaer Pardon…

Sortemutter.

Nei, om han saa havde tusinde Hoveder, min Søn! saa mistede han dem alle; for naar det klingrer i Mestermandens Øxe…

En Stemme.

Sandhed og Retfærdighed! hvad er I for Tigger-

unger? spænde I den forgyldte Udaad for Skubkarren? vove I at see suurt til en stor Røver, naar I hugge Hovedet af en lille? eller skjule I saa Eders Nøgenhed under en lusslidt, lurvet Kappe, og staae paa Luur kun ved den ringe Mands Hytte? O, du Kyhlams lumske Keiser! (Sorroll kommer ind i en sort Kappe). Hvem er I? er I den lumske Keisers Undersaatter?

Saringo.

Hjelp mig Gud! hvo er den Lovens Tjener, som spørger saa?

Sorroll.

Sludder, du Lovens formummede, krumryggede Skjelm! jeg er Røver Sorroll!

(Saringo, Firsel og Sortemutter flye).

Naar jeg seer dit Hoved falde, ulykkelige, bedragne Thurno! da skal en Kugle ende min Elendighed. Forbandede, lumske Keiser!

(Gaaer).

En viid Slette.

(Paa Sletten er et Rettersted opreist. I en kort Frastand staaer Keiseren, indhyllet i en gammel, hullet Kappe. Han hælder sig op til Stammen af et gammelt, afbrudt Egetræ. Paa Sletten er en stor Mængde Tilskuere).

En Tilskuer.

Mon det være sandt, at Hans Majestæt med egen allerhøieste Haand vil hugge Hovedet af Thurno?

Anden.

Keiseren?

Første.

Er her flere Majestæter her i Landet, med Forlov?

Tredie.

Godt Forlov, Landsmand! Jo, jeg har en hængende hjemme paa min Væg.

Første.

Men Keiseren er dog den Eneste, hvis Majestæt aabenbarer sig her i Landet, skulde jeg mene.

Tredie.

Nei, vor Herres aabenbarer sig ogsaa, skulde jeg mene. Men han hugger ikke Hovedet af Folk, kan jeg troe; og det gjør Keiseren ikke heller, kan du troe.

Første.

Den, som fortalte mig det, svor paa, at han havde læst Keiserens egenhændige Skrivelse, saa lydende: „og ville vi selv allernaadigst hugge Hovedet af ham".

Tredie.

Fanden i Vold med den Naade!

Anden.

Nu har jeg hørt meget i min Tid, men har jeg hørt Mage, maa Keiseren bevise min Hals den Naade, han har tiltænkt Thurnos.

Første.

Da har jeg, saasandt jeg er en ærlig Mand, hørt fortælle om en Keiser, som huggede Hoveder af Folk for Tidsfordriv.

Fjerde.

Saa kunde de Godtfolk med Grund have ønsket, at Hans Majestæt aldrig havde kjedet sig.

Femte.

Enten man slaaer Folk ihjel paa den ene Maade eller paa den anden, det kommer ud paa eet.

v. Finken.

Hvad siger I, min Faer?

Femte.

Jeg sagde og siger: enten man slaaer Folk ihjel paa den ene Maade eller paa den anden, det kommer ud paa eet.

v. Finken.

Lad mig ikke høre det nok engang!

Femte.

Hvor paa Lav vilde I saa stikke mig?

v. Finken.

Med mit gode Sværd har jeg knækket Halsene paa Mange paa Ærens Mark; men jeg vilde dog ikke slaae Hovedet af en Røver med en Øxe.

Femte.

Da har jeg — gid jeg sige det i en god Stund! — ogsaa knækket Halsen paa mange Flasker i min Tid; men jeg vilde dog ikke betænke mig paa at slaae Hovedet af Jer, naar I kunde faae et bedre i Stedet.

v. Finken.

Hvad har I at sige paa mit Hoved?

Femte.

Jert Hoved er det bedste her i Landet...

v. Finken.

I er ikke den Eneste, der siger det.

Femte.

Det bedste blandt dem, der sidde paa Jer Hals, vel at mærke!

(Der gaaer et Kanonskud).

Anden.

Der gik det andet Skud. Det tredie skal gaae, naar Executionen er forbi.

Første.

Hans Hoved skal sættes paa en Stage. Hvem monstroe den Mand er i den gamle, hullede Kappe? han staaer og lurer paa vor Tale, troer jeg.

v. Finken.

Jeg har længe staaet og seet paa den samme Compan. Han seer mig saa burschmæssig ud.

Sjette.

Det er Skarpretteren. Øxen har han under sin røde Kappe.

v. Finken.

Den Karl staaer mig ikke an. (Til Keiseren). Hvad gjør du her? fortræk, Bursch! eller jeg skal smøre dig.

Sjette.

Lad ham staae, det er Skarpretteren!

Bolver (som Underofficeer).

Lad ham staae! Hvad vil I her? kommer I op paa dette Stillads, gaaer det Jer værre end sidst. Afsted!

Tilskuere.

Der kommer han! der er den Ulykkelige!

(Vagt med Thurno. Thurno og Bolver bestige Retterstedet, hvor Skarpretteren staaer med sin Øxe. Vagten slaaer en Kreds om Retterstedet, saaledes at Keiseren kommer indenfor Kredsen. Dyb Taushed).

Bolver.

Dig, Thurno! skjenker Kyhlams Keiser Livet,
Ifald du beder knælende om Naade.

Tilskuere.

Knæl, knæl, knæl, knæl!

Thurno.

Ved Guds Barmhjertighed,
Jeg knæler ei for Keiseren!

Bolver.

Saa dø!

Skarpretteren.

Befal dig Gud!

Tilskuere.

Knæl, knæl!

Thurno
(lægger sin Hals i Blokken).

Slaa til!

Keiseren.

Pardon!

(Han slaaer sin Kappe tilside. Det tredie Kanonskud gaaer).

Skarpretteren.

Op, Synder! op, op!

(Thurno reiser sig).

Nogle Stemmer.

Hvad var det? hvem var det?

Andre.

Han fik Pardon. Manden med Kappen, Keiseren, Keiseren!

Mange Stemmer.

Leve Kyhlams Keiser!

Thurno (til Keiseren).

Saa spøger Magten med den Ringes Liv!
Dit Hovmod sig tiltrygler Mængdens Bifald
Paa min Bekostning, kalder mig tilbage
Fra Gravens Ro til evigt Slaveri,
Og giver saadan Grumhed Navn af Naade!
Vee, Vee mig Arme, Vee dig, Keiser!

Keiseren.

Stille!

Dig, Thurno! skjenkes Liv og Frihed.

Thurno.

Tak!

Bolver.

Det kom fra Hjertet, Thurno!

(De stige ned).

Sorroll (styrter ind).

Lever du?

(Thurno og Sorroll omfavne hinanden).

En Mand (styrter ind).

Stop ham, han er en Majestætsforbryder!
For Guds Skyld ...

Keiseren.

Holdt! hvad Ondt har han bedrevet?

Manden.

Skræk gjør mig maalløs, Eders Majestæt!
Han sagde Ting, som ... Ting, der ... ja, i Sandhed,
De græsseligste, gyseligste Ting!
Han raabte høit ... ak, Eders Majestæt,
Min Tunge tør ei sige hvad han raabte!

Keiseren (til Sorroll).

Træd frem!

(Sorroll træder frem).

Hvad raabte du?

Sorroll.

Først raabte jeg:
„Ak, Eders Majestæt! skal den vel døe,
Som frelste Eders hjertenskjere Datter,
Bar hende paa sin Ryg langt bort fra Faren?“
Men siden bandte jeg og skjeldte Eder,
Og kaldte Eder lumsk og troløs, Herre!
Hvor kunde dog jeg Synder andet troe
End at I vilde bryde Eders Løfte?
Ak, skal jeg døe, fordi min Tro var gal?

Keiseren.

Nei, leve skal du, at din egen Tunge
Maa vidne mod dig selv. Tag Liv og Frihed!
(Gaaer).

Sorroll.

Tak, Herre Keiser!

Tilskuerne.

Leve Kyhlams Keiser!

Tvekampen i Kyhlam.

Personer.

Glomer den Colote, Keiser i Kyhlam.
Bolver, hans Feltmarskalk.
Jordvald, Keiserens Hofnar.
Gunner.
Norna, hans Pleiedatter, Murmolls Forlovede.
Murmoll, } Ynglinge og Venner.
Rutli, }
Saringo.
Firsel, hans Tjener.
v. Finken.
Sibba, en gammel Dame, v. Finkens Tante.
Kathrine, hendes Kammerjomfru.
Darm, Keiser Glomers Fægtemester.
Murku, Kong Gormalls Kæmpe.
Fing, Murkus Vaabendrager.
Gjorvin, Munk i Murkus Følge.
Vim, Gjorvins Tjener.
St. Nicolao, Munk, Kong Gormalls Spion.
Solphir, en Flygtning og Yngling.
Rinka, hans Forlovede, i Murkus Følge.
En Herold. Munke i Murkus Følge. Personer i Keiser Glomers Følge. Tilskuere.

Scenen Kyhlam.

Første Act.

En landlig Egn.

---

v. Finken.

Skam faae den Junge eller Pen, som først
Det Indfald fik at kalde Tiden flygtig!
Fik jeg den Løgner fat, jeg skulde jage
Hans fule Løgn tilbage i hans Hals,
Saa Struben skulde revne paa den Slubbert,
Og proppe ham saa fuld af Modbeviser
Og Kæmpetale, at han skulde gispe
Og jammerligen spærre Gabet op,
Ei anderledes end en fulten Hvalfisk!

Nu, gid jeg fare ilde her jeg staaer, om jeg ikke kjeder mig morderlig! Tiden burde, paa min Ære, aldrig være til; thi den er Aarsag til Kjedsomhed. „Man skal betragte Naturen“, sige Somme; men lad

dem betragte Naturen i Dag, i Morgen, Overmorgen og saa fremdeles, saa skal vi nok see Løier! Nei, den Snak har ingensteds hjemme! Man kan ogsaa baade høre og læse, at den Natur, vi har her i Landet, er kun Vand mod den Natur, man har i andre Lande, hvor Folk aldrig kjede sig. Heraf slutter jeg, at Kjedsomhed kommer af Naturen her i Landet. I andre Lande er et heelt Aar ikke saa kjedsommeligt, som een Dag her i Landet, hvor der kun voxer Svinefødder paa Træerne. Hu, hvor tyk, taaget og skimlet Luften er her i Landet! Jeg begriber ikke, hvorledes en Mand som jeg, der er født henimod Grændsen, kan friste Livet blandt Folk, som er fødte midt i Landet! Tante Sibba skaffer mig nok min Ære og Sabel igjen; saa vil jeg flye fra denne pestagtige Dunstkreds didhen, didhen, hvor der voxer Citroner, Pomerantser, Sukker og Muulæsler! For Djævelen, Hans Majestæt var selv Skyld i at jeg vilde fugtlet ham! Hvorfor klæder han sig ud som en Bursch? Min indvortes Natur driver mig til Kamp mod Burscher, og naar jeg har mit gode Sværd ved Siden, maa jeg fugtle dem, hvor jeg seer dem. Aldrig er Nogen bleven saa ilde lønnet for sin Tapperhed som jeg! Ja, hvad jeg maa døie af Skjebnen! (Raaber). Hollo, heida! Gud velsigne Jer, kom hid!

Gunner (ind).

Kan jeg være Jer til nogen Tjeneste?

v. Finken.

Jeg gaaer her og gjør mine Betragtninger over Naturen, seer I. Det Værste er, at jeg ikke kan høre Fuglene synge; thi naar et tusind Stykker Kartover brøler en Mand ind i Ørerne fra Morgen til Aften i en Snees Aar, saa har han godt ved at blive tunghør, skal jeg sige os.

Gunner.

Saa I er bleven tunghør i Krigen?

v. Finken.

Jeg er bleven døv i Landets Tjeneste, min Ven! stokdøv, paa min Ære! Jo, jeg har været i Vaabendands, jeg! Jeg har bare tappet en Smule Blod ud i fem og tyve Hovedslag, forstaaer I; og uden at rose mig selv, saae Fjenden heller Fanden end mig. Med en Haandfuld Folk har jeg mangen god Gang jaget store fjendtlige Skarer ud i det vilde Hav og ladet dem springe over Klingen derude i Vand og Blod op til Ørerne. Saa en, to, tre fra Havet paa fastende Hjerte, og i Snee op til Armhulerne! Naar nu Fjenden, seer I, kom vraltende, havde jeg min Spøg af at kappe Hovedet af ham ovenfor Sneen;

Stumpen lod jeg staae. Tænk Jer nu, for Guds Skyld, min Faer, nogle hundrede blodige Halse rage frem over Sneen! Den første Gang Hans Majestæt saae dette Syn, spilede han sine gamle Oine op, og raabte af fuld Hals: „Bravissimo! her har Fjenden faaet Gnie! Jeg vedder Ti mod Een, at min Gudsøn har været Mester for dette; thi hans Heltesværd er en reen Vampyr i Kampen, og man kan være vis paa at finde ham der, hvor det gaaer hedest til!“ Ja, det kunde man tilvisse; thi jeg var en Nar efter den Slags Hede.

Gunner.

Og er vel endnu hvad I var?

v. Finken.

Fuldkommen den Samme, lutter Ild og Flamme, et ildsprudende Bjerg i Kampen! Skjøndt Ingen har gjort Staten større, for ei at sige saa store Tjenester som jeg, og Ingen er bleven saa forbandet ilde lønnet, saa hugger jeg dog endnu løs for et godt Ord; thi jeg hugger løs efter Grundsætninger, seer I. At slaaes paa Liv og Død har altid været, er og vedbliver at være min Hjertensfryd og Gammen. Jeg er født med denne Lyst til at hugge løs; den er reen Natur hos mig, og jeg har udentvivl diet

en Løvinde. Naar jeg blot hører Lyden af en Tromme, har jeg ondt ved at styre min brændende Lyst til at hugge løs, og naar jeg lugter Krud, faaer jeg strax Bersærkegang; derfor gaaer jeg aldrig med Vaaben i Fredstider, min Faer!

Gunner.

Saavidt jeg kan forstaae af Jer Tale, saa er I kommen til Verden med Grundsætninger.

v. Finken.

Med jernfaste Principer! Apropos, min Faer: I har vel hørt tale om det store Slagsværd, man i denne Tid har fundet her i Landet i en Høi, hvor der længe har brændt Vættelys?

Gunner.

Ja; hvo har ikke hørt og læst om det?

v. Finken.

Det er et Uhyre af et Sværd; I kan vide, at fire stærke Heste havde ondt ved at drage det paa en Vogn.

Gunner.

Otte, har jeg hørt.

v. Finken.

Ja, der kan man see, hvor Folk kan lyve! Saameget er vist, at en Dreng paa fire Aar svang

Sværdet tre Gange som en Fjer over sit Hoved til Alles store Bestyrtelse; hvorpaa der kom tre Drøn fra Høien, og Drengen forsvandt for Alles Øine, og efterlod sig en slem Svovlstank.

Gunner.

En Balsamduft, har jeg hørt.

v. Finken.

Ja, Fanden staaer i Folk til at lyve ved slige Leiligheder!

Gunner.

Sandheden er, at Sværdet er ualmindelig stort og tungt, og den Arm, der skal kunne føre det, maa tilvisse være marvfuld. Udtolkningen af den Skrift, som findes paa Haandfanget, har deelt Udtolkerne i mange Partier, og Striden er vorden saa heftig, at et Parti har undsagt et andet paa Ære og Liv. Striden har reist sig over eet Ord, hvorom der er skrevet og skrives mangfoldigt. Nogle ville, at Ordet, Tvistens Æble, skal oversættes ved bære, Andre ved gribe, Andre ved raade, udtyde, Andre ved løfte, Andre ved drage. Andre paastaae, at Ordet slet ikke bør oversættes ved noget af det Anførte...

v. Finken.

Hvorved da?

Gunner.

Derom strider just dette Parti indbyrdes.

v. Finken.

Det er jo en reen Revolte! Hvorledes lyder Oversættelsen da?

Gunner.

Intet af Partierne har hidtil befattet sig med andet end Strid om det ene Ord. En vis Person, som ikke hører til noget Parti, har oversat Paaskriften paa Sværdet saaledes: „Den, som kan føre Ormers Sværd, skal jage Fjenden ud af Landet". Mængden troer, at Spaadommen om Kæmpen Ormers Sværd nu skal gaae i Opfyldelse, og ethvert mislykket Forsøg paa at finde en Arm, som mægter at føre dette Sværd, bestyrker Troen paa et nær forestaaende, ødelæggende fjendtligt Indbrud her i Landet.

v. Finken.

Det er et reent Mirakel med det Sværd.

Gunner.

Saa paastaae Nogle; saameget er vist, at det fundne Sværd har aabnet Spidsfindigheden en viid Tumleplads og opfyldt mange med Frygt og Uro.

v. Finken.

O de Stakler, de Usselrygge! „Gid Fjenden stod

for Portene!" siger en vis Mand, som har Hjertet paa det rette Sted. Ha, Rummet blev lufttomt, dersom Ord skulde fortælle alle denne Mands mandelige Gjerninger, hvilke han af Beskedenhed ikke vil omtale. Nu har en døsig og ødelæggende Fred lammet hans høire Arms Lynstraale, det vil sige: hans gode Sværd, vant at randsage Fjendens Indvolde og at smækfede Ravne med Menneskekjød, maa nu desværre sidde og kukkelure i Skeden.

Gunner.

Saa bereder den Mand vel et Maaltid for Himmelens Fugle af den Kæmpe, Kong Gormall har hidsendt?

v. Finken.

Hvad? Kong Gormall? en Kæmpe? tal, Menneske!

Gunner.

Saa veed I ei heller, at Kong Gormall, stolt af sin sidste Seir, har udæsket vor Keiser til et Veddemaal og vil sætte sin Krone mod vor Keisers paa den hidsendte Kæmpes Haand imod to af vor Keisers Kæmper?

v. Finken.

Land mod Land?

Gunner.

Nei, Guldkrone mod Guldkrone; det er godt saa, tykkes mig.

v. Finken.

Smaating, Smaating!

Gunner.

Smaa eller store — nok, vor Keiser har indgaaet Veddemaalet. Kamppladsen er ved Kæmpefjeldet. Gormalls Kæmpe er hidkommen med et Følge af Munke, i Følget er en skjøn Pige ved Navn Rinka, hende tilligemed en stor Medgift giver Kong Gormall den Seirende. Vor Keiser vil paa sin Side udsætte en lignende Belønning, og lade den Seirende frit Valg mellem disse to Piger. Dersom nu den Mand, hvis Roes kan gjøre Rummet lufttomt, tilkæmpede sig en af Pigerne, og lod det staae til hende, om hun vilde være hans eller ei, da var hans Daad mere værd end begge Guldkronerne.

v. Finken.

Jeg vilde ønske, at det gjaldt Land mod Land, Kongerige mod Keiserdømme, og at det var ti Kæmper at fælde, og ti Piger at vinde. Een Kæmpe, kun een, kun en eneste! Herregud! Nu, lad ham først hugge en af de Karle tvers over, flække ham som en

Kaalstok! Lad os see, hvor Staten har sine Mænd! Pil mig dem ud, pil mig dem ud! Naar det kniber, kommer vel den Beskedne, Tilsidesatte, Fortjente, og laver Plukkefinker af Gormalls Kæmpe. Naar det kniber, kniber ret for Alvor, ret til Fortvivlen, saa skal en vis Mand vise de Uselrygge hvad Keiserens Gudsøn kan gjøre! Nok, lad Daad prise Manden, hvem han saa monne være! Skryderi er ikke min Sag, min Faer! Hvad hedder den Kæmpe, den Dødsens Candidat?

Gunner.

Hans Navn er Murku.

v. Finken.

Hollobo! ham kjender jeg og han mig; med ham og to Andre sloges jeg paa Nebuls mosgroede Slette og rakkede dem gudsjammerlig til, hvorpaa de toge Flugten, seer I. Derpaa stak jeg mit Sværds blodrøde Tunge i Skeden og svor paa, at jeg, naar jeg næste Gang traf dem, skulde lade gjøre Trommer af deres Skind og Piber af deres Been; thi intet er mig ulideligere end disse vindige Theevandskarle, som ikke holde Stand, men fægte med Hælene. Ei, Mester Markus! saa est du nu hidkommen? nu, det fornøier mig! du skalst ikke komme heel og holden tilbage, du!

Gunner.

Han hedder ikke Markus, men Murku.

v. Finken.

Markus er hans Fornavn. Det er mig en af disse Skrydere, der gaae sig ud i grønnen Lund, rykke sig et Egetræ op og dandse med den Pind ved Bælte; en hjulbenet, undersætsig, fiirskaaren Karl, der giver knubbede Ord, og staaer godt paa sine Been, naar han har Rygstød.

Gunner.

Murku er sit Hoved høiere end I.

v. Finken.

Saa er han voxet et godt Stykke, siden jeg rakkede ham til, hvis I ikke lyver, min Faer.

Gunner.

Jeg lyver ikke; men maaskee husker I feil?

v. Finken.

I er en gammel Mand og har altsaa ingen Hukommelse. Kæmpen være nu hvem han vil, nok, han skal faae en Blodstyrtning!

Gunner.

Glem det nu ikke. Farvel!

(Gaaer).

v. Finken.

Jeg vil foretage mig noget, jeg vil udføre en Beslutning, jeg vil vist iværksætte noget, jeg vil angribe Tingen fra den rette Side og bære mig snildt ad, jeg vil give Skjebnen Contrastød og udføre de største Ting ved Tid og Leilighed!

(Gaaer).

Et Værelse hos Saringo.

Saringo. Firsel.

Firsel.

Nu har jeg sagt Alt, hvad jeg veed; kan I nu erindre det, naadige Herre?

Saringo.

Hans Navn er Murmoll, hans Fæstemø Norna, Gunners Pleiedatter — ikke saa?

Firsel.

Jo, naadige Herre! Jeg har klattret om paa Klipperne som en Steenbuk, og adskillige Gange været paa Nippet at brække min Hals...

Saringo.

Saa har du ikke klattret som en Steenbuk. Hvor er ellers de Klipper, du snakker om?

Firsel.

Jeg taler lignelsesviis, naadige Herre, og vil kun sige, at det var ligesaa halsbrækkende at rygte det Ærinde, I sidst gav mig, som at klattre om efter Steenbukke paa Klipperne. — O Vee!

Saringo.

Hvad feiler dig?

Firsel.

Da jeg i Gaar sneg mig om efter Murmoll, fik han mig fat, greb mig i Brystet, løftede mig i Veiret og rystede mig, saa det knagede og bragede i mit Rygbeen.

Saringo.

Det er en frygtelig Arm til et ondt Hjerte; den vil øve megen Udaad, frygter jeg. Din ufortrødne Flid paa at efterspore ham, og din havte Møie, Firsel, kan ansees som en Tjeneste, du har viist det Almindelige, og din Løn maa være den Selvbevidsthed, at ...

Firsel.

O Vee, hvor det piner mig i min Ryg! jeg har tilsat min Helbred i det Almindeliges Tjeneste, og bliver en Krøbling min hele Livstid, frygter jeg. Vilde I understøtte min Ansøgning om en liden Pension, naadigste Herre?

Saringo.

See der da! (Kaster nogle Penge til ham). Der er Rygsalve; det er den, du klattrer efter, kan jeg vel tænke.

Firsel.

Jeg takker underdanigst, naadigste Herre!

Saringo.

Du bliver stedse nærigere, Firsel, og de Drikkepenge, du hyppigen kræver og faaer, overstige langt din visse Løn. Du har ingen Æresfølelse.

Firsel.

Jo, jeg har, naadigste Herre; men jeg regner som saa: den visse Løn giver Eders Naade mig for den visse, men Sportlerne for den uvisse Tjeneste.

Saringo.

Gik Rygpinen over?

Firsel.

Den er, Gud være lovet, sagtnedes noget; sligt er værst i Støderyk, naadigste Herre!

Saringo.

Norna er grim, sagde du jo?

Firsel.

Har jeg sagt det, saa har jeg løiet; thi hun seer ud som en Engel.

Saringo.

Hvordan seer saa en Engel ud?

Firsel.

Jeg veed ikke, om der gives Hunengle, naadige Herre; men det veed jeg, at hendes Deilighed, som gaaer over al Beskrivelse, forvandlede mit rolige Blod til Qviksølv, til lutter kravlende Torbister. Vil I plukke Blomster, finder I ingen smukkere Blomst her i Landet, naadigste Herre!

Saringo.

Jeg har ikke mit eget, men det Almindeliges Tarv for Øie.

Firsel.

Forglem ikke, naadigste Herre, at I selv hører med til det Almindelige!

Saringo.

Hvortil bruger Norna de Urter, du har seet hende samle?

Firsel.

Det veed jeg ikke; men med behørig Hjelp vilde det vel ikke være umuligt at snappe hende bort en Aftenstund.

Saringo.

Mere siden. Gaa nu, og vær taus, Firsel!

Firsel.

Jeg skal nok tie, naadigste Herre!

(Gaaer).

Saringo.

Paa den senere Tid er denne Knegts Næsviisbed og Nærighed mærkelig tiltaget; et Onde, man ikke kan undgaae, naar Omstændighederne gjøre Brugen af en Skurk nødvendig. Nu, den Tilladelse, Hans Majestæt gav mig til at vælge en Brud for Seiervinderen i Tvekampen, vil jeg benytte som et Tugtens Riis for Spaamanden Murmoll. Gaaer det som jeg vil, skal Murmolls Arm ikke faae fat paa det fundne Sværd og tilvinde sin Herre Hæder og Ære; men hans Forlovede skal vorde en Andens Brud og Saringo hevnet.

(Gaaer).

Udenfor en gammel Borg.

Gjorvin. Sanct Nicolao.

Gjorvin.

Af det, I har fortalt mig om de Erfaringer, I har havt under Eders Ophold her i Landet, slutter jeg, at Kæmpen Ormers Sværd, som er smeddet paa en

nebulsk Ambolt, vil vorde et kraftigt Middel til vore Hensigters Beforbring. Denne fromme List, ligesaa snildt udtænkt som vel udført, skal berede vor forbundne Hær Veien til en fuldkommen Seir over vore Fiender.

St. Nicolao.

Naar Alt holdes taust og hemmeligt, og vi, saavidt det staaer til os, lempe Omstændighederne efter Spaadommens Udsagn, saa skal, haaber jeg, Troen paa denne Fabel om Ormers Sværd ikke husvale Mængdens Bryst, som Næringssorger alt har fyldt med Misfornøielse og Bekymring. Nærværende Tid, som veed at sætte Priis paa det Vidunderlige, at udruge selsomme Ting af det Mystiske og at gjøre det Dunkle dunklere, er den gunstigste for vort Øiemeed.

Gjorvin.

Hvad mon Keiser Glomer siger om dette Sværd?

St. Nicolao.

Han er formodentlig vantro i dette som i alt andet; men saalænge han har det Haab at finde en Arm, som kan føre Sværdet, betager han vist Ingen Troen paa Sværd og Spaadom.

Gjorvin.

Den Arm maatte være stærkere end Murkus, og

Murku har endnu ikke fundet sin Lige, end sige sin Overmand i Styrke, saa at han ikke uden Grund kaldes Kæmpernes Kæmpe. Udfaldet af Tvekampen er ikke tvivlsomt, og Glomer har tabt sin Krone.

St. Nicolao.

Saameget vissere, som Murku kæmper for sin egen Sag, thi han er fast ligesaa forelsket i Rinka som i hendes store Medgift, men han faaer ingen af Delene, med mindre han seirer i Tvekampen.

Gjorvin.

Alt er saa vel beregnet, at Udfaldet maa svare til vor Forventning. Næst Gud er I prima causa til den gyldne Høst, vi her kunne vente. De Penge, Hans allermeest rettroende Majestæt gav Eder til Brug efter bedste Skjønnende, forrente sig rigelig under Velsignelsen, den hellige Fader lyste over Eders Pilgrimsfærd her i Landet, og ved dette broderlige Forbund mellem det Himmelske og Jordiske maa Alt lykkes og trives.

St. Nicolao.

Mit Valgsprog er: Gud alene Æren!

Gjorvin.

Ogsaa mit, min Ven! ogsaa mit!

St. Nicolao.

Det veed jeg, min Ven! Uden Eders Omsorg skulde Kjetteren Solphir endnu gaaet paa fri Fod og udøst sine Gudsbespottelser, men I lærte Murku, hvorledes han skulde spille sin Rolle for at faae ham i Fælden. Af Iver for Guds Ære og den gode Sag har I strammet hver Sene og Nerve som Anklager mod Solphir, vor hellige Religions afsagte Fjende, og Eders Nidkjerhed vil, haaber jeg, ikke lunknes.

Gjorvin.

Tænk ikke, at jeg stod saa rolig her, dersom jeg ikke vidste, at Forbryderen laa i Bolt og Jern i vor hellige Rets underjordiske Fængsel! Jeg skal ei helme, ei hvile, før jeg faaer tændt Solphirs Baal. Følg mig nu op paa Borgen til vore Ordensbrødre, som ere hidkomne til Tvekampen, og lad dem føle sig ligesaa behagelig overraskede, som jeg, ved Eders uventede Tilkomst. Vær saa vor Gjest, saalænge I selv vil; I skal ikke komme til at faste, ei heller skal det mangle paa en Grav for Eders Bekymringer, dersom de ville lade sig drukne i fulde Bægere.

(De gaae).

Udenfor den gamle Borg.

(Man hører Sang af Mandsstemmer fra Borgen. Fing og Vim lytte til Sangen).

Fing.

Jeg kan kjende min Herres, den staalklædte Murkus Stemme. Han synger som en Løve, og drikker som en Elephant. Naar han pikker en Tyr for Panden med sin Kno, brøler den ikke mere i dette Liv. Naar han svinger sit frygtelige Sværd Blodskjæg, hyler og hviner Luften. Naar han med sin Næve griber en Karl om Bæltestedet, kan han mase ham som en raadden Pære.

Vim.

Min Herre Prælaten er frygteligst i Fadet. Hans Bug, som er et utæt Viinfad, er mere slugen end en Hvalfisks. Naar han kommer hjem fra et Gjestebud, æder han en stoppet Kalkun og tømmer nogle Flasker; det kalder han „at sætte en Pind for Maden“. Naar han nu har faaet sin Pind, gaaer han løs paa Fraadsere og Drankere, saalænge han kan røre Tungen i Halsen for Tørke. Ham skulde din Herre klemme.

Fing.

Din Herre maa have en god Madlyst. Han maa nok ilde lide den hellige Faste?

Vim.

Saa æder han forbudne Ting i Smug. Forrige Faste traf han mig engang med en Flesteskank i Haanden, og truede mig med Kirkens Straf; men tillykke tabte han i sin Iverighed en stegt Griis, han havde under Kappen. Grisen havde han faaet af Pavens Kok. Tys, nu ringe de sammen med Pokalerne deroppe!

Fing.

Mon der bliver noget af med Tvekampen?

Vim.

Man mærker ikke stort til Forberedelser.

Fing.

Det blier vel til Vind, skal man see.

Vim.

Saa blier det dog til noget. Det er den, der maa slide for Møllere og Meelmænd.

Fing.

Vi ere hidkomne over Sø og salt Vand for at slaaes.

Vim.

Det kan vi takke Vinden for. Jeg for min Deel er ellers hidkommen for at føre min Herre, klæde ham af og paa, kort, for at afbøde Livets Besvær-

ligheder for ham. Sanct Birgitte bevare os To fra at slaaes! Du for din Deel er hidkommen som Vaabendrager for den forfærdelige Murku, og du har vel ikke stor Lyst til at give dit Kjød og Blod til Priis for Jern og Staal?

Fing.

Den Lyst faaer jeg neppe i levende Live; men naar jeg er død, maa man slænge løs paa mig, saameget man vil. Forresten er jeg ikke bange for min Trøie, kan du troe.

Vim.

Jeg, kan du troe, ei heller for min, naar jeg ikke har den paa Kroppen.

Fing.

Men jeg er ikke bange for min, naar jeg har den paa Kroppen.

Vim.

Jeg ikke heller for min, naar jeg er iblandt gode Venner.

Fing.

Jeg er ikke bange for min, naar jeg har den paa Kroppen blandt Fjender.

Vim.

Jeg ikke heller for min, naar jeg har et dygtigt Forspring, raske Been og itide faaer Øie paa Fjenderne.

Fing.

Ved Sanct Gregorius, troer jeg ikke, at du troer, at du ligesom kan faae mig til at troe, at jeg er bange for min Trøie!

Vim.

Jeg formoder dog, at du formoder, at jeg er af den Formodning, at du ikke er bange for din Trøie! Men for at tale om noget andet, troer jeg fuldt og fast, at Keiser Glomers Krone skal høre os til, forudsat at Tvekampen gaaer for sig.

Fing.

Os? det vil vel sige Kong Gormall?

Vim.

Ja, det forstaaer sig. Vi klappede Glomer ganske artig sidst; naar vi nu faae tilkæmpet os hans Krone, saa komme vi hjem som hele Karle.

Fing.

Nu, ved Sanct Ambrosio, skal jeg ikke betragte den med stor Fornøielse!

Vim.

Jeg med! og pille Ædelstenene ud, ifald jeg seer mit Sned.

Fing.

Hm!

Bim.

Tys, Fing, tag vare paa din Mund! du kan faae et blodigt Nakkebeen for det, du sagde der.

Fing.

Jeg? hvad sagde jeg?

Bim.

„Midt i al denne Herlighed og Glæde“, sagde du, „gjør det mig ondt for den arme Rinka. Det maa være tungt for en Pige at vorde Himmelens Brud; men den største Ulykke, der kunde ramme hende, var dog at giftes med en Bavian som min Herre.“

Fing.

Det har jeg, ved Sanct Anna, aldrig sagt!

Bim.

„Min Herre Murku“, sagde du videre, „forraadte Solphir, Rinkas Elskede, og overgav ham i den hellige Rets Kløer.“

Fing.

Det har jeg, ved Sanct Benedict, aldrig sagt! Men Solphir har jo bespottet Gud; det kunde vel endda gaae og komme, men han har kaldt Munkene „Sanct Peders Fedestude“.

Bim.

Du maa nu sige hvad du vil, saa har jeg dog

af din Tale forstaaet saameget, at din Herre Murku er en Erkekjeltring.

Fing.

Sanct Bigotts hellige Been frelse og bevare mig!

Bim.

Giv dig kun tilfreds, jeg skal ikke forraade dig. Tys! nu reise de sig fra Bordet deroppe. Nu tør jeg vedde med dig, Fing, at min Herres Bug seer ud som en udstoppet Uldsæk, og hans Næse som Skjersilden.

Murku (ind).

Hvad gjør I her, I Myrer? Afsted, eller jeg skal klappe Jer, saa Kjødet skal løsnes fra Jere Muler!

(Fing og Bim løbe. Murku gaaer fløitende).

Anden Act.

Et Værelse hos Gunner.

Gunner. Norna.

Norna.

See, Fader! nu er min Krands færdig.

Gunner.

Nu er jeg nysgjerrig, Norna!

Norna.

Naar Rutli nu kommer med Murmoll, saa lister jeg mig til at sætte Krandsen paa Rutlis Hoved, naar han synger og spiller for os paa sin Harpe.

Gunner.

Men der sidder jo en Tidsel i Krandsen, Barn; hvad skal den der?

Norna.

Det skal Rutli gjette, naar han først har stukket

sine Fingre. Jeg kunde vel ogsaa hænge Krandsen paa hans Harpe i Krogen; men saa stikker han ikke sine Fingre, frygter jeg.

(Hun skjuler Krandsen under et Klæde).

Gunner.

Hvorfor skal han stikke sine Fingre?

Norna.

Fordi han i Gaar sang en Vise om Pigernes Ustadighed, og saae saa skjelmsk ud, at Murmoll slog en ordentlig Rynke i Panden, som ikke er vant til Besøg af saadanne Snyltegjester. Naar nu Rutli stikker sig og raaber Au, saa synger jeg en Vise om Pigernes Hevn over de tidselagtige Poeter.

Gunner.

De tidselagtige, siger du?

Norna.

Jeg kalder dem saaledes, fordi de blande Tidsler mellem deres Blomster.

Gunner.

Syng mig nu den Sang, du fik forleden af Rutli, og spil dertil paa hans Harpe. Der er ingen Tidsler i den Sang, troer jeg.

Norna.

Ikke een. Men nu maa jeg ud efter Urter til din syge Arm, inden Solen gaaer ned.

Gunner.

Jeg vil vente din Tilbagekomst under Palmerne.
(De gaae).

Kabinet i Keiserborgen.

Keiseren. Bolver.

Keiseren.

Hvor de Poeter dog kunne lyve! Der koge de mig en gammel Fabel op, som nu skal gaae og gjelde for en Spaadom om det fundne Sværd, hvortil vor Skjebne knyttes. Dette Intet i sig selv kan vorde noget ved Hjelp af Overtroens Drømmerier. Hiin Fabel om Kæmpen Ormers Sværd har man nu faaet oppudset til en Spaadom om overhængende Ulykker, som skulle ramme Fædrelandet. Der ligger en heel Bunke trykte Sager, som handle om dette Sværd; men du skal ikke finde een betydningsfuld Allegori eller et Gran Menneskeforstand i den hele Bunke.

Bolver.

Jeg for min Deel er ligesaa stærk i Troen paa

Kæmpen Ormer, som i Troen paa hans Sværd. Om min Tro vil jeg nok hviske noget i dit keiserlige Øre.

Keiseren.

Nu, min Søn?

Bolver.

Jeg troer, at den hele Sag med dette Sværd er et snedigt Paafund af vore Fjender. Neppe har Kæmpen Ormer nogensinde haft dette Sværd i Haand, om han ellers nogensinde har levet. Sværdet er for ungt; det har ikke tilbørligt Skjæg paa sin Hage. Det svarer ikke til Krønikens Beskrivelse over hiin Tids Sværd; det bærer vel nogle Pjalter af Oldtidens Dragt, men tillige Præg af en yngre Tubals Fingre. Hiin Tids Forkjerlighed for sine Vaaben havde ikke, midt i Overflod paa Guld, saa karrigen udstyret et saa vigtigt Sværd; Haandfanget er kun overtrakt med Guld, og dette Guld er ei nær saa fiint som Guldet i hidtil fundne Sager, der bære ægte Oldtidspræg.

Keiseren.

Kunde jeg formodet hvad jeg nu veed, skulde Sværdets Kragetæer ikke givet os et saa suurt Æble at bide i; det døde Bogstav skulde enten taugt eller ladet sig lægge andre Ord i Munden. Men nu er det for sildig.

Bolver.

Om du saa skreg dig hæs, fik du ei jaget Sværdtroen paa Flugten nu. Af Egennytte, Frygt eller fiin Levemaade drevne, vilde Mangfoldiges Læber vel sige Ja til Keiserens Tro, men Hjertet hviske sit Nei i Løndom.

Keiseren.

Min Fægtemester, hidtil uovervunden, vidt og bredt berømt for sin Kunst, skal fælde Murku og vinde mig Gormalls Krone.

Bolver.

Murku er grim og led, uøvet i Fægtekunsten; men hans Kæmpearm fører et Sværd, saa stort og tungt som tre af Fægtemesterens. Her vil altsaa opstaae en Kamp mellem Kunst og Kraft; hvo seirer saa? Faaer Risen kun ikke Ram til Fægtemesteren, og ak, om den Grimme vinder Kampens Rose! Har du seet hende?

Keiseren.

Nei. Hende skal Saringo udvælge blandt de Piger, som frivilligen maatte indfinde sig efter Indbydelsen. Han bad mig indstændig at betroe sig denne Forretning; han vil gjerne have med Qvinder at gjøre, har jeg mærket. „Den Mand," sagde han,

„der ikke vilde kæmpe for den Pige, jeg skal vælge, maatte være en Støtte, udhugget af Nordpolens Iis."

Bolver.

Det siger Murku vel ogsaa.

Keiseren.

Havde jeg en Mand, som kunde føre det fundne Sværd, skulde han vel fælde Murku. Da havde jeg faaet en god Gave af min Fjende; da skulde det bortflygtede Mod vende tilbage til Manges Bryst, som utidig Frygt nu fylder med Anelser om Uheld. Sværdet skal dog med til Kampen. Sært nok forresten, at Ingen af de Seere, som skrive om dette Sværd, er endnu falden paa at drage Cometen, der viser sig i denne Tid, ind med i Spillet.

Bolver.

Cometen kommer nok med; thi hvorfor skulde Mennesket ikke være forfængeligt nok til at troe, at Stjernerne bekymre sig om dets Anliggender?

Keiseren.

Nu ere Sandsigerne hæse, haaber jeg.

Bolver.

Det er, visselig, kun en lille Forkølelse.

Jordvald
(kommer ind med to store Folianter).

Guds Fred!

Keiseren.

Hvad har du der, Nar?

Jordvald.

To Smaapjecer af Fortalen til et Værk, som kalder sig „Sandsagn om Kæmpen Ormer og hans Sværd". Vil Gud unde Tid og Helsen, kommer Værket til at udgjøre syv Bind, og hvert Bind syv saadanne Smaahefter, og hvert Hefte syv poetiske Udflugter, og hver Udflugt syv Sange, og hver Sang syv Capitler. Denne Inddeling grunder sig paa Syvstjernen og de syv store Cometer.

Keiseren.

Saa? det er ret to vakkre Smaapjecer!

Bolver.

Hans Pegasus maa gaae paa en god Græsgang!

Jordvald.

Man faaer, tykkes mig, et tydeligt Begreb om den hele Sag, naar man nyder Begyndelsen af Fortalen.

(Han lægger sig paa Knæ og læser op:)

Mærk paa mit Ord,
Undrende Jord!

Nu vil jeg raade
Runen hiin gamle,
Med Hænder baade
I Guldet samle!
Natten er mørk,
Jeg siger forsand,
Havet en Ørk
Af bare Vand,
Ørken et Hav
Af bare Sand!
Frosten fryser,
Blodet gyser,
Naar Soldaten i Frost
Staaer paa Isen Post!
Der er dybt forneden
Og høit foroven,
Der er Skygge i Skoven
I Sommerheden!
Regnen regner!
Tulipanen segner!
Blæsten blæser
I Menniskens Næser!
Dagen mon hælde!
Kilden mon qvælde
I Nattens Blund!
Jeg siger forsand:
Der er fugtigt paa Havsens Bund...

Keiseren.

Det maa være nok til en Prøve. Jeg hører nok, at hans Muse kan snoe sig paa sine Guldhæle.

Jordvald.

Hvad? vil du ikke nyde mere? Forfatteren har dog dediceret Værket til dig!

Keiseren.

Saa lad ham faae en halv Skjeppe Havre!

(De gaae).

Værelse hos Gunner.

Rutli
(med Nornas Krands).

Ei, en Krands med Tidsler i! nu har Norna et Skjelmsstykke for.

Gunner (kommer).

Hvor fandt du den Krands, Rutli? den maatte du ikke seet.

Rutli.

Den laa der under Klædet; der stak en Tidsel frem, hvorpaa jeg nippede i Tidslen, hvorpaa Krandsen kom frem, hvorpaa jeg blev, og er endnu, lysten

efter at vide, hvem der skal stikke sine Fingre paa de Tidsler.

Gunner.

Norna vilde straffet en vis Ungersvend, fordi han engang sang en Vise om Pigernes Ustadighed; naar han nu havde stukket sig og raabt Au, vilde hun foresunget ham en Vise om Pigernes Hevn over de tidselagtige Poeter. Var nu den Ungersvend kommen hid, havde vel hans Nysgjerrighed forstyrret min Datter den Glæde.

Rutli.

Himlen velsigne din Datter, dig og mig med, og bevare den Ungersvend fra at forstyrre hendes Glæde! Krandsen skulde vel tillige givet mig den Advarsel, ikke for ivrigen at gribe efter Krandse?

Gunner.

Norna pleier ikke at blive saalænge borte. Murmoll har dog truffet hende, haaber jeg.

Rutli.

De løbe og lege derude i Aftenskumringen. Jeg kjender dem; Begge ere saa forvildede og overgivne, at de ikke vide, hvilket Been de ville staae paa. Holdt jeg ikke Styr paa dem, saae det mangengang galt ud.

Gunner.

Naar du styrer, styrer du som en Erkeskjelm.

Murmoll (ind).

Jeg kan ikke finde Norna derude. Her er hendes Kurv med de Urter, hun har samlet.

Rutli.

Det er dog vel aldrig en virkelig Historie?

Gunner.

Du gjør mig bekymret, Murmoll!

Rutli.

Har hun ikke skjult sig derude — ak nei, det var dumt spurgt, thi saa havde hun kukket.

Murmoll.

Nogle Gange har jeg seet en skummel Karl snige sig om efter Norna og mig; i Gaar fik jeg ham fat, men skjøndt jeg rystede ham efter bedste Evne, kunde jeg dog ikke faae ham til at tale, han lod ilde, som om han var stum eller vanvittig.

Gunner.

Hvi fortæller du mig det først nu?

Murmoll.

Det var ei værdt at fortælles, tyktes mig.

Gunner.

Har jeg mistet mit Barn, da har jeg levet...

Rutli.

Dette er ikke til at sove paa.

(De gaae).

Sal i et gammelt Lystslot.

Saringo. Sibba.

Saringo.

Hvorledes, Eders Naade? denne Ild i Eders Øie, denne Morgenrøde paa Eders Kinder, dette huldsalige Smiil om Purpurlæben, dette bølgende Alabast, der blender det stirrende Øie og vugger de gyldne, slumrende Lokker, dette Uudsigelige, som byder min Tunge at forstumme, dette Skjønhedsalt, som jeg vilde nævne, hvis — ak, hvi blev jeg født i et Land, hvor Sproget er saa fattigt! — denne vidunderlige Samling af Ynde skulde være to Snese Aar gammel? dette er umuligt! (Afsides). Saaledes faaer man dette tredsindstyveaarige Spøgelse paa sin Side.

Sibba (kjælent truende).

Skjelmske Mand! skal jeg hente min Døbeseddel?

Saringo.

O lad mig kysse denne Silkehaand! Paa min Ære, har ikke den flygtige Ungdom her forglemt at tage sine Yndigheder med sig! Var Tvekampen i Morgen Kamp mellem fyrstelige Personer, blev Eders Naade valgt til Kampmø, til Brud for den seirende Fyrste. Tro ikke, jeg smigrer...

Sibba.

Min Gud! jeg beder indstændig.

Saringo.

Tillad mig: hvis Valget i hiint Fald var overladt til mig, da maatte jeg jo see saavel paa det Majestætiske, som paa det blendende Skjønne. Det Majestætiske — tilgiv mig min Oprigtighed! — det Majestætiske, som her har sluttet det inderligste Forbund med det Skjønne, maatte vel faae et fyrsteligt Hjerte til at sukke: „er dette Naturens Mesterstykke end ikke en Kongedatter, er det dog guddommeligt nok til at pryde en Trone!“ Og næsten troer jeg her at opdage Træk, som — tilgiv mig, Eders Naade: Eders ophøiede Fru Moders Skjønhed fik ofte et vist fyrsteligt Hjerte til at banke...

Sibba.

Jeg vilde ønske, at disse forræderiske Træk... Det er vist en falsk Formodning, min Herre!

Saringo (affides).

Ingen runken Svamp indsuger Vandet villigere, end hun disse Opdigtelser! (Høit). Beskedenhed gjør Eders Naade vantro; men det fyrstelige Blod vil aabenbare sig, det er ikke vant til at krybe om i Smug, og det behøver sandelig ikke at blues ved sit Kredsløb i Eders Naades Aarer.

Sibba.

Jeg beder indstændig, min Herre!

Saringo.

Lad ikke min Aabenhjertighed mishage Eders Naade; thi Eders Mishag vilde være en Qval for mit Hjerte, som kun vilde finde ringe Trøst ved den Tanke, at min Ligefremhed var min Brøde! Jeg kom her for at bønfalde, men tabte mig i Beundring, og forglemte fast mit Ærinde.

Sibba.

Mit høieste Ønske er at kunne være Eder til nogen Tjeneste.

Saringo.

Eders Naade faaer mit Haab til at blomstre;

ved Eders Bistand skal det lykkes mig at udføre mit gode Forsæt. Hans Majestæt har nemlig paalagt mig den Forretning at udvælge en Brud for Seiervinderen i Tvekampen. Efter Hans Majestæts sædvanlige Naade og Mildhed vil han, at Tvang ikke maa finde Sted her; adskillige Piger have meldt sig efter Indbydelse, men Ingen blandt dem finder mit Bifald.

Sibba.

Min Kammerjomfru Kathrine skal strax staae til Tjeneste. (Raaber:) Kathrine, Kath...

Saringo.

Jeg beder, Eders Naade!

Sibba.

Hun skal, hun skal! (Raaber:) Kathrine! — Hun er vel ingen Skjønhed. (Raaber:) Kathrine! — Det ene Øie rinder lidt, og Næsen sidder en Smule vindt. (Raaber:) Kathrine dog! — Men for en borgerlig Pige... (Raaber:) Kathrine, siger jeg!

Saringo.

Tillad mig, Eders Naade, tillad mig: mit Valg er faldet paa en borgerlig Pige, som jeg ved denne Leilighed ønskede forsørget; men hun seer høiere i Veiret, lader det, saa at hun maa tvinges til en ufortjent Lykke.

Sibba.

Min Gud, hvad bilder saadant et Creatur sig ind!

Saringo.

Hun foregiver at være forlovet.

Sibba.

Forlovet mig her, forlovet mig der! Naar Eders Excellence ønsker det! Desuden bør det ikke tillades hende at staae sig selv i Lyset.

Saringo.

Ogsaa tør jeg haabe, at Hans Majestæt vil være tilfreds med mit Valg.

Sibba.

Der er Grunde nok, som tale for den Sag.

Saringo.

Hans Majestæt møder i allerhøieste Person ved Kampen i Morgen. Da nu hans Vei gaaer her forbi, udbeder jeg mig den Gunst af Eders Naade, at bemeldte Pige maa opholde sig her paa Slottet til i Morgen; thi her bør Alt lyde Eders Naades Vink. Formodentlig vil hun forsøge at undflye.

Sibba.

Hun skal komme saa høit i Veiret, at hun ikke skal forsøge paa Flugt. Er hun her i Nærheden?

Saringo.

Hun sidder, bevogtet af mine Folk, i en af Løngangene. Deels for at undgaae ubehagelige Optrin med hende, deels for at berolige hende, har jeg foregivet, at Alt skete efter Hans Majestæts Befaling, og forsikkret, at intet Onde skulde vederfares hende.

Sibba.

At man vil det, bør være saadan En nok; dog skal Alt blive holdt hemmeligt.

Saringo.

Jeg er Eders Naade uendelig forbunden. Skulde hendes Kjereste — om hun har nogen — formaste sig at komme hid, hvis han kommer paa Sporet...

Sibba.

Jeg veed, hvorledes man skal baste og binde saadanne Karle. Lad kun mig sørge for det!

Saringo.

Eders Naade er Godheden selv! hvo gik ubønhørt fra Eders milde Aasyn! Himlen har kun een Sol, og den kan endda formørkes; men dette Slot — tilgiv dette aabenhjertige Udbrud af min Følelse! — dette Slot er en Himmel, hvis Sol stedse er sig selv liig! Med det taknemmeligste Hjerte vil jeg ansee det for min høieste Lykke at kunne faae Leilighed til at

adlyde Eders Naades Befalinger og stundom at erindres af Eders Naade; men indtil jeg nyder den Lykke, atter at see dette huldsalige Smiil og dette funklende Stjernepar, vil jeg misunde Dagens Lys og hvert Øie, som skuer hvad min Tanke aldrig kan glemme!

Sibba.

Jeg beder indstændig, min Herre!

(Saringo gaaer).

Jeg en Keiserdatter? skulde det være muligt? være muligt! maatte jeg ikke nok troe, at disse Bevægelser i mit Blod vare keiserlige Bevægelser! Saa forleden, da jeg skulde aarelades, og Kathrine kom stikkende med den Porcellains Skaal — ja, nu begriber jeg, hvorfor mit Blod ikke vilde nedlade sig i den Skaal, som dog er ægte kyhlamsk Porcellain! Dermed vilde mit Blod sige: „keiserligt Blod vil kun springe i en Guldskaal!“ Ja, jeg hørte ganske tydelig disse Ord, og Kathrine maa ogsaa have hørt dem, thi hun gav et høit Skrig, og paa Doctorens Ansigt stod tydelig skrevet: „her er skeet et Mirakel!“ Kathrine skal straffes, fordi hun kom stikkende med den Porcellains Skaal. Saa alle de Mirakler, der ere skete for min Skyld! Den kjere Gud har havt megen Uleilighed; men han vidste nok, at jeg var en

Keiserdatter. Ak, Sibba, Sibba, Keiserbarnlille, din Høihed har ligget længe i Dvale!

Kathrine (ind).

Her er hidkommen en Pige under Bevogtning.

Sibba.

Kom mig ikke saa nær, hun med sin Porcellains Skaal! Denne Sal er for snever for en Keiserdatter; man skal tænde mig Lysekronerne i den store Sal. Der vil jeg tage den Ankomne i Diesyn, og lade hende see min Herlighed.

(Gaaer).

Kathrine.

Hendes Herlighed? en Keiserdatter? Skal Alting have sin Tid, maa man vel ogsaa have Tid til at blive gal; men hun er bleven gal i en Haandevending.

(Gaaer).

En stor Sal.

Sibba. Norna. Kathrine.

(De to Sidste hver i sin Krog).

Sibba.

Har jeg ikke sagt hende, Kathrine, at min høie Stand fordrer Knæfald? (Kathrine falder paa Knæ). Er hun stivknæet, hun? (Norna falder paa Knæ). Hvorfor har hun kun tændt to Lysekroner, Kathrine? (Til Norna). Hvorfra kommer hun? hvem er hun? (Til Kathrine). Slaa sine Dine ned, Kathrine! (Til Norna). Tal!

Norna.

Jeg er en ringe og fattig Pige. Man førte mig hid fra Fjeldet, hvor jeg samlede Urter.

Sibba.

Hvad hun er, skal hun være underdanigst, naar hun taler med mig! Puds Lysene, Kathrine!

Norna.

Keiseren vil, haaber jeg...

Sibba.

Snakker hun mig om Keiseren? hun maa prise sig lykkelig, at man har værdiget hende et Diekast.

Norna.

Eders Naade kan sætte sig i mit Sted . . .

Sibba.

Jeg? kan jeg? nei, Gud bevare mig fra at sætte mig saa dybt! Denne grove, borgerlige Natur, som ogsaa kaldes Arvesynden, er ret utaalelig indbildsk. Sætte mig i hendes Sted! Fligen af min Kjole er skabt til at opslides af Kys af hende og hendes Lige. — Hvor har man kjøbt disse Lys, Kathrine?

Kathrine.

Hos Pipips, Eders Naade!

Sibba.

Det er nogle afskyelige Lys! han skal straffes paa det haardeste!

Kathrine.

Siden han fik Titel af Erkelysefabriqveur og kom i Rangforordningen, har han begyndt at støbe slette Lys. Da han var Lysestøber slet og ret, sørgede han meget bedre for Oplysningen, og var ikke nær saa dyr med sine Lys.

Sibba (til Norna).

Hun har været gjenstridig, har man berettet os; det turde bekomme hende ilde! Hun er ikke født og

baaren til at have en Villie; det er en anden Sag med os, som staae Gud uendelig nærmere end hun og hendes Lige.

Norna.

Gud forskyder ikke den Ringe!

Sibba.

Ikke aldeles; thi der maa være Nogle til Opvartning for os Andre, saavel hisset som her; men hun maa ikke tænke, at hun og hendes Lige komme med til Cour. Borgerfolk, veed jeg nok, har de dummeste Indbildninger; disse Indbildninger faae de fra Naturens Ret, som er forfattet af en forrykt Doctor. Hun skal føre hende op paa et af Qvistkamrene, Kathrine, og give hende Couleur i Morgen tidlig, men ikke af den fine Sort. Perfumeer mig saa Salen her!

(Gaaer).

Kathrine.

Hvad siger du om den Keiserdatter? er det ikke et deiligt Dyr?

Norna.

Er hun en Keiserdatter?

Kathrine.

Hun er Fanden, det gamle Fæ! hun er rigtig nok Frøken og har aldrig været Jomfru; men det er

ogsaa Alt, hvad hun er og blier i denne Verden. I langsommelig Tid har hun boet i denne gamle Røn og levet af Naade og Barmhjertighed. Hun har længe bildt sig ind, at vor Herre gjorde Mirakler for hendes Skyld; men det Galskab med Keiserdatteren har jeg først mærket hos hende i Aften.

Norna.

Hvad har man isinde med mig?

Kathrine.

Galskab, tænker jeg; thi man kan ikke vente andet af Galne. Kom nu!

(De gaae).

Tredie Act.

En Have.

(Nat og klart Maaneskin).

Murku. Rinka.

Murku.

Jeg besværger dig ved Sanct Bigotts hellige Been og den huuløiede Midnatsmaane: lad mine hede Sukke faae dit Hjertes Purpur til at koge! lad dem smelte det Bjerg af en Iistap, du har kastet paa Baalet af din Elskovs Offerild!

Rinka.

Lad mig med Ro, Murku!

Murku.

Slaa Solphir af dine Tanker, deilige Rinka! der er intet Haab, ingen Naade for ham enten her eller hisset; han er udslettet af Livsens Bog.

Rinka.

Vil Gud, at Graven skal være Grændsen for hans Liv, da kan han ei, forsynet med alle Haabets Vinger, overstige Grændsen; vil Gud, at han skal overstige den, da formaaer Ingen at holde ham tilbage i Graven.

Murku.

Ved alle Helgene, troer jeg ikke, at du har Ret! Giv mig nu et Kys, søde Rinka!

Rinka.

Viig fra mig, Murku! hvorfor sniger du dig om efter mig?

Murku.

Ved den hellige Jomfru, naar jeg i Morgen har fældet Glomers Kæmper, vil jeg udhvile mig i dine Arme, Rinka! Du skal forenes med din Murku!

Rinka.

Før skal Ild og Krud kunne forenes sammen, end du og jeg, forhadte Murku! Du er Skyld i min og Solphirs Ulykke, under Venskabs Maske forraadede du den ædle Solphir, ved dine Rænker er jeg hidslæbt som et Offer — Vee dig, onde Murku!

Murku.

Hvad du der bebreider mig, gjorde jeg af reen

og himmelsk Kjerlighed til dig, deilige Rinka! Du burde omfavne mig og give mig utallige Kys, fordi jeg har frelst din Sjel, som Solphir smittede med sit fule Kjetteri. Slaa ham af dine Tanker! han er fordømt til Sjel og Legem.

Rinka.

Helvede kan ikke føde et Uhyre, værre end din Tro, hvis den fordømmer Solphirs Sjel.

Murku.

Jeg behøver ikke at trygle om din Haand, lille Rinka! Kong Gormall har givet mig dig til Brud. Det er høimodigt, eller ædelmodigt — kort, det er meget ridderligt gjort af mig at bede om mit Eget.

Rinka.

Du skal faae mit Liig, høimodige Ridder!

Murku.

Har du endnu isinde at ombringe dig selv, at begaae Selvmord, hvis jeg seirer?

Rinka.

Fik du mig levende, fik du jo en meensvoren Brud, Murku!

Murku.

Kong Gormall, veed du, har tilsagt mig et Ønskes

Opfyldelse, naar jeg bringer ham Glomers Krone. Dette Ønske skal være Solphirs Liv og Frihed, dersom du vil være min, Rinka! Lad derfor dit blodige og ugudelige Forsæt fare, og viis at din Kjerlighed til Solphir ikke er løiet! Siig: „jeg vil være din“, og giv Solphir Liv og Frihed!

Rinka.

Sagde jeg det, var jeg utaknemmelig mod Luften...

Murku.

Hvi saa?

Rinka.

Ved hvert Aandedrag beviser Luften mig Velgjerninger; til Gjengjeld vil jeg ikke besmitte den med løgnagtige Ord.

Murku.

Fy, Rinka, din Kjerlighed er egennyttig, du elsker kun dig selv! Mit Hjerte føler mere til Medynk med Solphir end dit.

Rinka.

Diamanten er blødere end det, du kalder dit Hjerte. Du er troløsere end det Guld, du beiler til, og grimmere end Hyklerens Taarer. Tigeren dræber sit Bytte; men din fule, stinkende Begjerlighed seigpiner sit Rov. Nævn aldrig Kjerlighed, Fromhed,

Venskab, Medynk, Forsonlighed, Nidkjerhed for Guds Äre — hør, forhadte Murku: lad aldrig din meensvorne Tunge nævne nogen af de milde Dyder!

Murku.

Giv dig Tid! du taber Veiret, min Bedste!
(Han leer).

Rinka.

Saaledes maa det lyde, naar Djævelen leer.

Murku.

Saa du bilder dig ind, at du er Murkus Kjerlighed værd, og mærker ikke, at du blot er ham til Tidsfordriv i en søvnløs Nat? Jeg foragter dig, dumme, forfængelige Qvinde! jeg læsser min Foragt paa dig, siger jeg!

Rinka.

Din Foragt er ingen Byrde, Murku!

Murku.

Du har seet Kjerlighedsgudindens Marmorbillede, der beundres som et Mesterstykke. Fornam end dette Mesterværk Livets Pulsslag i sine kolde Aarer, maatte det dog med al sin Skjønhed staae som en Skygge ved Siden af Glomers Kampmø. Denne himmelske Pige tilkæmper jeg mig i Morgen tilligemed hendes Medgift, doppelt saa stor som din. Hun skal af-

sværge sin falske Tro og vorde Murkus Brud. Du, forbandede Rinka! skal som en Kjetterske overgives til den hellige Ret, og du skal hyle, indtil dine taareløse Öine udfalde som udbrændte Kul af deres Huler. Afsted, du skal ei undflye!

(Han fører hende bort).

En landlig Egn.

Murmoll. Rutli.

Rutli.

See, hist kommer nu Morgensolen ud af den mørke Sky. Gud vil, at en ny Dag atter skal velsigne den faldne Jord. Nei, see engang, hvor Solen smiler ad den truende Sky; tilsidst faaer den Skyen til at smile med. Murmoll, lille Murmoll, hvorfor sidder du her med Haanden under Kinden?

Murmoll.

Hvad siger du, Rutli?

Rutli.

Hvad jeg siger? hørte du ikke hvad jeg sagde?

Murmoll.

Nei, ikke et Ord, min Ven!

Rutli.

Nu, da har du gjort ilde mod dig selv ved ikke at høre efter. Hvad mon det første Menneske har tænkt, da han første Gang saae Solen gaae ned? mon han har drømt om, næste Morgen at see Solen staae op i Østen?

Murmoll.

Har Natten været mørk, har han vel tilbragt den i ængstelig Forventning, og ligesaa heftigen ønsket Solen tilbage, som jeg ønsker at finde Norna inden Solens Nedgang. — Men hvem kommer hist?

Rutli.

Dersom et Liig kunde vandre, vilde jeg troe, at det var et vandrende Liig.

(Solphir kommer).

Rutli.

Kommer du fra Graven? hvem er du?

Solphir.

En ulykkelig Synder, mishandlet af Syndere, som kalde sig Guds Tjenere. De kastede mig i Fængsel, dømte mit Legem til Baalet, og udelukte min Sjel fra Guds Barmhjertighed.

Murmoll.

Hvilken blodig Synd har du bedrevet?

Solphir.

Jeg paastod, at løiet Fromhed bar Ydmyghed paa Tungen men Hovmod i Hjertet, sølede sig i Lasters Dynd, og udmarvede Landet. Ved en ædel Munks Bistand flyede jeg af mit Fængsel, og staaer nu her, efter megen Nød og Jammer, fredløs og forladt af Alle.

Rutli.

Efter det Udvortes at dømme, skulde man næsten troe, at du har været i Tjeneste hos den nøgne Sandhed; thi de Godtfolk, som bære dens pjaltede Liberi, see saaledes ud, har jeg hørt. Det blev din Ulykke, kan jeg vel tænke, at du fik Kundskab om at du ikke var den eneste Synder i Landet, og at du selv har flikket paa din skrantende Salighed og ikke betjent dig af de privilegerede Qvaksalvere, som fordømte dig til Døden. Hvad er dit Navn?

Solphir.

Solphir; mit Fødeland Nebul.

Murmoll.

Veed du, at Kong Gormall har sendt os en Slump Munke, en Kæmpe ved Navn Murku, og en Pige, som tilligemed Gormalls Krone sættes paa Spil i Dag i en Tvekamp?

Solphir.

Det veed jeg. Hvor er Kamppladsen?

Murmoll.

Hvad vil du der?

Solphir.

Kæmpe mod Murku!

Rutli.

Du?

Murmoll.

Lad dit Forsæt fare, hvis du ei er kjed af Livet.

Solphir.

Den Pige, man har sat paa Spil, er min Elskerinde; hendes Navn er Rinka. Murku forraadte os begge.

Murmoll.

Arme Solphir!

Rutli.

I Kamp mod Murku vinder du ei Rinka, men Døden, Solphir! Men havde end dine Lidelser levnet dig Mod i Brystet og Marv i Knoklerne, blev det dig dog ei tilladt at kæmpe mod din Landsmand Murku. Vil derfor Lykken opsøge dig, maa du finde den paa en anden Vei; thi paa denne faaer du neppe Pomerantsen i Hatten.

Solphir.

Murkus Seir er min Død. Har du nogensinde elsket?

Rutli.

Der skal gives noget, har jeg nok hørt, som kaldes Elskov. Der staaer ellers en Mand, ved Navn Murmoll; han søger sin bortkomne Kjereste, og veed ikke, hvor hans Fod skal henbære hans forelskede og bekymrede Hjerte. Finder han det Søgte, skal du faae at see, hvorledes Elskende bære sig ad hertillands.

Solphir.

Murmoll, siger du?

Rutli.

Just saa. Du skulde dog vel aldrig være en hviskende Zephyr, du?

Solphir.

I Aftes hørte jeg en Pige udraabe dette Navn saalænge, indtil en af hendes Bortførere bandt et Klæde for hendes Læber.

Murmoll.

Hvor drog de hen?

Solphir.

De forsvandt med hende bag hiin Skov.

Murmoll.

Tak! Farvel! Før ham til Gunner, Rutli!

(Han iler bort).

Rutli.

Kom, stakkels Zephyr! du trænger vel til Føde og Søvn?

Solphir.

Jeg trænger til den lange Søvn.

Rutli.

Da sover du fra Lykken her, og kommer sovende til den hisset. Kom! jeg skal ikke føre dig længere bort, end at Lykken jo skal kunne finde dig, hvis den faaer det Indfald at søge om dig.

Solphir.

Hvor opholder Rinka sig?

Rutli.

Blandt dine hidkomne Landsmænd paa en gammel Borg, omgivet med dybe Grave, ligesaa fjendtlig sindede mod dig som dine Fjender, med mindre du kan svømme.

Solphir.

Jeg kan ei svømme, men...

Rutli.

„Drukne" vilde du sagt. Ja, drukne maatte du paa Overfarten, dersom jeg ikke tog dig paa Ryggen.

Solphir.

Kan du da svømme?

Rutli.

Ja, det har jeg og Fisken tilfælles.

Solphir.

Vil du da tage mig paa Ryggen over Graven?

Rutli.

Hjertelig gjerne. Kom og lad os engang friste det Eventyr.

(De gaae).

Værelse paa den gamle Borg.

Murku. Sanct Nicolao.

Murku.

I mener altsaa, ærværdige Herre, at Udfaldet af Tvekampen ikke kan være tvivlsomt?

St. Nicolao.

Endskjøndt jeg ikke kan forudsige tilkommende Ting, har jeg dog saa stor Tillid til Eders Arm og

indviede Sværd, Hr. Ridder, at jeg allerede tør lykønske Eder som den deilige Rinkas Brudgom.

Murku.

Hvorfor just Rinkas, Herre? Det tør vel indtræffe, at mit Valg ikke falder paa hende.

St. Nicolao.

Hvad nu? har Vinden alt dreiet sig? Jeg troede, at Eders Elskov var saa stadig som Nordpolen.

Murku.

Saa kølig, fromme Herre! Min Hede er forvandlet til Kulde, min Kjerlighed til Had, min Medynk til Foragt.

St. Nicolao.

Hvad har saaledes omstemt Eder, Hr. Ridder?

Murku.

Rinkas Opførsel, hendes afskyelige Opførsel imod mig! Desuden er hun smittet af Solphirs Kjetteri, desuden — kort og godt, jeg vil ikke optøe hendes frosne Hjerte, jeg vil tilkæmpe mig Glomers Krone og Kampmø. -

St. Nicolao.

I har dog svoret, Hr. Ridder, at føre Rinka hjem som Eders Brud, og altsaa troede jeg...

Murku.

Har jeg gjort en saadan Eed, er det vist skeet under visse Betingelser. I mit stille Sind har jeg tilforladelig tilføiet et Om eller Dersom. Jeg har tilstrækkelige Grunde for mine Handlinger.

St. Nicolao.

Betragter jeg nu Sagen fra en anden Side, seer jeg, hvor uegennyttig Eders Kjerlighed er; og dog burde Ingen fortænke Eder, Hr. Ridder, om I tog Hensyn til Rinkas store Medgift.

Murku.

Ved Guds hellige Moder, om jeg gjør!

St. Nicolao.

Nu tør jeg med en god Samvittighed beedige det samme, da I foretrækker en Pige, hvis Medgift er meget mindre end Rinkas.

Murku.

Nei, dobbelt saa stor, dobbelt saa stor! men tro ikke ...

St. Nicolao.

Nei, saavidt jeg veed, Hr. Ridder, forholder Rinkas Medgift sig til den Andens, som To til Een; man maa nu regne efter hvilken Cours man vil.

Murku.

Det var et betydeligt Misforhold!

St. Nicolao.

Saare betydeligt, overmaade betydeligt; men det gjør intet her til Sagen.

Murku.

Aldeles intet! Men troer I, at Keiser Glomer vil staae tilbage for vor Konge i denne Henseende?

St. Nicolao.

Det vil han, efter hvad jeg har hørt.

Murku.

Og gnie paa nogle Skillinger ved denne Leilighed?

St. Nicolao.

Paa mangfoldige Skillinger, ja!

Murku.

Fy, fy! Men det gjør intet til Sagen her.

St. Nicolao.

Nei, aldeles intet! Forresten maa I ikke sukke saa dybt, hvis I vil faae mig til at troe, at I saa snart kunde forglemme Rinka.

Murku.

Sukker jeg dybt?

St. Nicolao.

Nei, men I sukkede dybt, og — tilstaa det kun! — hvis Eders Hjerte maatte bruge Eders Tunge efter Godtbefindende, saa vilde det snart befale den at sige: „jeg slaaer endnu for Rinka!“

Murku.

Lad os afbryde, min Herre! jeg beder.

St. Nicolao.

Hvad I vil, maa jo Rinka ville, Hr. Ridder!

Murku.

Hun vil omkomme sig selv, naar jeg seirer.

St. Nicolao.

Ha ha ha!

Murku.

Det har hun svoret paa.

St. Nicolao.

Kan være; men har hun gjort saadan Eed, er det vist skeet under visse Betingelser. I sit stille Sind har hun tilforladelig tilføiet flere end eet Om eller Dersom. Lær at kjende det qvindelige Hjerte bedre! — Har I seet Glomers Kampmø?

Murku.

Aldrig! Kan jeg glemme det igjen, at Keiseren

vil have den Skam — nei, da priser jeg, som en tro Undersaat, vor Konges Gavmildhed, thi den gjør hele Nationen Ære!

St. Nicolao.

Tilvisse! og ingen Underdan burde skyde hans Gave fra sig. Men ret Alvor, har I aldrig seet Glomers Kampmø?

Murku.

Ved alle Helgene, om jeg har!

St. Nicolao.

Og I vil bortkaste en Ædelsteen, I har i Haanden, for at faae en — maaskee en Graasteen!

Murku.

I har Ret, det er daarlig gjort; men jeg maa dog have havt mine Grunde.

St. Nicolao.

Grunde! ak, det er jo reen Fortvivlelse, der gjør Eder til Bøddel imod Eders arme Hjerte, Hr. Ridder! og maaskee imod Rinkas med; troer I ikke, at hun kan forstille sig?

Murku.

Derom er ingen Tvivl, ærværdige Herre! men jeg frygter dog halvt om halvt for, at hun skal holde sin Eed.

St. Nicolao.

Hun vorder nok meensvoren; det har ingen Nød!

Murku.

Vilde hun lade sig indbilde, at jeg ganske havde slaaet hende af Tankerne, saa kom hun ikke i Forlegenhed med sin Samvittighed for det første.

St. Nicolao.

Er det Eder om at gjøre, Hr. Ridder, vil jeg hjertelig gjerne indbilde hende det.

Murku.

Gud velsigne Eder for det, ærværdige Herre! men hun fæster ikke Lid til Eders Ord, frygter jeg!

St. Nicolao.

Lad mig om det! Det første passende Øieblik vil jeg benytte til Eders Tjeneste. Jeg skal gjøre hende tryg, haaber jeg. Farvel saalænge!

(Gaaer).

Murku.

Hjertelig Tak, fromme Herre! — Hans Hevngjerrighed driver ham til at tjene mig; thi gjerne under han Solphir den Glæde, før sin Død at see Rinka i mine Arme. Selv kan han ikke faae noget af Byttet; derfor ønsker han mig tillykke med Fangsten, som han misunder mig. Havde han vidst, at jeg

var saa nøisom, kunde han spart al den øvrige Snak, da han først havde fortalt mig, at Rinkas Medgift forholdt sig her som To til En; thi følgelig er jo hendes Medgift den største, og følgelig er jeg jo en Daare, om jeg blandt to Goder vælger det mindste der, hvor det staaer til mig at vælge det største.

(Gaaer).

En Vei.

v. Finken
(med en uhyre stor Sværdskede ved Siden).

Stands lidt, min Fod! standser lidt, begge mine Fødder! at jeg kan overveie hos mig selv, om jeg skal udføre mit snilde Forsæt, eller ikke. Den glimrende Forandring, der er foregaaet med Tante Sibba, gjør Anvendelse af mine Forstandsevner ganske overflødig; thi saasom hun er af keiserligt Blod, maa jeg, hendes Søstersøn, uden egen Fortjeneste ordentligviis stige fra en Hæderspost til en anden, fra et fedt og mageligt Embed i Staten til et andet. Capitain, Major, Oberst, Generalissimus, eller om jeg hellere vil: Minister — nei, fy for en Ulykke, det er et civilt Embed! Den Æresfølelse er, Vor-

herredød, dog et kosteligt Klenodie! Hvad vil jeg da? hvad jeg vil, veed jeg nok; men for ikke at glemme hvad jeg vil, vil jeg gjentage min Beslutning for mig selv: jeg vil stige ved egen Fortjeneste, vil jeg. Jeg vil indfinde mig maskeret ved Kampen og gaae med faste Skridt, saaledes (Han gaaer frem og tilbage), just paa gammel Kæmpeviis! Hør, hvor Pladerne rasle! Synet af denne vældige Sværdskede skal indjage Folk Skræk og Rædsel ved den Tanke, at Skeden er fuld af dræbende Staal. Naar nu Fægtemesteren fælder Murku, saa siger jeg med en huul Stemme: godt! eller: vel! eller: actum est! eller: caput! eller: recht so! eller hvad andet der kan passe sig i en Kæmpes Mund fra Hedenold. Derpaa spørger Keiseren: hvem er I? herpaa giver jeg ham et fyndigt Jernsvar, som jeg nærmere vil betænke mig paa. Nu spørger han: hvad godt? eller: hvad vil I? eller: hvad bringer Eder hid? eller hvad Hans Majestæt nu kan faae isinde. Nu slaaer jeg paa Læderet og siger: jeg vilde divideret, multipliceret og massakreret Murku, hvis Fægtemesteren ikke havde fældet ham! Nu raaber Hans Majestæt: Bravo! og beder mig, at tage Masken af; jeg tier. Han beder indstændig; jeg ryster paa Hovedet. Han befaler; jeg stander urokkelig. Han truer; nu siger jeg: jeg leer ad

Trusler! Disse Malmord behage Hans Majestæt saa vel, at han raaber: saa lee da, Hr. Feltmarskalk! Alt dette er nu godt nok; men om Murku nu kløver Fægtemesteren til Bæltestedet? saa bruger jeg min Conduite og trækker mig tilbage! Nu er jeg da paa det Rene med den Sag. Enfin, jeg glemmer ganske den deilige Dame, jeg saae hos min Tante, Prindsessen, og som ganske vist tænkte og hviskede, da hun saae mig: „gid du var min!" Mon hun ogsaa er af keiserligt Blod? — Hvad mon det er for en Bursch, der kommer?

Murmoll (kommer).

v. Finken.

Er I Procurator, min Faer?

Murmoll.

Hvi saa? agter I at føre Proces?

v. Finken.

Spørgsmaalet er: kan en Mand, hvis Tante er af keiserligt Blod paa Sværdsiden, med Succes gjøre nogen Fordring paa Tronen?

Murmoll.

Sidder den Mand i Daarekisten?

v. Finken.

Rider Fanden Jer, med Forlov?

Murmoll.

Rider han mig, gjør han det uden mit Forlov.

v. Finken.

Er I en Procurator, spør jeg?

Murmoll.

Vil I føre Proces, spør jeg?

v. Finken.

Veed I Vei til gammel Diderichs Lystslot?

Murmoll.

Staaer den gamle Røn endnu?

v. Finken.

En vis høi Dame, som er fornærmet og tilsidesat, holder sit Hof paa gammel Diderichs Lystslot. Hun vil maaskee consulere Jer i en høist vigtig Sag, ifald I er en Procurator, vel at mærke! Sammesteds er en Dame; om hun er Jomfru eller Frøken, veed jeg ikke, nok er det, at hun er fuldkommen i Deilighed, men saa sorrigfuld, at hendes Sorrigfuldhed er et Mønster for al Sorrigfuldhed. Maaskee hun vil consulere Jer med det samme, ifald I er en Procurator, vel at mærke!

Murmoll.

Hvorlænge har den Jomfru eller Frøken opholdt sig der?

v. Finken.

Siden i Gaar Aftes.

Murmoll.

Den Dame maa jeg see.

(Gaaer).

v. Finken (raaber).

Hils hende fra ham med Dødsstaalet ved Siden, og siig, at hun snart skal høre fra ham! — Den Civilist har en Skrue løs eller to; men ikke desmindre kan han baade være en duelig Procurator og beqvem til en civil Virkekreds. Saavidt jeg kunde forstaae, vil min Tante, Prindsessen, føre Proces med Keiseren. Nu, Lykke og Held! — Men nu er det Tid at raabe: jacta est alea, eller ala, eller ancilla, hvad det hedder. Nu begiver jeg mig paa Veien til Kamppladsen for at udføre de største Ting.

(Gaaer).

Fjerde Act.

Sal hos Sibba.

Sibba. Kathrine.

Sibba.

See her, Kathrine! hun maa kysse paa mit Slæb; det er en Naade, som ikke forundes Alle og Enhver, men den vederfares hende i Betragtning af hendes lange og troe Tjeneste. Det har for længe siden været besluttet i Himlen, at min høie Fødsel nu skulde aabenbares, og den kjere Gud, som vidste, hvorledes Tingen hang sammen, har ladet Alting føie sig saa underlig...

Kathrine.

Gud hjelpe Eder!

Sibba.

Det gjør han med største Fornøielse. Det begav

sig jo den Fjortende Hujus om Morgenen Klokken Tolv, at en Knappenaal, som havde Ondt isinde, sad med Spidsen indad i min Chemise; hvis jeg nu havde sat mig, havde Naalen boret sig i min Bagdeel, men hendes Fingre blev, som hun veed, styrede saaledes, at hun fik fat paa denne forbandede Naal: saa vaager den kjere Gud over mig, som over en af sine Diestene! Hvilket Mirakel skete her ikke med den Porcellains Skaal, hun kom stikkende med, hun! Hvert Hovedhaar, jeg har, er talt vel femten Gange.

Kathrine (affides).

Hvert Haar, hun har paa sit Hoved, har hun taget paa Puf hos Achilles, og hver Tand, hun har i Munden, hos Tanddocteren.

Sibba.

Det er nu sexten tusind Aar siden høisalig Keiser Gob, hvis Blod flyder i mine Aarer, regjerede her i Landet, og siden den Tid har vort Blod bestandig havt Regimentet.

Kathrine.

Ja vist, han var den første christne Keiser, der ønskede Paven et glædeligt og lyksaligt Nytaar og en Kjereste inden i Dag et Aar. Herefter vil vi faae

Overløb af beilende Prindser og Gesandter, der flyve som Pile, og puste og hvæse som Blæsebælge.

Sibba.

Det fyrstelige Blod, der vil beile til denne Haand, maa være ti tusind Aar gammelt i det mindste.

Kathrine.

Da skjøtter jeg lidt om en Prinds, der har saamange Aar paa Bagen.

Sibba.

Hun? er hun gal, Mamsel?

Kathrine.

Er det Galskab at hæve sig over Skarnet paa Phantasiens Vinger? Forresten er jeg ingen slet og ret Mamsel; thi min Fader var Fuglekonge, da jeg blev forfærdiget.

Sibba.

Fy, hun er jo vanvittig!

Murmoll (kommer).

Kathrine.

Velkommen, Prinds!

Murmoll.

Undskyld min Dristighed!

Sibba.

Den kan vel trænge til Undskyldning. Hvem er I? er I af kongeligt eller keiserligt Blod?

Murmoll.

Det veed ikke jeg; men det er vel ikke umuligt, at min Stammefader engang i sin Tid kan have været Konge eller Keiser, eller siddet som en Tigger ved det brusende Hav og gumlet paa en Skorpe...

Kathrine.

I er kjendt her og kan ikke skjule Eders Høihed, Prinds Topodok!

Sibba.

Hvad bringer Eder hid?

Murmoll.

Kjerlighed!

Sibba.

Er I af saa høi Extract, at I tør hidflagre paa Kjerligheds susende Vinger?

Kathrine.

Han er den vidtberømte Prinds Topodok og af saa høi Extract som en Dødelig kan være.

Sibba.

Hun er min Hofdame, som for et Øieblik siden har faaet en Skrue løs.

Kathrine.

Ja, Prinds! min Skavank er den yngste.

Murmoll (afsides).

Jeg maa rase med. (Høit). Før Prinds Topodoks Kjerlighed kan udspænde sin susende Vinge og hæve mig op til mit Hjertes Dronning, maa jeg først erkyndige mig om en Prindsesse, som efter Sigende skal være hidkommen i Gaar Aftes, under Navn af Mavilla?

Sibba.

Nei, her kaldte hun sig Norna, og udgav sig for et ringe og usselt Creatur.

Murmoll.

Hun maa have følt sin Ringhed ved Siden af Eders Storhed. Er hun her paa Slottet?

Sibba.

Før jeg siger Eder det, maa jeg først gjøre det umuligt for Eder at friste noget Eventyr for hendes Skyld. (Hun tager en Lok af sin Paryk). Ræk Eders Hænder frem, Prinds! (Hun binder hans Hænder med Lokken). Her fængsler jeg Eder, Prinds, som min lyksalige Slave. Spørger Nogen: hvo bandt Eder med denne uskatteerlige Perlesnor? saa svar: Prindsesse Sibba, som nedstammer fra høisalig Keiser Gobs Tip-Tip-

Tip-Oldefader, der regjerede her i Landet, før Magnen kom paa Himlen.

Murmoll.

O bemoste Glands, usskjult af Ringheds smudsige Sky!

Sibba.

Agter I det endnu den Umag værdt at opsøge Mavilla, kan I finde hende ved Kæmpefjeldet, tre stive Mile herfra; thi hun er udvalgt til en Brud for den, der seirer over Gormalls Kæmpe...

(Murmoll iler bort).

Kathrine.

See, hvad Prinds Topodok har gjort! der ligger den dyrebare Guldlok, hiin usskatteerlige Perlesnor, sønderrevet paa Gulvet!

Sibba.

Uhyre, uhørte, topmaalte, fæisle Misgjerning! Hun skal see, at den Høieste slaaer det Umenneske med en Lynstraale.

(Gaaer).

Kathrine.

Gid jeg var vel gift og hjemfaren saasandt som jeg tvivler paa, at den Høieste for den Synd slaaer ham med en Lynstraale!

(Gaaer).

En Grotte i en Have.

Rinka. St. Nicolao.

St. Nicolao.

Svar mig ikke saa kort, kjere Barn! aabn dit Hjerte for mig! jeg vil dig ikke ilde. Siig mig nu oprigtig: hvorved har du saa høiligen fornærmet Murku, at han ønsker Død og Fordærvelse over dit Hoved? Nu, Himlen afvende alt Ondt fra dig, og lade sin hellige Engleskare slaae en Skandse om dig! At du ikke kan elske Murku, begriber jeg nok; at et Afslag kunde smerte ham, begriber jeg ogsaa. Men at han derfor skulde fatte et uforsonligt Had til dig — nei, det er sandelig utroligt!

Rinka.

Tro hvad I finder for godt; jeg bekymrer mig ikke om Eders Tro.

St. Nicolao.

Denne Kulde har jeg ligesaa lidt fortjent som den Mistro, du har til mig. Jeg kom ikke hid for at forraade dig, men for at advare dig for den forbittrede Murkus Hevn. Troer du, at jeg vil dig ilde?

Rinka.

Ja, det troer jeg! I er blandt deres Tal, der forraadte Solphir til Døden.

St. Nicolao.

Du bebreider mig min Ridkjerhed for Guds Ære og vor hellige Tro; Gud forlade dig det!

Rinka.

Bed for Eder selv, lad mig med Fred, gaa og siig Murku, som sendte Eder hid, at I nu har gjort mig tryg!

St. Nicolao.

Saa ung og saa mistænksom!

(Gaaer).

Rinka.

Nei, Munk, du skal ei bedrage mig, ei lyve Haabet ind i min Barm; jeg kjender dine Rænker. Jeg vælger Døden for Brudekrandsen; saa maa Gud handle med mig efter sin Barmhjertighed.

Vim (kommer ind, syngende en lystig Vise).

Rinka.

Hvorfor saa glad, Vim?

Vim.

Ikke fordi I er saa bedrøvet, Jomfru Rinka!

Rinka.

Jeg er ganske vel tilmode.

Bim.

Aldeles — Gud bedre kun!

Rinka.

Du seer mig jo dog smile; det er Tegn til Glæde.

Bim.

Tegnet seer jeg; men Glæden er usynlig for mig.

Rinka.

Jeg har faaet en hæslig Vorte paa min høire Haand; har din Herre ingen Lægemidler, ingen ædende Ting, som kunde borttage den Vorte?

Bim.

Jo, han har en Slump graadige Sager, blandt andet en vis Saft, der læger alle Sygdomme fra Grunden.

Rinka.

Det er en sjelden Saft!

Bim.

Ja, det Middel er probatum.

Rinka.

Hvad hedder den Saft?

Bim.

Naar jeg siger Eder de første syv Bogstaver, kan I stave Jer til Navnet.

Rinka.

Hvad er det for Bogstaver?

Bim.

F. o. r. g. i. f. t. Gud bevare Eder fra den Saft!

Rinka.

Vil du skaffe mig noget af den Saft til min Vorte?

Bim.

Meget gjerne; een Draabe er tilstrækkelig.

Rinka.

Nei, jeg maa have mange Draaber, Bim!

Bim.

Nei vist maa I ei, Jomfru! en eneste Draabe er, paa min Ære, nok til en Vorte.

Rinka.

Ikke sandt, Bim: du har vel oftere tænkt end handlet ædelt?

Bim.

Hvor skulde jeg have lært det? I mener vel ellers, at det gaaer mig som de fleste Syndere?

Rinka.

Dersom du...

(Hun holder inde).

Bim.

Dersom jeg?

Rinka.

Dersom du kan føle Medynk... Hvorfor stirrer du saaledes paa mig?

Bim.

Jeg betænker mig paa, om jeg skal skaffe Eder noget af min Herres Saft til Eders Hjertes Vorte, eller ikke. Jeg har længe forstaaet Eder.

Rinka.

O saa forbarm dig og frels mit piinte Hjerte! Jeg vil rigelig belønne dig.

Bim.

I? I er jo fattig, Jomfru Rinka!

Rinka.

Jeg har en Ædelsteen og nogle Dukater.

Bim.

Stenen har vel ikke stort at betyde. Hvormange Dukater har I?

Rinka.

Nogle faa; hvormange veed jeg ikke.

Bim.

Det er en slem Vane, ikke at tælle sine Penge.

Den Ring, I har der paa Fingeren, faaer jeg vel oven i Kjøbet?

Rinka.

Nei, den skal følge mig i Graven.

Bim.

Hvad vil I med Ringe paa Fingrene der? det er jo at være forfængelig efter Døden. Siig mig nu hvad der vil skee i næste Time.

Rinka.

Hvor veed jeg det!

Bim.

I veed det, I maa vide det!

Rinka.

Nei, i Sandhed, om jeg veed!

Bim.

Saa veed I jo ikke, om al Eders Sorg i næste Time skal forvandles til Glæde, og dog vil I skille Eder ved Livet i denne Time?

Rinka.

Vil Gud ikke gjøre Mirakler for min Skyld, da kan intet uden Døden frelse mig.

Vim.

Er da Murkus Fald et Mirakel? Seirer Murku, er det jo tidsnok...

Rinka.

Nei, da er det for sildigt: i Morgen tænder man Solphirs Baal.

Vim.

Er da Solphirs Frelse et Mirakel? Om Murku nu faldt, Solphir blev frelst, og I havde drukket Giften — hvad saa?

Rinka.

Bring mig Giften, gode Vim!

Vim.

Har I fast besluttet at døe, om jeg ikke bringer Eder Giften?

Rinka.

Ja, saasandt være Gud mig naadig!

Vim.

Saa vil jeg nok fortjene det Par Skilling, og derved betage Eder den Uleilighed at forsøge enhver anden Dødsmaade, som desuden let kunde mislykkes. Jeg vil sætte Drikken her i Grotten; naar I faaer drukket den, faaer I enten mere at vide, end I nu veed, eller glemmer hvad I veed.

Rinka.

Tak, Bim! du skal faae Ædelstenen og Dukaterne.

(Gaaer).

Bim.

Jeg kortsynede Synder skulde give dig Forgift? nei, jeg vil give dig et Bæger, fyldt med styrkende Viin. Tro saa kun, at jeg solgte dig Døden for dit Guld; men lev, og Himlen handle med dig efter sin Miskundhed!

(Gaaer).

En anden Deel af Haven.

Rutli. Solphir.

Rutli
(vridende Vandet af sine Klæder).

Nu skulde den hellige Inqvisition have ondt ved at faae stukket Ild paa mig.

Solphir.

Hvorledes skal jeg takke dig, ædle Rutli?

Rutli.

Hvad siger du, du Kjetter?

Solphir.

Jeg spørger, hvorledes skal jeg takke den ædle Rutli, der svømmede med mig over Graven?

Rutli.

Sæt i Hui og Hast tre Bogstaver sammen til et Tak; jeg er ikke vanskelig at fornøie i dette Stykke. Men hvad skal der nu skee efter disse Ting?

Solphir.

Jeg vil gaae op paa Borgen...

Rutli.

O et fordærveligt Indfald! er du sluppen gjennem Ild og Vand, mener du, for at kaste dig i dine Forfølgeres Hænder?

Solphir.

Hvad skal jeg da?

Rutli.

Jeg vil spørge Oraklet.

(Han tæller paa sine Knapper).

Vi skal, vi skal ikke, vi skal, vi skal ikke, vi skal, vi skal — Nei, holdt! det var feil, her mangler desuden en Knap. (Tæller igjen). Vi skal ikke, vi skal, vi skal ikke, vi skal, vi skal ikke, vi skal — Tænkte jeg det ikke nok! „I dette deilige Veir“, siger Oraklet, „sidder Rinka ikke bag de skumle Mure i det forhadte

Selskab; hun er her i Haven med' sin Sorg, thi det beklemte Bryst vil have fri Luft." Disse Ord ere imod Sædvane tydelige nok. Lad os da søge hver paa sin Kant, og nu Lykke og Held!

(De gaae ud hver til sin Side).

Grotten.

Rinka (sidder med sammenfoldede Hænder og stirrer hen for sig).
Vim (kommer ind med et Bæger i Haanden).

Vim.

Her har jeg Eders Død i Haanden, Jomfru Rinka!

Rinka.

Giv mig den, Vim!

Vim.

Tøv lidt og lad mig først gjøre nogle Betragtninger! Det er dog saa en egen Sag, naar man selv har Valget mellem Liv og Død; ikke sandt, Jomfru?

Rinka.

Giv mig Bægeret, Vim!

Vim.

Tøv lidt, Jomfru! Det er ganske vist, at I skal døe, naar I har tømt dette Bæger; men det er maaskee ligesaa vist, at I vil angre hvad I har

gjort, naar det er for sildigt. Om Glæden nu var paa Veien til Eders Barm, hvis var da Skylden, naar den fandt Eders Hjerte koldt og dødt? Skal jeg vende Bægeret om, Jomfru?

Rinka.

Giv mig Bægeret, og gjør siden dine Beregninger med koldt Overlæg! Jeg har taget Afsked med Haabet. Formaaede jeg at bære min Byrde til Graven ad den foreskrevne Vei, kastede jeg den ikke her. Giv mig Bægeret, og lad mig ene!

Vim.

Saa tag det da! (Han rækker hende Bægeret). Hvorfor gyser I?

Rinka.

Her er saa køligt i Grotten, Vim!

Vim.

Nei, der gik en Dødning over Jer Grav. Nu, Farvel! Der kommer Nogen; skynd Jer at drikke! (Gaaer).

Rinka.

Vær du min Frelse, Død! (Hun tømmer Bægeret). Nu er det gjort!

Rutli (kommer).

Guds Fred!

Rinka.

Er det Gravens Fred?

Rutli.

Ogsaa den, naar Tiden kommer.

Rinka.

Hvad er dit Ærinde?

Rutli.

At sige dig smukke og behagelige Ting. Er den Beskrivelse rigtig, man har gjort mig over Rinka, Solphirs Elskede, saa finder jeg her hvad jeg søger.

Rinka.

Jeg er Rinka.

Rutli.

Da kan jeg bringe dig en Hilsen fra en dig dyrebar, besjelet Skat. Jeg maa synge for dig, saa vaad jeg er.

(Synger).

En Livsfange sad i et Fængsels Nat,
I favre Ungdom, i Dødens Dvale.
Der havde de dagsky Munke ham sat;
„Han er en Kjetter!" saa lød deres Tale.
De dømte hans Legem til Baalets Glød,
Hans Sjel til den evige Død.

Som Fangen nu sad i det mørke Buur,
En venlig Stemme ved Navn ham nævned:
„Flyv ud, min Fugl, i den vilde Natur!"
Det klang i Fængslet, saa Muren revned.
Mindst havde den Mand om sin Frelse drømt,
Hvis Legem til Baalet var dømt.

Rinka.

Vee, Vee!

Rutli.

Hvi saa? var min Sang saa slet — eller maaskee selv Glæden kan smerte? Hvorfor løber dit Øie saa vildt omkring?

Rinka.

Er Solphir frelst? er det saa?

Rutli.

Jeg lyver aldrig ved slige Leiligheder. Der kommer Solphir, spørg nu ham selv! (Solphir kommer). Staa, Solphir! (Han gaaer ham imøde).

Solphir.

Har ogsaa du søgt forgjæves?

Rutli.

Er din Barm vorden snever under dine Lidelser og dine Fjenders Mishandlinger, saa bed den nu at udvide sig til Glædens Fylde!

Solphir
(pegende mod Grotten).

Der? (Rinka styrter ud). Rinka!

Rinka
(ved, hans Bryst).

Min Solphir!

Rutli.

Jeg formaaer ei at staae her med taareløse Øine, indtil I atter faae Eders Mæle. Nu er jo Alt saare godt, Himlen være lovet!

Solphir.

Saa du elsker endnu disse Sorgens Levninger af den fordums Solphir! Jeg har lidt meget, men nu er det overstaaet! Jeg har meget at sige dig, men nu formaaer jeg det ei — jeg vil græde ved dit Bryst!

Rinka.

Ak, Solphir!

Rutli.

Hvad kunne I mere end græde? Græder kun, sværmer kun; jeg vil gjøre Eder Selskab! Men lad os være huusholderiske med denne Stund; kommer, at jeg maa svømme med Eder over Graven!

Rinka.

Jeg kan ei følge!

Solphir.

Gjentag ikke det! det var ei godt, Rinka!

Rinka.

Tag mit Affkedskys!

Solphir.

Hvad? hvad var det? hvi skjelver du, Rinka?

Rinka.

Vi maa adskilles, jeg har drukket Gift og Død af hiint Bæger!

Rutli.

Himlen forbarme sig!

Solphir.

Gift? du? Drak du det alt...
(Han falder i Afmagt).

Rutli (griber ham).

Solphir — nei, far hen i Fred; jeg vil ei kalde dig tilbage!

Rinka
(stirrende paa Solphir).

Det er ei heller værdt at leve!

Vim (styrter ind).

Jomfru, har I seet... Ha, hvad er her paafærde?

Rutli.

Død og Undergang!

Vim.

Solphir! — Han aander!

Rinka.

Din Gift er seendrægtig, Vim!

Vim.

Hvad Gift? du har ei faaet Gift, men styrkende Viin, Rinka! Afsted, de komme!

Rutli.

Hvem? hvem?

Vim.

Murku og Munkene! Fing, Murkus Svend, gik nu at fortælle dem, at han har seet to fremmede Mandspersoner snige sig om her i Haven. Tys, nu komme de! Gaa dem imøde, Rinka! lad dem ei komme hid! gaa dog og frels Solphir!

(Rinka iler bort).

Rutli.

Han rører sig, her er Liv og Haab!

Vim.

Hans Afmagt er hans Frelse; thi havde han havt Magt som Agt, skulde han ei veget fra hendes

Side, og han var falden i sine Fienders Hænder. Lad os bære ham bort!

Rutli.

Saavidt jeg kan forstaae, er du ikke rettroende nok til at hade og forfølge en Kjetter. Du driver nok om paa Troens Vrag, du?

Vim.

Troens Mark er viid; skulde Enhver, som pløier og saaer for at høste der, gjøre Rede for sin Tro, saa kom mangen Mand tilkort.

Rutli.

Ja, det troer jeg med.

(De bære Solphir bort).

Egn ved Kæmpefjeldet.

(Paa en viid Slette er en Kampplads indkredset. Paa en Forhøining sidde Rinka og Norna; paa en anden staae Glomers og Gormalls Kroner. Nogle af Glomers Følge; blandt dem Saringo. Murku med Følge i nogen Frastand. En Herold. Tilskuere).

En af Glomers Følge.

Paa denne Høi vil Hans Majestæt tage Plads. Hvo er den Mand hist montroe, med Masken for Ansigtet og det uhyre Sværd ved Siden?

Saringo.

Da Keiseren nys spurgte ham om hans Navn, kaldte han sig Malmridderen, talte store Ord om sig selv, slog paa sit Sværd, og sagde: „naar det kniber, skal jeg selv være ved Haanden ved første Trompetstød". Der kommer han stampende.

v. Finken (kommer ind med afmaalte Skridt).

En af Følget.

Det er vist en bister Karl!

En Anden.

Slaaer han som han gjør Vind, er han en Orkan af en Kæmpe. Er Hans Majestæt alene i Teltet?

Tredie.

Fægtemester Darm er hos ham. Lovet være Hans Majestæt, at han vedtog dette Veddemaal!

Fjerde.

Hans Majestæts dybe Viisdom efterlader sig brede Spor overalt; han skuer dybt og klart.

Femte.

Han har to gode Diestene med sig; den tredie lod han blive hjemme, fordi han, tænker jeg, ikke vilde see den i Kredsen, thi han veed, at den griber Sværdet, hvor der er Kamp paafærde.

Saringo.

I mener Bolver; ja, han er noksom vild og forvoven. O han er en Hædersmand! Hans Majestæt beærer ham ogsaa med Navn af Søn, og de sige du til hinanden.

Sjette.

O det er — jeg vil langtfra ikke sige: under Hans Majestæts Værdighed; men det er, Gud hjelpe mig, høist besynderligt og yderst selsomt! Etiqvetten er et høist vigtigt Punkt; jo længere man fjerner sig fra dens Centrum, jo nærmere kommer man hiin raae Natur, som er Ubændigheds Amme!

Femte.

Jeg er ganske af Eders Tanker, Hr. Ceremonimester! Men Hans Majestæt bryder sig kun lidt om den Prik og det Centrum. Der kommer han.

Keiseren, (fulgt af) Darm, (træder ind og bestiger en Høi).

Keiseren.

Træd frem, Herold, og oplæs Kong Gormalls Udæskning!

Herolden
(læser op af et Papir).

„Vi Gormall, af Guds Naade Nebuls Konge, de Rettroendes Behersker, Rigets allermeest rettroende

Udvider, Guds og Kirkens Forsvarer og vore og hans Fjenders Anstødssteen, sende dig, Keiser Glomer, vor Fred og venlige Hilsen, idet vi lykønske dig til din Hjemkomst fra dit sidste Tog, og spørge dig, om din Krone fik nogen Bule sidst, og om du tør vove den mod vor i et Veddemaal paa følgende Vilkaar:

1) Din Guldkrone skal høre os til, hvis een af vore Kæmper i en Tvekamp seirer over to af dine, hvilke du selv vil udvælge; thi vide skalst du, Glomer, at vi agte een af vore Kæmper lige med to af dine. Mand kæmper mod Mand, og skal vor Guldkrone høre dig til, hvis vor Kæmpe overvindes i denne Tvekamp.
2) Der skal kæmpes med Sværd, og skal det staae til de Kæmpende selv, at betjene sig af hvilket Sværd de finde for godt.
3) Trøster du dig til at indgaae dette Veddemaal, skulle vi, som snarest, sende dig een af vore Kæmper, ledsaget af nogle blandt vor hellige Kirkes fromme Tjenere, dem du med Fred skal annamme og med Fred lade fare. Saa sende vi ogsaa en Kampmø, og give hende, med en Medgift af tre tusinde Dukater, til den Seirende.

Maaskee gjør du vel i ikke at stole paa dine Kæmper; at vi ikke gjøre ilde i at stole paa vore, har, formode

vi, den dyre Erfaring lært dig. Thi troe vi det muligt, at du kunde frygte for Tabet af din Krone og give din Frygt Navn af Klogskab. Vi vente dit Svar, og befale dig Gud."

Keiseren.

Oplæs Keiser Glomers Svar!

Herolden.

„Jeg Glomer, Kyhlams Keiser, sender dig, Kong Gormall, din Fred og venlige Hilsen ubrugte tilbage, for ei at komme i en Gjeld, jeg ikke agter at betale.

Da jeg udæskede dig, unge Gormall, til en Tvekamp om Krone mod Krone og Land mod Land, vovede du ei at møde mig graahaarede Mand i Kredsen; men vide skal du, at den næste Staalhandske, jeg kaster til dig, skal give din Krone en Bule, som du skal have ondt ved at faae udhamret.

Jeg indgaaer Veddemaalet paa de Vilkaar, du har foreslaaet. Den Slump Munke, du vil hidsende, skal du, saavidt det staaer til mig, faae uforandret tilbage; men din Kæmpe haaber jeg at sende dig i en saadan Tilstand, at han hverken skal kunne rose sig af sin Seir, eller hjemføre den Mø, jeg giver den Seirende med en Medgift af sex tusinde Dukater."

Keiseren.

Blæs, Trompeter!

(Trompetstød).

v. Finken.

Rolig, mit Sværd! rolig, gamle Dreng!

(Darm og Murku træde ind i Kredsen. Kampen begynder under en vild Musik).

Chor af Munkene.

Vældige Gud i det Høie,
Dit naadige Øre du bøie
Til dine Tjeneres Raab
Og krone vort Haab!
Led vor Kæmpes Færd
Under Vaabnenes Brag,
Nagl Seir til hans Sværd,
Styrk vor retfærdige Sag!

Chor af kyhlamske Tilskuere.

Vend, Gud i det Høie,
Til os dit naadige Øie,
Læg Død i vor Kæmpes Slag,
Styrk vor retfærdige Sag!
Bønhør vore Sukke,
Kron du vort Haab!
Dit Øre du lukke
For Fjendernes Raab!

v. Finken.

Fjenden skal faae en Blodstyrtning, Børn!
(Darm falder, v. Finken sniger sig bort).

Keiseren.

Ha, Darm!

Darm.

Jeg er Dødens Mand!

Murku.

Det skal Enhver være, som vover sig i Kredsen!
(Darm føres bort).

Keiseren.

Blæs Malmridderen til Kampen, Trompeter!
(Trompetstød).

Chor af Munkene.

Vi love dig, Himmelens Herre,
Udbrede din Priis og din Ære!
Saa ville vi stadigen gjøre,
Saafremt vore Raab du vil høre.*)

---

*) Te Deum laudamus
Et spargimus tuos honores.
Sic semper faciamus,
Si audias nostros clamores.

Chor af Tilskuere.

Os Held og Lykke svige,
Og Glædens Tid er omme;
Over Kyhlams gamle Rige
Gaae Skjebnens svare Domme.
I Gravens Skygger Helte blune;
Der muldne Ormers Been.
Hans Sværd er nu en Varselrune
Paa Kyhlams Mindesteen.

Keiseren.

Blæs atter, Trompeter!

(Trompetstød).

Murku.

Stig ned, du kyhlamske Mø! jeg sætter dig paa min Haand; der skal du sidde og kurre for mig i Maaneskin, min Elskovs Turteldue!

(Trompetstød).

Keiseren (til Tilskuerne).

Har jeg en tro Mand blandt Eders Mængde, betræde han Veien til Hæder og Ære!

(Trompetstød).

En blandt Glomers Følge:

Saae I det?

Anden.

Hvilket?

Første.

Det lynede!

Tredie.

Hvor kom det Lyn fra?

Første.

Fra Hans Majestæts Øine!

Saringo.

Hvor foer Lynet hen?

Første.

Mod Tilskuerne; siden naaer det os, frygter jeg!

Anden.

Ak, at der blandt denne Mængde ikke findes en Eneste, som tør vove sig i Kredsen!

Saringo.

Det er feige Niddinger tilsammen, og Trompeten slider paa sine Lunger til ingen Nytte. Havde Sorg og Sygdom ikke saaledes mishandlet mig, skulde jeg ...

Første.

Var min høire Arm ikke næsten lam ...

Anden.

Min Fedme gjør mig uskikket til Kampen.

Sjette.

Jeg er Ceremonimester.

Tredie.

Vor Stand og Stilling tillade os desværre ikke, her at tilbyde Hans Majestæt vor Tjeneste. Det er i Sandhed at beklage, at Hans Majestæt indgik dette Veddemaal!

Fjerde.

O et ulykkeligt Indfald!

Femte.

Hvad nu? nys var I jo Begge paa de „brede Spor af Hans Majestæts dybe Viisdom“; er I nu komne fra Færten?

Sjette.

Man fjerner sig for langt fra Centrum; det er hele Ulykken!

Første.

Hans Majestæt rynker sine Bryn!

(Trompetstød).

Chor af Tilskuere.

Vel høre vi Trompetens Kald
Og ønske Fjendens Fald;
Men hvo tør trodse Skjebnens Bud,
Som brøltes over Landet ud?

Thi Seir i Kamp og blodig Færd
Kun følger Ormers Sværd!

Keiseren.

Ha, feige Overtro!

Chor af Munkene.

Vor Konge sidder paa sin Trone
I Vælde, Glands og Fryd;
Han veger til den vundne Krone,
Den er hans Hoveds Pryd.
Hans Scepter vidt udbreder sig,
Bestraalt af Held i Fred og Krig.

Keiseren.

Hans Fryd være kort og hans Fred stakket! Den vundne Krone er for stor til hans Hoved. Jeg vil hente den tilbage, og haaber, atter at see ham vende sit Folk og sit Rige Ryggen i Farens Time.

(Han er i Begreb med at stige ned, men bliver staaende, da Murmoll styrter ind).

Murmoll.

Hvor er Gormalls Kæmpe?

(Norna stiger ned og iler til Murmoll).

Saringo.

Tilbage, tilbage!

Murmoll.

Nei, jeg vil frem! Hvor er Gormalls Kæmpe?

Murku.

Her! Slip hende, hun er min!

Murmoll.

Der lyver du, Djævel!

Murku.

Han annamme dig! Træd hid i Kredsen!

Keiseren.

Vend Diet hid! Vil du træde i Kredsen, Yngling?

Murmoll.

Ja, Eders Majestæt!

Keiseren.

Gaa ind i hiint Telt og udvælg dig et Sværd; kan du føre det største blandt dem, du vil finde der, da er Daglyset mig ei mere velkomment end du! (Murmoll gaaer). Det er den Yngling, som bad om Naade for Thurno.

Første.

Nu er det Daggry i hans Majestæts Ansigt!

Anden.

Himlen give os Seir!

(Murmoll kommer med det fundne Sværd).

Tilskuerne.

Ormers Sværd! det er Kæmpen Ormers Sværd!

Keiseren.

Blæs, Trompeter!

St. Nicolao (affides).

Ha, vi falde i vor egen Snare!

(Trompetstød. Murku og Murmoll træde ind i Kredsen. Kamp og Musik).

Chor af Munkene.

Vor Gud er vældig, og hans Barm
Er fuld af Nidkjerhed.
Hans Vrede med sin Byrdes Vægt
Tungt hviler paa den vantroe Slægt
Fra Led til Led.
Han styrker selv vor Kæmpes Arm,
Men knuser Fjenden i sin Harm.
Vor Gud er vældig, og hans Barm
Er fuld af Nidkjerhed.

(Murku falder. Glædesskrig fra Tilskuerne. Keiseren stiger ned).

Murku.

Fører mig bort, at jeg kan faae den sidste Olie!

Keiseren (til Murmoll).

Jeg er i din Gjeld, vakkre, kraftfulde Yngling! Selv har du kronet dig med Hæder og Ære; jeg vil belønne dig, som det sømmer sig Kyhlams Keiser.

Murmoll.

Jeg har modtaget den Løn, jeg kæmpede for, og har intet tilgode hos Eders Majestæt.

Keiseren.

Frygt kun ikke for at have mig til Skyldner! Din Seir er større, end du selv veed; du har slaaet en Hær af Kyhlams Fjender.

Murmoll.

Jeg slog for at seire eller døe; thi al min Rigdom stod her paa Spil.

Keiseren (til Norna).

Saa du satte dig paa Spil for at tvinge din Elsker til Kampen?

Norna.

Nei; men det behagede Eders Majestæt at befale saaledes.

Keiseren.

Saringo! (Saringo træder frem). Er denne Pige her imod sin Villie?

Saringo.

Ja, Eders Majestæt! jeg kjendte hendes Elskers Kraft og Mod, og det anede mig, at Murku kun kunde falde for en Elskers Haand, der kæmpede for sin Elskerinde. Denne Anelse bragte mig til for første Gang at overtræde Eders Majestæts allerhøieste Befaling, og jeg, hvis Bryst er deelt mellem Frygt for at have mishaget Eders Majestæt og Fryd over

Dagens Held, vover nu allerunderdanigst at bede om Eders Majestæts Tilgivelse.

Keiseren.

Eders Kundskab om Elskerens Kraft og Mod havde indbudt Eders Anelse; den var altsaa ingen Snyltegjest. Jeg har en Prophet i Eder, Saringo!

Murmoll (afsides).

Var jeg din Hofnar, sagde jeg: du har en Æsel i ham, Faer Glomer!

Gjorvin (afsides).

Saasandt mine Øine see Dagens Lys, kommer Solphir der!

Keiseren (til Saringo).

Lad den Krands, som er i mit Telt, bringes hid.

(Saringo gaaer. Rutli, Solphir og Rinka komme. De to Sidste knæle for Keiseren).

Solphir.

Vi tye til Eders Majestæts Fødder, og udbede os Eders Beskyttelse . . .

Gjorvin.

Han er uværdig til Eders Majestæts Beskyttelse; han er en Giftblander og en Rømningsmand!

Rutli.

I lyver, ærværdige Herre!

Solphir.

Jeg er en ulykkelig, mishandlet Synder, men ingen Forbryder, med mindre Had til Hykleri og løiet Hellighed betynger med Forbrydelse. Dette Had vovede jeg at yttre; derfor kaldte man mig en Kjetter, kastede mig i Fængsel, dømte mit Legem til Baalet og min Sjel til Helvedes Pine. Jeg rømte af mit Fængsel, og tyede hid til min Elskede, som knæler ved min Side. Hende bortførte mine Bødler, og gav hende til Priis for Seiervinderen i Tvekampen.

Keiseren.

Staaer op; jeg vil beskytte Eder. (Til Munkene). Eders Offere ere ei saa vel mædskede, som I. (Saringo kommer med Krandsen). Giv denne Pige Krandsen. (Norna modtager den). Det er Seirens Krands; sæt den paa din Elskers Hoved.

(Norna sætter Krandsen paa hans Hoved).

Tilskuerne.

Keiseren leve!

Keiseren (til Munkene).

Lad Vinden blæse Eder did, hvorfra I kom! fortæller Eders Konge hvad I have hørt og seet! hilser ham fra hans tabte Krone, og siger ham, at

Ondt er vendt til Godt, og at rænkefuld Lumskhed har udhulet en Grav til sig selv! farer hen!

(Munkene gaae).

Keiseren

(til Murmoll og Norna).

Eders Bryllup skal staae hos mig. Trindt om Keiserstaden skulle Kartoverne udbuldre Dagens Seir og Held. Ofte have de larmet og buldret over det, der var mindre værdt.

Tilskuerne.

Keiseren leve!

(Alle bort under Musik).

